

FIONA WATERS & FULVIO TESTA

Ngũ ngôn
Aesop

vh

nhà in NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC

Ngụ ngôn Aesop

Đây không phải là bản in của nhà xuất bản nhưng xin mượn bìa.

Đôi Lời Cùng Bạn Đọc

Truyện ngụ ngôn, như cái tên vốn có của nó, hàm chứa một thông điệp nào đó gửi đến với chúng ta với một cách thức hết sức giản dị và mộc mạc, đôi khi khôi hài và hóm hỉnh, thông qua các thú vật đã được nhân cách hóa. Mọi người chúng ta, dù già hay trẻ, có học thức cao hay thấp, đang ở bất kỳ địa vị sang hèn nào trong xã hội, đang có một cuộc sống hạnh phúc hay không, toại nguyện hay không, bất cứ hoàn cảnh nào. . . đều có thể cảm nhận được các câu truyện ngụ ngôn, đều có thể tìm thấy trong đó những điều khiến chúng ta phải suy nghĩ, phải học hỏi.

Thông điệp của ngụ ngôn rất đa dạng, đó là các tâm hồn cao thượng, là lòng thương yêu, là các đức tính tốt, là kinh nghiệm sống, là quan điểm sống. Đó cũng là những thói hư tật xấu, tính ích kỷ, kiêu căng, độc ác, ngu dốt. . . Là những gì bạn vẫn thấy trong cuộc sống thường ngày được minh họa một cách hết sức giản dị nhưng tinh tế, khôi hài nhưng thấm thía. Dù đã đọc qua nhiều lần, nhưng thỉnh thoảng đọc lại, bạn cũng sẽ thấy rằng các câu truyện này sẽ không bao giờ cũ, không bao giờ lạc hậu. Nó đã sống từ vài ngàn năm nay và sẽ còn sống mãi, với mọi người, mọi dân tộc trên khắp thế giới.

Đọc truyện ngụ ngôn giúp chúng ta có cái nhìn rõ hơn về thế giới, về xã hội, giúp chúng ta trở nên hiểu biết hơn và cư xử với nhau tốt hơn trong cuộc sống. Tuy là câu chuyện của các loài thú vật nhưng đọc truyện ngụ ngôn lại giúp chúng ta có thể vươn lên sống như những “con người” thực sự.

Aesop đã để lại cho chúng ta một kho tàng truyện ngụ ngôn đồ sộ cả về mặt số lượng lẫn giá trị. Với lòng yêu mến ông và di sản của ông để lại cho nhân loại, tôi đã bỏ công sưu tầm và biên dịch từ nhiều nguồn tài liệu khác nhau. Các nguồn tài liệu này cũng đã là các bản dịch hoặc sưu tầm qua nhiều thế hệ, đôi khi cũng được cho là không phải của Aesop. Quý bạn đọc có thể tìm hiểu thêm ở các liên kết kèm theo ở đây. Các lời bình sau mỗi câu truyện một phần do tôi tự đặt, một phần cũng dịch từ các tài liệu khác, có thể chưa được chính xác, phù hợp lắm với ngụ ngôn của câu truyện, xin quý bạn đọc vui lòng góp ý thêm.

Theo thông tin từ Google thì bạn đọc cũng có thể đọc các câu truyện trên site này trên điện thoại di động qua phiên bản di động (mobile) của nó với những mạng dịch vụ có kết nối với Google.

AESOP

Thân thế & sự nghiệp

Aesop (còn gọi là **Æsop**, theo tiếng Hy Lạp là *Αἰσώπρος* — *Aisôpos*), được biết đến như một nhà văn chuyên viết về thể loại ngụ ngôn, theo lưu truyền là một người nô lệ sống cùng thời với Croesus và Peisistratus vào khoảng giữa thế kỷ thứ 6 trước Công Nguyên tại đất nước Cổ Hy Lạp. Có nhiều tập truyện khác nhau phát hành dưới nhan đề “Truyện Ngụ Ngôn Aesop” vẫn đang được sử dụng để giảng dạy về luân lý và đạo đức, làm chủ đề cho các tác phẩm giải trí khác nhau, đặc biệt là các vở kịch và phim hoạt hình dành cho trẻ em. Hầu hết các tập Truyện Ngụ Ngôn Aesop đều được biên tập từ nhiều nguồn khác nhau, trong đó có nhiều truyện là của cả các tác giả sống rất lâu trước thời Aesop. Truyện ngụ ngôn có cội nguồn từ Ấn Độ, chúng có liên quan đến Kasyapa, là một nhà hiền triết bí ẩn, và sau đó được nhiều người theo Phật giáo thời kỳ đầu tiên tiếp tục phát triển. Gần ba trăm năm sau, một số truyện ngụ ngôn này được lưu truyền sang Alexandria. Tập truyện này mở đầu cho việc sử dụng lời răn dạy đạo đức và luân lý để tóm tắt cho ý nghĩa của một câu truyện ngụ ngôn, tương tự như các kệ ngôn trong bộ truyện tiền thân của Đức Phật. Người ta cho rằng Aesop đã sáng tác nhiều truyện ngụ ngôn, được truyền khẩu trong dân gian cho các thế hệ sau. Người ta cũng cho rằng Socrate đã bỏ thời gian phổ thơ cho các câu truyện ngụ ngôn của Aesop khi ông đang ở trong tù. Demetrius Phalereus, một triết gia Hy Lạp khác, đã thực hiện một tập truyện ngụ ngôn đầu tiên này vào khoảng năm 300 trước Công Nguyên. Tập truyện này sau đó được Phaedrus, cũng là một người nô lệ, dịch sang tiếng La tinh, vào khoảng năm 25 trước Công Nguyên. Các truyện ngụ ngôn trong cả hai tập truyện này sau đó

cuối cùng lại được Babrius kết hợp lại và dịch lại ra tiếng Hy Lạp vào khoảng năm 230 sau Công Nguyên. Nhiều truyện được bổ sung vào và rồi tập truyện này lại được dịch ra tiếng Ả rập và Do Thái và được thêm vào nhiều truyện khác từ các nền văn hóa này.

Tiểu sử

Sinh quán của Aesop vẫn còn là một vấn đề được tranh luận nhiều từ trước đến nay: Thrace, Phrygia, Ai Cập, Ethiopia, Samos, Athens, Sardis và Amorium đều tuyên bố vinh dự là quê hương của Aesop. Các nhà văn hiện đại lý luận rằng Aesop có thể có nguồn gốc từ Phi Châu: Nhà nghiên cứu Richard Lobban lý luận rằng tên Aesop có dấu hiệu xuất xứ từ “Aethiopian”, là một từ được người Hy Lạp dùng để chỉ hầu hết những người da đen bản xứ ở Phi châu. Ông cũng tiếp tục chỉ ra rằng trong các câu truyện của Aesop có các thú vật sống tại Phi châu, trong số đó có nhiều loài hoàn toàn không có ở Hy Lạp và Châu Âu.

Cuộc đời của bản thân Aesop vẫn còn chưa được biết rõ. Người ta cho rằng ông là một người nô lệ sống tại Samos vào khoảng năm 550 trước Công Nguyên. Trong tác phẩm *Xanthus nhà Triết Học và Người Nô Lệ Aesop* có phần tường thuật về cuộc đời của ông. Theo các thông tin tản mạn thu thập được về Aesop từ những tài liệu đề cập đến ông ta trong các tác phẩm Hy Lạp (của Aristophanes, Plato, Xenophon và Aristotle), Aesop làm nô lệ cho một người có tên là Xanthus, sinh sống tại đảo Samos. Aesop chắc chắn đã được trả tự do, vì ông đã thực hiện cuộc tranh đấu bảo vệ dân chúng chống lại một thủ lĩnh mị dân nào đó tại Samos (Aristotle, *Rhetoric*, ii. 20). Ông sau đó sống trong triều đình Croesus, tại đó ông gặp Solon, và ăn tối cùng với nhóm Bảy Nhà Hiền Triết Hy Lạp và Periander ở Corinth. Dưới triều đình Peisistratus, người ta cho rằng ông đã đến Athen, tại đó ông đã kể câu truyện ngụ ngôn LũẾch Muốn Có Vua để thuyết phục dân chúng từ bỏ ý định phế truất Peisistratus để tìm người thay thế cầm quyền. Tuy nhiên, có một câu chuyện ngược lại,

kể rằng Aesop bênh vực dân chúng chống đàn áp bằng cách thông qua các câu truyện ngụ ngôn của mình, đả kích Peisistratus, là người chống tự do ngôn luận.

Theo sử gia Herodotus, Aesop chịu một cái chết khốc liệt dưới tay những người dân Delphi, nhưng sử gia này không nói rõ nguyên nhân. Các nhà văn sau này có nhiều nhận định khác nhau, như cho rằng đó là do việc châm biếm lăng mạ của ông, việc tham ô tiền bạc do Croesus giao cho ông để phân bổ tại Delphi, và lời đồn về việc nhạo báng của ông về một chiếc cốc bạc. Một đợt dịch bệnh xảy ra sau đó được cho rằng là nguyên nhân đưa đến việc hành hình ông, dân Delphi tuyên bố quyết tâm đòi Aesop đền mạng, thay cho một người có liên hệ gần hơn với dịch bệnh đó, được cho là cháu gọi một người chủ cũ của Aesop bằng ông có tên gọi là Iadmon.

Các câu chuyện phổ biến xoay quanh Aesop được Maximus Planudes, một nhà tu ở thế kỷ thứ 14, kết hợp lại thành một bản tiểu sử đưa vào phần lời tựa cho một tập truyện ngụ ngôn dưới tên của Aesop. Theo lưu truyền ông là người hình hài cực kỳ xấu xí và dị dạng, đây là chủ đề cơ bản trong việc thực hiện bức tượng kỳ dị của ông bằng cẩm thạch ở lâu đài Albani, Rome, là một “chân dung của Aesop”. Cách nhìn nhận này về tiểu sử Aesop đã thực sự tồn tại một thế kỷ trước thời kỳ Planudes. Người ta thấy nó xuất hiện trong bản thảo viết tay của một tác phẩm ở Florence vào thế kỷ 13. Tuy nhiên, theo một bản tường thuật khác của sử gia Hy Lạp Plutarch về buổi tiệc rượu đêm chiêu đãi Bảy Nhà Hiền Triết, tại đó, Aesop là khách mời, có nhiều lời lẽ chế giễu về thân phận nô lệ của ông trước đó, nhưng không thấy có lời nào đả động đến diện mạo bên ngoài của cá nhân ông. Dị hình của Aesop được người Athen tranh luận sâu xa hơn, họ đã dựng tượng tôn vinh ông qua tác phẩm điêu khắc của Lysippus. Một số người cho rằng trong thiên sura, hoặc “chương,”

Luqman trong kinh Coran có đề cập đến Aesop, là một nhân vật nổi tiếng ở Ả Rập trong thời đại Muhammad.

Aesop cũng được đề cập đến một cách khái quát trong huyền thoại cổ Ai Cập, “Cô Gái và Đôi Giày Đỏ”, được nhiều người cho là thiên truyện Cô Bé Lọ Lem đầu tiên trong lịch sử. Trong truyện thần thoại, người nô lệ được trả tự do Rhodopis có kể rằng một người nô lệ có tên là Aesop đã kể cho bà ta nhiều câu chuyện ngụ ngôn và các câu chuyện giàu cảm xúc khi họ còn là nô lệ ở đảo Samos.

Truyện ngụ ngôn aesop

Truyện ngụ ngôn Aesop hay tập truyện ngụ ngôn được thu thập và kết hợp lại dưới tên gọi Aesopica chỉ nhiều tập truyện ngụ ngôn răn dạy đạo đức luân lý được cho là của Aesop. "Truyện Ngụ Ngôn Aesop" cũng đã trở thành một thuật ngữ phổ biến để chỉ tập các truyện ngụ ngôn ngắn, luôn là các chuyện thú vật được nhân cách hóa. Con Cáo và Chùm Nho (Từ đó có thành ngữ “nho chua”), Rùa và Thỏ, Gió Bắc và Mặt Trời, và Cậu Bé Chăn Cừu và Con Cáo (cũng còn gọi là Cậu Bé Khóc Cáo), là những câu chuyện được phổ biến khắp thế giới.

Nhà thơ Pháp La Fontaine đã phóng tác từ nhiều cốt truyện ngụ ngôn này.

Nhà văn Leo Tolstoy cũng có nhiều bản phóng tác tự do từ một số các truyện ngụ ngôn của Aesop.

CHƯƠNG 1:

1

dê con và cáo

Một con dê con được người chăn dê để lại trên mái lá của chuồng dê để tránh cho nó khỏi bị nguy hiểm bởi thú dữ. Dê con đang chạy nhảy ra gần rìa mái lá thì bỗng nó nhìn thấy một con cáo và bắt đầu chế giễu cáo, nheo mũi và thở sức lẳng mạ cáo.

“Ờ tao nghe mày chửi đây,” Cáo nói, “ và điều mày nói hay làm chẳng hề hấn gì với tao đâu. Khi mày đứng ở trên đấy thì không phải là mày nói đâu mà chính là cái mái lá sắp sụp kia đang nói thay cho mày đấy. ”

Đừng bao giờ nói bất cứ điều gì không nên nói.

2

chuột nhà và chuột đồng

Một con chuột nhà một hôm ghé thăm bạn ở đồng quê. Bữa trưa, Chuột Đồng dọn bữa ăn chỉ toàn là thân, rễ, và loi bắp, với một chút nước lạnh để uống. Chuột Nhà chỉ ăn lấy lệ, nhấm nháp một chút món này, một chút món kia, và chẳng cần giấu giếm gì nó nói rằng nó ăn với chuột đồng một chút là chỉ để cho vui thôi.

Sau bữa ăn, hai con chuột trò chuyện rất lâu, nói cho đúng là Chuột Nhà cứ kể chuyện về cuộc sống của mình ở thành phố còn Chuột Đồng thì chỉ ngồi nghe. Rồi chúng vào trong một cái tổ chuột ở bờ rào và ngủ một giấc êm ái và thoải mái cho đến tận sáng hôm sau. Trong giấc ngủ, Chuột Đồng mơ thấy mình được ở thành phố với đủ mọi tiện nghi sang trọng và sung sướng mà nó đã được nghe bạn kể. Thế là sáng hôm sau, khi Chuột Nhà mời Chuột Đồng về nhà với mình ở thành phố, nó sung sướng nhận lời ngay.

Khi chúng về đến ngôi biệt thự mà Chuột Nhà sống, chúng thấy trên bàn ăn còn lại những thứ thức ăn thừa của một bữa tiệc rất sang trọng. Có cả bánh kẹo, mứt, pho mát, thực vậy, những thứ thức ăn hấp dẫn nhất mà Chuột Đồng có thể tưởng tượng được. Nhưng ngay khi Chuột Đồng vừa sắp nhấm nháp một chút bánh ngọt, nó nghe thấy tiếng con mèo kêu thật lớn và tiếng móng vuốt của nó nghiến trên sàn nhà. Quá sợ hãi, hai con chuột vội vàng tìm chỗ nấp, chúng nằm im một lúc lâu, hầu như không dám thở mạnh. Khi vào lúc cuối cùng chúng đánh bạo quay trở lại bàn tiệc, cánh cửa bỗng

dung mở ra và người đầy tớ bước vào dọn bàn, theo sau là một con Chó Nhà lớn.

Chuột Đồng khi còn xa mới đến chỗ ở của Chuột Nhà thì đã ngừng lại cầm lấy nón và bị.

“Bạn có thể có những thứ xa xỉ và những món ăn ngon mà tôi chẳng có,” nó vừa nói vừa chạy, “nhưng tôi lại thích những thứ thức ăn thanh đạm và cuộc sống giản dị ở đồng quê luôn có sự yên bình và thanh thản hơn.

Nghèo mà thanh thản còn hơn giàu mà luôn phải lo lắng bồn chồn

3

con cáo và chùm nho

Một con cáo một hôm bắt gặp một chùm nho chín đỏ hấp dẫn trên một dây nho vắt ngang qua các nhánh của một cây cao. Chùm nho mọng nước tưởng chừng như sắp vỡ ra, và con Cáo cứ đứng nhìn thèm nhỏ rãi.

Chùm nho vắt qua một nhánh cây cao, nên con Cáo phải nhảy lên để hái cho được nó. Lần nhảy đầu tiên, nó vẫn còn cách chùm nho khá xa. Thế nên nó đi xa gốc cây ra một quãng và chạy lại để lấy đà nhảy lên, chỉ còn thiếu một chút nữa thôi là đến được chùm nho. Nó thử lại lần nữa và lại một lần nữa, nhưng tất cả đều vô ích.

Nó bèn ngồi xuống và nhìn chùm nho tức tối.

“Mình mới ngu ngốc làm sao,” nó bảo. “Mình mất bao nhiêu công lao chỉ để lấy một chùm nho chưa lè chẳng đáng cho người ta dòm đến.

Và thế là nó khinh khỉnh bỏ đi.

Có rất nhiều người tỏ ra chê bai, khinh miệt cái mà họ mong muốn có nhưng không được.

4

cáo và ngỗng

Một con Cáo ăn uống quá tham lam, và bị mắc xương trong họng. Nó nuốt vào không được mà khạc ra cũng chẳng xong, và dĩ nhiên, là nó chẳng thể ăn được gì thêm. Dĩ nhiên, đối với một kẻ tham ăn như Cáo thì tình trạng này thật hết sức tồi tệ.

Thế nên nó vội vàng đi tìm cho được Ngỗng. Nó chắc chắn là, với cái cổ và chiếc mỏ dài, Ngỗng sẽ dễ dàng thò vào họng nó để kéo cho được chiếc xương ra.

“Tôi sẽ hậu tạ bạn,” Cáo nói, “nếu bạn giúp kéo được chiếc xương ra cho tôi. ”

Con Ngỗng, bạn biết đấy, nghe thấy phải đút đầu vào họng Cáo thì chẳng phải là không biết sợ. Nhưng vì bản tính quá tham lam, nên nó làm theo lời Cáo.

Khi con Cáo đã được rút xương ra khỏi họng, nó liền bỏ đi một mạch.

“Nhưng phần thưởng của tôi đâu!” Ngỗng bắn khoăn hỏi.

“Cái gì!” Cáo cần nhẩn, chạy vù đi. Mà chưa được thưởng à? Thưởng thế chưa đủ sao, mà đưa đầu vào họng tao, tao tha cho mà chưa cần là thưởng cho mày đấy?”

Đừng mong được những người xấu biết ơn

5

con lừa và người chủ

Một con lừa đang được chủ dong đi trên đường ở triền núi, bỗng dừng nó nảy ra ý nghĩ ngu ngốc là phải chọn lấy con đường đi cho riêng mình. Nó nhìn thấy chuồng của nó ở dưới chân núi, và nó nghĩ lối gần nhất chỉ ở dưới bờ vách đá dựng đứng ngay cạnh đó. Ngay lúc nó sắp sửa nhảy xuống vách đá, người chủ thấy được tóm lấy đuôi nó và cố kéo nó lại, nhưng con lừa bướng bỉnh nhất quyết không chịu và dùng tất cả sức mạnh của nó để bứt ra lao xuống.

“Tốt lắm,” chủ lừa nói, “cho mày đi luôn, đồ súc sinh ngoan cố, để xem mày sẽ đi được đến đâu. ”

Thế là anh ta buông nó ra, con lừa ngu ngốc rồi lộn cổ xuống vách đá bên sườn núi

Những người không chịu lắng nghe điều hay lẽ phải mà cứ ngoan cố làm theo ý mình sẽ phải chuốc lấy tai họa

6

đôi bò và cặp bánh xe

Một đôi bò ra sức kéo một chiếc xe chất đầy hàng qua một con đường quê lầy lội. Chúng phải lấy hết sức lực mới kéo nổi chiếc xe, nhưng không hề phàn nàn kêu ca.

Cặp Bánh Xe thì lại khác hẳn. Mặc dù nhiệm vụ của chúng phải làm là hết sức nhẹ nhàng so với việc của đôi bò, chúng cứ kéo kẹt rên rỉ theo mỗi vòng quay. Đôi bò tội nghiệp, mặc dù đã phải hết sức mới kéo được chiếc xe đi trong bùn sâu, lại còn phải ù tai vì những tiếng kêu ca phàn nàn nhức óc của Cặp Bánh Xe. Việc này, ai cũng biết, làm cho công việc của chúng trở nên nặng nề khó chịu hơn.

“Im đi!” Đôi Bò cuối cùng cũng phải la lên, mất hết cả kiên nhẫn. “Bánh Xe chúng mày phải làm những gì mà kêu ca phàn nàn nhức óc thế? Tụi tao phải kéo cả chiếc xe nặng nề, chứ không phải chúng mày, nhưng chúng tao có kêu ca gì đâu. ”

Người sung sướng nhất lại hay kêu ca nhiều nhất.

-

7

sư tử và chuột

Một con sư tử nằm ngủ trong rừng, đầu gác trên đôi chân. Một con chuột nhắt rụt rè bất ngờ đụng phải sư tử, quá hốt hoảng và vội vàng bỏ chạy, nó đạp cả lên mũi sư tử. Ngứa mũi tỉnh dậy, sư tử giận dữ giơ chân chộp lấy chuột nhắt nhỏ bé để giết chết.

“Xin tha cho cháu!” Chuột nhắt bé nhỏ van xin. “Xin ông thả cháu ra đến một ngày nào đó cháu sẽ đền đáp công ơn ông.”

Sư tử quá buồn cười khi nghĩ rằng con chuột bé tí này có khi nào lại giúp được gì cho mình. Nhưng nó rộng lượng và cuối cùng thả cho chuột đi.

Ít ngày sau, trong khi mải mê đuổi theo con mồi, sư tử đã dính vào bẫy lưới của một thợ săn. Cựa quậy mãi cũng không thể thoát ra được, sư tử gầm rống vang khắp rừng. Chuột nhắt nghe tiếng gầm biết sư tử bị nạn liền chạy lại thấy sư tử đang nằm trong lưới. Chạy đến một trong những sợi thừng to nhất đang buộc chặt sư tử, chuột nhắt nhấm cho đến khi dây đứt ra, và chỉ một lát sau, sư tử đã được tự do.

“Ông đã cười khi cháu bảo sẽ có ngày cháu đền đáp.” Chuột nhắt bảo sư tử. “Giờ thì ông đã thấy rồi đấy, bé xiu như chuột nhưng vẫn có thể cứu được cả sư tử.”

Việc làm tốt không bao giờ không có ích

8

chú bé chăn cừu và con cáo

Một chú bé chăn cừu cho chủ thả cừu gần một khu rừng rậm cách làng không xa lắm. Chăn cừu được ít lâu, chú cảm thấy cuộc đời chăn cừu thực nhàm chán. Tất cả mọi việc chú có thể làm để giải khuây là nói chuyện với con chó hoặc thổi chiếc kèn chăn cừu của mình.

Một hôm, khi chú đang ngắm nhìn đàn cừu và cánh rừng yên tĩnh, và suy nghĩ mình sẽ phải làm gì khi gặp một con Cáo, chú nghĩ ra một trò chơi cho đỡ buồn.

Chủ bảo với chú rằng khi Cáo tấn công đàn cừu thì phải kêu cứu, để Dân Làng nghe thấy và đuổi nó đi. Thế là, mặc dù chú chẳng thấy con gì giống Cáo hết, chú cứ chạy về làng và la to, “Cáo! Cáo!”

Đúng như chú nghĩ, Dân Làng nghe thấy tiếng kêu bỏ cả việc làm và tức tốc chạy ra cánh đồng. Nhưng khi họ đến nơi họ chỉ thấy chú bé ôm bụng cười ngặt nghẽo vì đã lừa được họ.

Ít ngày sau chú bé chăn cừu lần nữa lại la lên, “Cáo! Cáo!” Và một lần nữa Dân làng lại chạy ra giúp chú, nhưng lại bị chú cười cho một trận.

Thế rồi vào một buổi chiều nọ, khi mặt trời lặn xuống sau cánh rừng và bóng tối bắt đầu phủ đầy lên cánh đồng, một con Cáo thực sự nấp sau một bụi cây bỗng phóng ra và chụp được một con cừu.

Quá hoảng sợ, chú bé chần cừ vội chạy về làng và la to “Cáo! Cáo!” Nhưng mặc dù Dân Làng có nghe tiếng chú kêu, nhưng không ai chạy ra cả để giúp chú như những lần trước. “Lần này không thể để cho nó đánh lừa được mình nữa” họ bảo.

Cáo giết chết rất nhiều cừu của chú bé và biến mất vào rừng rậm.

Người ta cũng không tin kẻ nói dối ngay cả khi hắn nói thật.

9

muỗi mắt và con bò

Một con muỗi mắt bé tí xiu bay qua cánh đồng cỏ kêu vo vo thật lớn và đậu trên mồm sừng của một con bò. Sau khi nó nghỉ ở đó một chút, nó lại chuẩn bị bay đi. Nhưng trước khi nó bay đi, nó xin lỗi bò vì đã dùng chiếc sừng bò làm chỗ nghỉ chân cho nó.

“Ông chắc hẳn sẽ rất vui mừng nếu tôi bay đi,” nó bảo

“Cũng vậy thôi,” Bò trả lời. “Tao còn chẳng biết là mày đang đậu ở đó nữa là.”

Chúng ta thường đánh giá mình quá cao so với đánh giá của người khác.

Càng ngu ngốc lại càng kiêu.

10 *cây tiêu huyền*

Có hai người du khách, đi dưới trời nắng, tìm kiếm một bóng cây to để nghỉ mát. Khi họ nằm nhìn lên tán cây mát rượi, họ mới nhìn ra đó là một cây Tiêu Huyền.

“Cây Tiêu Huyền chẳng có ích gì đâu!” một người nói. “Nó đã chẳng có trái, lại còn lắm lá xả đây xuống mặt đất. ”

“Đồ vô ơn!” từ trên cây có một tiếng kêu lớn. “Ngươi nằm ngay dưới bóng mát của ta, thế nhưng ngươi lại bảo ta vô ích! Vậy chẳng là vô ơn đó sao, Ô thần Jupiter, loài người có đáng được hưởng phúc không!”

Chúng ta thường có phúc mà không biết

13

hai người du khách và chiếc ví

❖ ai người khách bộ hành đang đi cùng nhau trên một con đường thì một người bỗng nhặt được một chiếc ví đầy cứng.

“Tôi may mắn quá!” anh ta nói. “Tôi đã nhặt được một chiếc ví. Nó nặng như thế này thì chắc chứa đầy tiền đây. ”

“Đừng nói là ‘tôi đã nhặt được như thế,’” người bạn đồng hành với anh ta nói. “Phải nói cho đúng là ‘ chúng ta đã nhặt được và ‘chúng ta may mắn quá. ’ Bạn đồng hành với nhau thì phải chia nhau cả cái may lẫn cái rủi trên đường mới phải. ”

“Ồ không, không đâu, ” người kia giận dữ nói. “Tôi đã nhặt được thì nó là của tôi. ”

Ngay khi đó họ nghe thấy tiếng quát to “Đứng lại, đồ ăn cắp!”. Họ nhìn quanh và thấy một đám người cầm gậy gộc đang đi về phía họ.

Người nhặt được chiếc ví dậm ra hoảng sợ.

“Chúng ta chết mất nếu họ tìm được trong người chúng ta chiếc ví của họ,”

“Ồ không, không” người kia đáp, “Hồi nãy ông không chịu bảo là ‘chúng ta’, thì bây giờ ông cũng đừng có nói là ‘chúng ta’ đấy nhé. Phải giữ lấy lời. Phải nói là ‘Tôi sẽ chết mất. ”

Chúng ta đừng mong người ta chia sẻ với mình cái rủi mà lại không chịu chia sẻ với họ điều may mắn.

14

sư tử và lừa

Một hôm Sư tử kiêu hãnh đi xuống một cánh rừng, các loài thú vật nhìn thấy đều kính cẩn nhường đường cho sư tử, nhưng một con lừa be be buông lời ra một lời nhận xét đầy khinh thị.

Sư tử cảm thấy hơi tức giận. Nhưng khi nó quay đầu nhìn lại và nhìn thấy kẻ đã nói, nó liền lặng lẽ tiếp tục bỏ đi. Nó chẳng muốn phí sức với một kẻ ngu ngốc, thậm chí chẳng thèm giương lên một cái vuốt.

Không nên bực mình vì lời nói của một kẻ ngu ngốc, cứ coi như chẳng có gì.

15

lũ ếch muốn có vua

Lũ ếch đã chán chường mệt mỏi với việc tự trị. Chúng đã được tự do quá nên lại đâm ra hư hỏng, chúng chẳng làm gì, cứ ngồi chán chường kêu ộp ộp và muốn có một chính phủ giúp cho chúng có được cuộc sống đế vương hoàng tộc, và cai quản chúng theo một cách thức để chúng biết là chúng có người đứng đầu cầm quyền. Chúng ta không thể vô chính phủ như thế này nữa, chúng tuyên bố. Thế là chúng trình thư kiến nghị lên thần Jupiter để xin một ông vua cho chúng.

Thần Jupiter thấy chúng thô thiển và ngu ngốc quá, nhưng muốn chúng không kêu gào nữa và để cho chúng biết là chúng có vua, thần liền ném xuống một khúc gỗ lớn, rồi xuống ao văng nước lên tung tóe. Lũ ếch nấp mình vào đám lau sậy, nghĩ rằng chúng đã có một ông vua mới quyền uy đáng sợ. Nhưng chẳng bao lâu, chúng đã phát hiện ra Vua Khúc Gỗ của chúng hiền lành ít nói chẳng khác gì cục đất. Chẳng mấy chốc mấy con ếch con đã dùng vua để làm cái bệ nhảy để lao xuống nước, còn mấy ông ếch già lại dùng vua để làm nơi hội họp, ở đó chúng lớn tiếng phàn nàn với thần Jupiter về chính phủ của chúng.

Để dạy cho lũ ếch một bài học, vị thần của các thần này liền phái xuống một con Ngỗng để làm vua nước ếch. Con Ngỗng tỏ ra khác hẳn so với vị vua Khúc Gỗ cũ. Nó gộp gộp quát lũ ếch đứng nghiêm, quay trái, quay phải suốt ngày, chẳng mấy chốc lũ ếch đã nhận ra sự

ngu ngốc của mình. Ộp ộp rên rĩ, chúng van nài thần Jupiter rút lại vị vua tàn bạo này không thì cả lũ ếch của chúng chắc sẽ chết hết.

"Thế nào!" Thần la lớn "Bây giờ lũ các ngươi vẫn chưa hài lòng sao? Các ngươi đã muốn gì có nấy thì bây giờ có sao các ngươi cũng cứ phải chịu. "

Đừng đứng núi này trông núi nọ

cú mèo và châu chấu

Cú mèo có thói quen luôn ngủ vào ban ngày. Vào lúc mặt trời lặn xuống, khi chút ánh sáng hoàng hôn còn lại phía chân trời đang dần tắt và bóng đêm từ từ bao phủ lấy cánh rừng, cú mèo mới bắt đầu xù lông, chớp mắt bay ra khỏi chiếc tổ bọng cây mục nát của nó. Tiếng kêu kỳ quái “hu- huu- huu –uu – uu” của nó vang vọng khắp cánh rừng yên tĩnh, và nó bắt đầu săn mồi là những con rệp, bọ cánh cứng, ếch nhái và chuột là những món khoái khẩu của nó.

Giờ đây cú mèo về già đã trở nên khó tính khó nết hiếm khi vừa lòng với ai, nhất là khi có ai đó không để cho nó được ngủ yên vào ban ngày. Một buổi chiều mùa hạ nóng bức khi cú đang ngủ gà ngủ gật trong tổ của nó là một bọng cây sồi mục nát, một con châu chấu gần đó vui vẻ ca hát nhưng tiếng hát của nó lại làm cho cú mèo hết sức khó chịu. Thò đầu ra khỏi một cái lỗ của bọng cây mà nó vẫn dùng để làm cửa sổ lẫn cửa ra vào,

“Đi chỗ khác đi ông,” Cú mèo bảo châu chấu. “Ông không biết cách cư xử gì hết à? Ít ra ông cũng phải biết kính trọng tôi già cả và để yên cho tôi được ngủ chứ!”

Nhưng châu chấu ngang ngược trả lời rằng nó có quyền làm gì thì làm ở nhà nó cũng như cú có quyền làm gì thì làm ở nhà cú vậy. Và vậy là nó lại cất giọng cao hơn và tiếp tục hát nghe còn chói tai hơn nữa.

Cú già khôn ngoan từng trải biết rõ rằng cãi nhau với tên châu chấu này, hoặc với bất kỳ ai khác nữa về việc này thì cũng chẳng được gì. Hơn thế nữa, mắt cú cũng đã kèm nhèm không còn nhìn rõ vào ban ngày nên nó cũng không thể trừng trị được châu chấu cho thích đáng với tội của nó. Nghĩ vậy, cú không dùng những lời lẽ hằn học với châu chấu nữa mà quay ra nói ngon nói ngọt với nó.

“Ông nói thế là đúng rồi,” Cú bảo, “giá mà tôi thức được, thì tôi cũng thu xếp xuống dưới đó hát với ông cho vui. À mà tôi mới nhớ ra, tôi còn ít rượu vang ngon tuyệt vời, từ trời đem xuống đây, nghe nói thần Apollo dùng để uống mỗi lần trước khi hát cho các vị thần cấp trên nghe. Hãy đến nhắm nháp thử một chút. Tôi chắc chắn ông sẽ hát hay như thần Apollo vậy. ”

Châu chấu ngu ngốc nghe những lời lẽ nịnh hót của cú tưởng thật. Thế là vù một cái, châu chấu liền bay vào tổ cú, và ngay khi vừa mới bay đến chỗ mà cú có thể nhìn rõ được châu chấu, cú liền vồ lấy châu chấu và nuốt chửng.

Chớ tin lời nịnh hót

17

con cáo và cái bóng

Một con cáo tinh thần đang vui vẻ thềm ăn rồi hang đi tìm mồi. Khi nó chạy, nắng chiều chiếu xuống trên lưng nó làm bóng nó đồ dài trên mặt đất, nhìn y như là nó cao lớn hơn mọi hôm gấp nhiều lần.

“Ô, xem kìa!” con cáo tự hào la lớn, “mình mới cao lớn làm sao! Sao mình lại phải bỏ chạy mỗi khi thấy thằng sư tử bé nhỏ ấy nhỉ! Mình sẽ cho nó biết ai mới xứng đáng làm vua khu rừng này, nó hay là mình. ”

Ngay khi đó, một cái bóng khác không lồ bao trùm lấy nó, và trong chớp mắt nó đã té xuống chỉ với một cú đấm của sư tử.

Đừng để trí tưởng tượng của bạn làm bạn quên mất cả sự thực

thần hercules và người đánh xe

Một anh nông dân đánh xe đi trên một con đường quê lầy lội sau một cơn mưa lớn. Hai con ngựa không thể kéo nổi chiếc xe chở hàng nặng qua khỏi đám bùn sâu, và cuối cùng phải đứng hẳn lại khi bánh xe đã lún đến giữa trục.

Anh nông dân leo xuống và đứng bên cạnh xe nhìn nhưng chẳng làm gì cả để đưa chiếc xe lên. Anh chỉ biết đứng nhìn và nguyên rủa cái số xui xẻo của mình và kêu la xin thần Hercules đến cứu giúp. Bỗng dung thần Hercules hiện ra thật, nói cùng anh ta rằng:

“Anh hãy đặt vai mình vào bánh xe mà đẩy, rồi thúc ngựa kéo đi. Anh tưởng cứ đứng đó nhìn và than van là anh có thể đưa được chiếc xe ra đó sao? Thần sẽ không giúp anh nếu anh không biết cố gắng tự cứu lấy mình.”

Nghe vậy anh nông dân liền đặt vai vào bánh xe, vừa đẩy vừa thúc cho ngựa kéo, chiếc xe tiến tới một cách dễ dàng, và chẳng bao lâu anh đã có thể vui vẻ dong xe và rút ra được một bài học kinh nghiệm.

Tự cứu mình là tốt nhất.

Trời chỉ cứu những ai biết tự cứu lấy mình.

19

đại bàng và quạ xám

Một con chim Đại Bàng, từ trên cao lao xuống với đôi cánh mạnh mẽ, giương vuốt cắp lấy một chú cừ non và bay tuốt về tổ. Một con quạ xám thấy vậy, nó chợt có ý nghĩ ngu ngốc là nó cũng to khỏe và mạnh mẽ để làm được như Đại Bàng vậy. Thế là vỗ mạnh đôi cánh lao xuống với một tốc độ dữ dội, nó nhanh chóng bầu vào lưng một con cừu đực lớn. Nhưng khi nó bay lên, nó mới thấy mình không thể bay nổi, vì bộ móng của nó đã dính chặt vào lông cừu. Và khi nó vẫn chưa thoát ra khỏi được cừu đực, thì cừu đực đã kịp nhận ra nó.

Người chăn cừu nhìn thấy quạ xám giãy giụa liền lập tức nhận ra sự việc. Ông chạy nhanh tới, bắt quạ và bẻ cánh nó. Chiều đến, ông mang quạ về cho lũ trẻ con chơi.

“Ô con chim gì ngộ quá! Chúng vừa nói vừa cười, “bố gọi nó là con gì thế hả bố?”

“Nó là quạ xám đấy con ạ. Nhưng nếu con mà hỏi nó, thì nó sẽ bảo nó là Đại Bàng. ”

Đừng để tính kiêu căng tự phụ của bạn làm bạn đánh giá mình quá cao.

20

Ếch và bò

Một con bò đi xuống một đầm lầy đầy lau sậy để uống nước. Khi đưa chân xuống ao làm văng nước tung tóe, nó đạp bẹp một con ếch con xuống dưới bùn. Ít lâu sau, khi ếch mẹ nhớ đến ếch con bèn hỏi các ếch anh và ếch chị rằng ếch út đâu rồi.

“Có một con quái vật to lớn,” một con ếch la lên, “có cái chân to lắm đã dẫm bẹp ếch út của mình rồi!”

“Nó to lắm à! ếch mẹ nói, phòng bụng lên. “Nó có to bằng như thế này không?”

“Ồ không, nó to hơn nhiều!” chúng la lên.

Ếch mẹ phòng bụng lên nữa.

“Làm sao mà nó có thể to hơn như thế này được,” Ếch mẹ bảo. Nhưng lũ ếch nhất mực bảo rằng con quái vật ấy to, to hơn thế rất nhiều và Ếch mẹ cứ thế phòng bụng, phòng bụng lên mãi và rồi cuối cùng, nổ đùng như một chiếc bong bóng.

Đừng cố gắng làm những việc quá sức mình

21

rùa và vịt

Rùa đi đến đâu cũng công ngôi nhà theo trên lưng. Mặc dù đã cố gắng hết sức, nhưng nó cũng không thể ra được khỏi nhà. Người ta bảo rằng thần Jupiter phạt nó như thế, vì nó là kẻ lười biếng lúc nào cũng nằm ở nhà và đã không chịu đi dự đám cưới của thần, mặc dù thần đã ưu ái mời riêng nó.

Sau nhiều năm, Rùa bắt đầu hối tiếc đã không dự đám cưới đó. Khi nhìn thấy chim chóc ríu rít bay lượn, Thỏ và Sóc cùng mọi loài thú vật khác chạy nhảy tung tăng đây đó, luôn hằng hái khám phá mọi thứ trên đời, Rùa cảm thấy buồn và bất mãn. Nó cũng ao ước được nhìn thấy thế giới, nhưng căn nhà nặng nề công trên lưng cùng với đôi chân ngắn nhỏ bé khiến nó không thể đi đâu xa.

Một hôm, nó gặp một đôi Vịt và tâm sự mọi điều đó cho Vịt nghe.

“Chúng tôi sẽ giúp bạn thấy được thế giới,” Vịt bảo. “Hãy cắn chặt cây gậy này, chúng tôi sẽ đưa bạn lên cao để bạn nhìn được tất cả xứ sở. Nhưng nhớ là không được mở miệng, nếu không thì bạn sẽ phải hối hận đấy.”

Rùa hết sức vui mừng. Nó dùng răng cắn chặt lấy cây gậy, đôi Vịt quặp hai đầu cây và đưa nó bay lên cao đến tận mây xanh.

Bỗng dưng có một con Quạ bay ngang. Nó hết sức ngạc nhiên nhìn thấy cảnh tượng đó và la lên:

“Đây chắc đúng là Vua của loài rùa rồi!”

“Sao lại không chắc -----” Rùa mở miệng nói.

Nhưng ngay khi buông ra những lời ngu ngốc đó thì cây gậy tuột ra khỏi miệng nó, rùa liền rơi xuống đất, đụng phải đá và tan ra từng mảnh.

Tính tò mò và kiêu căng ngu ngốc mang đến điều bất hạnh

22

cáo và dê con

Ngày xưa có một chú dê con đang nhú sừng nghĩ rằng mình đã lớn và có thể tự lo cho mình được. Thế nên vào một buổi chiều, khi đàn dê từ đồng cỏ bắt đầu quay về chuồng thì dê mẹ gọi, nhưng dê con chẳng thèm nghe và cứ kiếm cỏ non gặm tiếp. Lát sau, khi nó ngẩng đầu lên thì đàn dê đã về hết.

Nó chỉ còn lại một mình. Mặt trời đang lặn xuống. Các bóng cây đổ dài trên mặt đất. Một cơn gió nhẹ lạnh run lướt qua đồng cỏ rít lên những tiếng động đáng sợ. Dê con rùng mình sợ hãi khi nghĩ đến tên Cáo khùng khiếp. Nó bắt đầu chạy lung tung khắp cánh đồng, kêu be be mẹ ơi mẹ. Nhưng mới được một tí, tên Cáo bỗng xuất hiện, gần một bụi cây!

Dê con biết là mình chẳng còn nhiều hy vọng gì nữa.

“Cháu xin ông, ông Cáo,” dê con run rẩy nói, “cháu biết là ông sẽ ăn thịt cháu. Nhưng trước khi ăn, xin ông hãy thổi kèn lên giúp cháu, vì cháu muốn được nhảy múa cho vui vẻ trước khi chết.”

Cáo thấy trước khi ăn được nghe nhạc chút ít cũng thích thú, nên nó liền lấy kèn thổi cho Dê Con nhảy múa tung bừng.

Trong lúc đó, đàn dê đang trên đường từ từ trở về chuồng. Trong buổi chiều im ắng tiếng kèn của Cáo được gió thổi đi xa. Mấy chú chó chăn dê vĩnh tai lắng nghe. Chúng liền nhận ra bài Cáo vẫn thường hát trước khi ăn, chỉ một thoáng, chúng đã phóng như bay

trở lại cánh đồng cỏ. Cáo đột ngột ngừng thối, và bỏ chạy, nhưng không còn kịp nữa vì lũ chó đã đến gần, nó bèn trách mình sao ngu ngốc đi thối kèn để làm vui lòng dê, thay vì cứ để tâm đến cái công việc sát sinh của mình.

Đừng bao giờ để bất cứ việc gì gây sao những mục tiêu chính của mình

23

người nô lệ an du

N gày xưa, có một người nô lệ tên là An Du một hôm trốn thoát khỏi nhà chủ và đi vào rừng. Đang khi lang thang trong rừng, anh ta gặp một con sư tử đang nằm rên hừ hừ. Thoạt đầu, anh ta quay đầu bỏ chạy nhưng sau đó, thấy con sư tử không đuổi theo, anh ta quay trở lại và đi đến gần chỗ nó. Khi anh ta tiến lại gần, con sư tử đưa chân ra, bàn chân sưng phồng và rướm máu. An Du thấy có một cái gai to cắm vào và nó chính là nguyên nhân gây ra đau đớn cho sư tử. Anh lấy cái gai ra và băng lại vết thương cho sư tử. Chẳng mấy chốc, sư tử đã có thể đứng dậy được và liếm tay An Du như một con chó trung thành liếm tay chủ. Sư tử dẫn An Du về hang và hàng ngày săn mồi kiếm thịt về cho anh ăn. Nhưng chẳng bao lâu, cả sư tử và An Du đều bị bắt và anh nô lệ này bị kết án làm mồi cho sư tử ăn, sau khi sư tử đã bị bỏ đói nhiều ngày. Tên bạo chúa và triều thần của y đến để xem trò ngoạn mục này. Một lát sau, sư tử được thả ra và gầm lên, phóng mình về phía nạn nhân của nó. Nhưng ngay khi lại gần An Du, nó liền nhận ra người bạn của mình và vẫy đuôi mừng, liếm tay anh thân thiết như chó liếm tay chủ. Tên bạo chúa kinh ngạc và cho gọi An Du đến hỏi. Anh ta kể lại toàn bộ câu chuyện. Sau đó, An Du được tên bạo chúa thả ra và trả lại tự do còn sư tử thì được thả trở lại về rừng.

Lòng biết ơn chỉ thể hiện nơi những tâm hồn cao thượng

24

lòng tham và thói ganh ghét

¶ Hai người hàng xóm đi đến thần Jupiter và cầu xin thần ban cho họ điều họ mong ước. Người thứ nhất lòng đầy tham lam, người thứ hai lòng chỉ toàn sự ganh ghét. Vì vậy, để trừng trị cả hai, thần liền ban cho họ rằng mỗi người sẽ có được điều mình muốn, nhưng với điều kiện là người kia sẽ có được gấp đôi của mình. Người tham lam bèn ước rằng mình có được một căn phòng đầy ắp vàng. Chưa kịp nói xong thì đã có, nhưng nỗi vui mừng của hắn lại trở thành đau khổ vì người kia lại được những hai căn phòng đầy ắp kim loại quý giá. Rồi đến lượt người ganh ghét, tên này không thể chịu nổi một tí nào khi tên kia có sự vui mừng. Nên nó cầu xin cho nó được mất một mắt, và như thế thì tên kia sẽ hoàn toàn bị mù lòa

Thói xấu của mình trừng phạt chính mình

25

đeo chuông cho mèo

N gày xưa, loài chuột có cả một tổng hội đồng để họp bàn các phương án có thể sử dụng để đối phó với kẻ thù chung, là mèo. Con thì nói thế này, con thì nói thế kia, nhưng cuối cùng một con chuột nhất đứng dậy và bảo nó có một đề nghị mà nó cho là phù hợp. “Các bạn sẽ đồng ý ngay,” nó bảo, “mỗi nguy hiểm chính của chúng ta nằm ở cái sự kín đáo gian manh của kẻ thù khi nó tiếp cận chúng ta. Bây giờ, nếu chúng ta có được một tín hiệu gì đó báo cho chúng ta biết khi nó đến, chúng ta sẽ dễ dàng chạy thoát nó. Vì vậy, tôi mạo muội hiến kế là, chúng ta sẽ tìm một cái chuông nhỏ, gắn vào một cái dây đeo quanh cổ con mèo. Bằng cách này, khi nào nó đi đâu chúng ta cũng sẽ biết, và dễ dàng lần trốn khi nó đến gần.”

Lời đề nghị này được nhiệt liệt tán dương, cho đến một lúc sau, một con chuột già đứng dậy và nói: “tốt lắm, thế nhưng ai sẽ là người đeo chuông cho mèo đây?”. Lũ chuột cứ con này nhìn con kia không con nào nói gì. Thấy vậy, chuột già liền bảo :

Nói thì bao giờ cũng dễ nhưng làm thì mới khó

26

chim, thú và doi

Loài chim khai chiến với loài thú, và mỗi bên lần lượt giành ưu thế. Một con doi, lo sợ tai vạ trong cuộc chiến, luôn đứng về bên nào mà nó cho là đang mạnh. Khi hòa bình được công bố, cả hai đối thủ đều nhận thức rõ về hành vi lừa lọc của doi và đều kết án doi về tội danh lừa gạt, nó bị cấm không được lộ mặt vào ban ngày, vì vậy phải ẩn mình vào những nơi tăm tối, luôn đi một mình vào ban đêm mà thôi.

Kẻ luôn làm vừa lòng tất cả mọi người thì sẽ không bao giờ có bạn

sư tử, thần jupiter và voi

Sư tử thường xuyên than phiền với thần Jupiter : “ Thật vậy, thưa ngài Jupiter”. Y nói : “sức mạnh của tôi phi thường, hình hài tôi đẹp đẽ, tôi tấn công rất mạnh mẽ. Tôi có đôi hàm đầy những răng, chân tôi đầy móng vuốt nhọn và tôi là chúa tể mọi loài thú vật trong rừng này. Nhưng có một điều nhọc nhã thay, tiếng gáy của một con gà trống lại làm tôi sợ hãi. Jupiter trả lời: “ Sao ngươi lại trách ta vô lý như vậy? Ta đã ban cho ngươi đủ thứ mà ta có. Lòng can đảm của ngươi chỉ rời xa ngươi trong mỗi tình huống như vậy mà ngươi cũng kêu ca sao?”. Khi nghe Jupiter nói thế, sư tử vẫn cứ làu bàu và than van, tự trách mình hèn nhát, nó chỉ mong chết đi cho xong. Đang khi những ý nghĩ ấy xâm lấn vào trong đầu thì nó bỗng gặp một con voi và tiến lại gần để bắt chuyện. Sau đó một lúc, nó bỗng để ý thấy con voi cứ thường xuyên vảy tai. Nó hỏi voi có chuyện gì thế và làm sao lại cứ thỉnh thoảng lại phải rung tai lên như vậy. Ngay lúc đó, một con muỗi mắt bay đến và đậu trên đầu voi. Voi trả lời: “ ngươi có thấy cái con côn trùng bé tí bay vù vù này không?. nếu chẳng may mà nó chui vào lỗ tai ta thì ta hết kiếp, ta sẽ chết ngay lập tức”. sư tử nghĩ : “ thôi thế cũng được, một con vật to lớn thế kia mà còn sợ một con muỗi mắt bé tí thì mình cũng chẳng than van nữa làm gì mà cũng chẳng cần phải chết nữa. Mình thấy đấy, cứ như mình đây thì cũng còn giỏi hơn cái con voi kia nhiều”.

Không ai có thể là kẻ mạnh nhất

28

kiến và sâu bướm

Một con kiến lanh lợi chạy tới chạy lui dưới ánh nắng để kiếm ăn đi ngang qua chỗ một con sâu đang sắp đến thời kỳ lột xác. Sâu ngoe nguẩy đuôi làm con kiến chú ý, đây cũng là lần đầu tiên kiến thấy một con sâu sống động như vậy. “ôi thật tội nghiệp. con vật đáng thương!” kiến la lên với cái giọng của kẻ bề trên. “thật đáng buồn cho thân phận của ngươi!. Trong khi ta có thể chạy tới chạy lui tùy thích, và nếu ta muốn, ta có thể leo lên một cái cây cao nhất. còn ngươi thì cứ nằm chết gí ở đây trong cái vỏ của mình, chỉ đủ sức để cựa quậy được một vài đốt của cái đuôi toàn là vảy của ngươi”. Sâu nghe thấy hết, nhưng chẳng muốn trả lời gì cả. Một vài ngày sau, khi con kiến đi ngang qua đó lần nữa, nó chẳng trông thấy gì ngoại trừ một cái vỏ rỗng không. Kiến đang thắc mắc tự hỏi không biết cái phần trong của con sâu đã biến thành gì rồi thì bỗng nhiên, kiến thấy một đôi cánh rực rỡ tuyệt đẹp của một con bướm bay ngang, che tối cả một vùng và quạt vù vù trên đầu mình. “nhìn ta này !” bướm kêu lên : “ người bạn đáng thương của ngươi đây ! Nào, bây giờ hãy khoe khoang về sức mạnh của ngươi giúp ngươi có thể chạy và leo trèo miễn là ngươi có thể bắt được ta phải nghe”. Nói vậy, bướm bay vọt lên không, lượn ngang lượn dọc trong con gió nhẹ nhàng của mùa hạ, rồi sau đó mất hút trong tầm mắt của chàng kiến.

Hình thức bên ngoài chỉ là giả tạo

29

kiến và chim bồ câu

Một con kiến đi đến bờ sông để thoả mãn cơn khát của mình bị trượt chân xuống dòng nước xiết và bị cuốn trôi, đang lúc sắp bị chết đuối thì một con chim bồ câu đang đậu trên một cành cây vươn ra trên mặt nước nhìn thấy bèn mổ lấy một chiếc lá và thả xuống dưới dòng nước cho trôi theo. Con kiến bèn leo lên chiếc lá và trôi dạt an toàn vào bờ. Ít lâu sau, một kẻ săn chim đứng dưới gốc cây, đặt một cái bẫy lên cành để bắt chim, kiến nhìn thấy và bỗng nhận ra ý đồ của hắn ta, liền cắn vào chân hắn. Kẻ săn chim đau quá đánh rơi chiếc bẫy gây ra tiếng động làm chim biết và bay đi mất.

Ở hiền gặp lành, làm ơn lại được trả ơn

30

kiến và châu chấu

T rên cánh đồng nọ vào một ngày mùa hạ, có một con châu chấu đang nhảy nhót, chíp miệng và ca hát cho thoả thích trong lòng. Một con kiến đi ngang qua, một nhọc kéo lê một mẩu bắp về tổ của mình.

“lại đây nói chuyện với tớ cho vui “ Châu chấu nói với kiến : “sao mà lại cứ phải lao động cật lực vất vả như vậy?”

“tôi đang cố gắng tìm và tích trữ lương thực cho mùa đông sắp đến” Kiến nói: “ tôi nghĩ anh cũng nên làm như vậy”

“sao lại phải bận tâm đến mùa đông làm gì?” châu chấu bảo kiến: “ bây giờ chúng ta đang có thừa mứa thức ăn”. Nhưng con kiến vẫn đi và tiếp tục công việc vất vả của mình. Mùa đông đến, châu chấu chẳng còn gì để ăn và cảm thấy sắp chết vì đói. Nó nhìn thấy kiến đang đứng bán bắp và ngũ cốc mà kiến vẫn thu nhặt được hàng ngày khi còn mùa hạ. bấy giờ châu chấu mới biết :

Phải chuẩn bị sẵn sàng những gì cho những ngày mà chúng ta sẽ cần đến

CHƯƠNG 2

1 *hiệp sĩ hói đầu*

Một hiệp sĩ hói đầu, đội một bộ tóc giả, vào rừng đi săn. Thành
linh, một cơn gió mạnh thổi bay cả nón và tóc, liền theo đó là
tiếng cười vang của đám bạn bè vọng tới. Ông dừng ngựa lại, vẻ mặt
hân hoan và cũng tham gia đùa, “chẳng có gì đáng ngạc nhiên tóc ới,
mày mọc trên đầu chủ mày mà mày còn bỏ đi được thì hưởng gì là
tao?”

Niềm kiêu hãnh to lớn đè bẹp nỗi tủi nhục bé nhỏ

2

lão hói và con ruồi

Một con ruồi đậu và cắn cái vôi của nó trên trán của một người hói đầu. Bực mình, lão liền giơ tay đập cho nó một cái thật mạnh. Bay thoát được, ruồi liền nhạo báng, “Người muốn trả thù ta sao? Người muốn ta chết luôn sao chỉ vì cái chích của một con côn trùng tí teo? đấy xem người đã làm cái gì cho người, vừa đau lại vừa nhục. Lão hói trả lời, “ tao đánh tao chẳng đau, vì tao biết mình chẳng có ý định đánh mình. Nhưng mà mà, đồ côn trùng kinh tởm đáng ghét thích hút máu người, giá mà tao đập chết được mày thì có đau hơn thế tao cũng chịu. ”

Gậy ông đập lưng ông

3

lão hói và con ruồi

Một hôm, vào một ngày mùa hè nóng nực, một người hói đầu làm việc xong ngồi nghỉ. Một con ruồi bay đến và vo vo trên cái đầu hói của ông, thỉnh thoảng lại chích một cái. Lão hói cong tay đâm mạnh một cái vào kẻ thù bé nhỏ của mình, nhưng cú đâm lại đi thẳng vào đầu lão, con ruồi lại tiếp tục quấy rối lão, nhưng lần này, lão hói khôn ngoan hơn và tự bảo:

Mình sẽ chỉ tự hại mình nếu mình cứ để tâm đến những kẻ thù nhỏ mọn

4

dơi và chồn

Một con dơi té xuống đất bị một con chồn bắt được cầu khẩn chồn xin tha mạng. Con chồn từ chối, nói rằng nó là kẻ thù của mọi loài chim. Dơi cam đoan với chồn là mình không phải là chim, mà là chuột, và được chồn thả ra. Chẳng bao lâu sau đó, dơi bị té rơi xuống đất lần nữa và bị một con chồn khác bắt được. Dơi cũng van xin chồn đừng ăn thịt mình. Chồn bảo rằng chồn cực kỳ căm ghét chuột. Dơi cam đoan với chồn là mình không phải là chuột, mà là dơi, và thoát chết lần thứ hai.

Khôn ngoan phải biết xoay chuyển tình thế

Gió chiều nào che chiều nấy

5

dơi, chim và họ nhà thú

¶ ọ hàng các loài chim chóc và họ hàng các loài thú cãi vã nhau kịch liệt. Khi hai bên dàn quân chuẩn bị đánh nhau, dơi lưỡng lự chẳng biết theo bên nào. Lũ chim bay ngang chỗ dơi đậu và bảo: “Theo chúng ta, “ nhưng dơi bảo: “ tôi là thú vật”. Sau đó, lũ thú vật đi ngang phía dưới chân dơi nhìn lên và bảo: “theo chúng ta”, nhưng dơi lại bảo : “ tôi là chim mà. “. May thay, cuối cùng hai bên cũng dàn hòa, và không có đánh nhau, nên dơi đến với lũ chim và bảo muốn tham gia ăn mừng, nhưng tất cả lũ chim quay ra đuổi dơi khiến dơi phải bay đi. Dơi bèn đến với đám thú vật, nhưng thú vật cũng chẳng niềm nở tiếp đón, may là chúng cũng chưa thềm xé xác dơi ra. “à”. Dơi bảo, “ A! Ta hiểu ra rồi”.

Kẻ hai mặt chẳng bao giờ có bạn

6

gấu và cáo

Một con gấu khoác lác là mình rất nhân hậu, nó bảo là nó có lòng bác ái, nhất là đối với người, nó xem trọng người đến mức nó chẳng bao giờ đụng đến xác người chết. Một con cáo nghe được liền cười mỉa và bảo gấu rằng, “Ồ, nghĩa là ngươi chỉ ăn thịt người sống thôi chứ người chết thì không ăn, phải không nào?”

Đạo đức giả

Khẩu phật tâm xà

7 *gấu và hai người du khách*

Có hai người du khách đang đi với nhau trong rừng thì thình lình gặp một con gấu ra chặn đường. Một người nhanh chân leo lên một cây cao ẩn mình trên những cành cây đó. Người còn lại, thấy là thế nào mình cũng bị tấn công, liền nằm lăn ra đất, khi gấu lại gần và dí mõm vào anh ta ngửi khắp người, anh ta nín thở và giả bộ như đã chết thực sự. Chẳng bao lâu, con gấu bỏ đi, vì người ta bảo rằng, gấu không bao giờ đụng đến xác chết. Khi con gấu đã đi khỏi, người ở trên cây leo xuống, và đùa cợt hỏi thăm người bạn mình là gấu đã thăm thì điều gì vào tai anh thế. “Nó khuyên tôi,” người bạn trả lời, “Đừng bao giờ đi với một người bạn bỏ mình khi gặp nguy hiểm. ”

Khi gặp gian nan mới thấu rõ tình bạn

8

ong và thần jupiter

Một con ong ở núi Hymettus, là ong chúa của đàn, bay lên đỉnh Olympus để dâng thần Jupiter một ít mật mà nó đã lấy được. Thần Jupiter, thấy ong dâng mật rất hài lòng, hứa sẽ ban thưởng bất cứ gì ong muốn. Thấy thế ong bèn cầu khẩn : "Tôi xin ngài cho tôi một cái ngòi, để nếu con người mà đến lấy mật của tôi, thì tôi sẽ chích cho hắn chết". Jupiter rất không hài lòng vì ngài rất thương yêu loài người, nhưng cũng không thể từ chối vì đã hứa. Vì vậy, ngài bèn phán với ong rằng : "Người sẽ có được cái điều người muốn, nhưng nó sẽ cũng nguy hiểm cho người đấy. Vì nếu người dùng ngòi để chích, nó sẽ nằm lại luôn ở chỗ chích, và người sẽ chết vì mất ngòi. "

Gieo nhân nào gặt quả nấy

Chơi dao sẽ chết vì dao

9 *bụng và các bộ phận khác của cơ thể*

Vào một ngày đẹp trời, các bộ phận của cơ thể bỗng nghĩ ra rằng chúng phải làm tất cả mọi việc trong khi cái bụng chẳng làm gì mà lại được ăn hết mọi thứ. Vì vậy, chúng tổ chức một buổi họp, và sau một hồi bàn luận, liền quyết định đình công cho đến khi nào bụng cũng phải chịu gánh một phần công việc. Thế là khoảng một hai ngày sau, tay từ chối không lấy thức ăn nữa, miệng không chịu mở ra cho thức ăn vào, và răng chẳng có gì để nhai. Thế nhưng vài ngày sau nữa, các bộ phận cơ thể bỗng thấy mình không còn mạnh mẽ: Tay không cử động nổi, miệng khô ran, chân không đứng nổi. Vì thế chúng mới nghĩ ra rằng cái bụng tuy âm thầm nhưng lại làm các việc rất cần thiết cho cả cơ thể và mọi bộ phận đều phải làm việc cùng với nhau không thì cơ thể mới tồn tại khỏe mạnh được.

Đoàn kết thì sống, chia rẽ thì chết

người săn chim, gà gô và gà trống

Một người săn chim vừa chuẩn bị ngồi vào bàn ăn bữa chiều đạm bạc chỉ toàn rau thì bỗng dừng một người bạn của anh ta đến. Bầy thì trống rỗng chẳng có con gì, thế nên anh ta buộc phải giết con gà gô sọc đen trắng mà anh ta đã huấn luyện làm chim mồi để làm bữa. Gà gô khẩn khoản xin tha mạng: " Ông sẽ làm gì nếu không có tôi mỗi khi ông giăng lưới?. Ai sẽ hót để ru ông ngủ? Ai sẽ gọi ông mỗi khi lũ gà gô vào lưới. Người săn chim liền tha cho nó, và quyết bắt một con gà trống vừa mới trở mào để làm thịt. Nhưng gà trống đứng đó thảm thiết phân trần: "nếu ông giết tôi, ai sẽ báo cho ông biết bình minh đến? ai sẽ đánh thức ông dậy để làm việc mỗi ngày hoặc lúc nào là lúc phải đi thăm bầy vào buổi sáng? Anh ta trả lời, "Mày nói đúng lắm. Mày là loài chim rất cừ về việc báo giờ. Nhưng mà tao với bạn tao đây phải có gì để ăn chiều bây giờ chứ?"

Khi cần thì phải xác định việc nào là quan trọng hơn

sói cái và lũ sói con

Một con sói cái, sắp đẻ con, khẩn khoản nài xin người chăn cừu một chỗ để nằm đẻ. Khi đã xin được chỗ đẻ, nó lại xin phép được nuôi con luôn tại chỗ. Người chăn cừu cũng đồng ý cho. Nhưng cuối cùng, khi có lũ sói con đã khôn lớn bảo vệ, sói cái trở mặt giành luôn chỗ và không cho cả người chăn cừu được phép đến.

Nuôi ong tay áo, nuôi khỉ dòm nhà

12

người mù và sói con

Một người mù quen phân biệt các con vật khác nhau bằng cách dùng tay sờ. Người ta đưa đến cho ông một con sói con và bảo ông sờ và nói xem nó là con gì. Ông sờ nó, nghi ngờ, và nói rằng: "tôi không biết rõ nó là sói con hay cáo con, nhưng tôi biết rõ điều này : cho nó vào chuồng cừu thì chẳng an toàn đâu. "

Bản chất độc ác thể hiện ngay từ thời ấu thơ

13

thợ săn và sư tử

Một người thợ săn giỏi tài cung tên vào núi đi săn để tìm vui, nhưng mọi thú rừng thấy anh ta đến đều lần trốn. Chỉ mình sư tử là dám thách thức anh ta đánh nhau. Người thợ săn lập tức bắn một mũi tên và nói với sư tử: " ta gọi đến người sứ giả của ta để người được nếm mùi". Con sư tử bị thương sợ hãi bỏ chạy mất, và khi gặp cáo – kẻ đã chứng kiến từ đầu đến cuối , bảo nó là hãy can đảm lên và đừng bỏ cuộc ngay khi mới bị tấn công phủ đầu – Nó bèn trả lời : "Mày khuyên tao vô ích, vì nó gọi đến một sứ giả đáng sợ như vậy, thì làm sao tao chịu nổi khi nó trực tiếp tấn công tao?"

Hãy đề phòng những người đánh từ xa

14 *thằng bé lấy hạt phỉ*

Một thằng bé thò tay vào một cái bình đầy hạt phỉ. Nó nắm một nắm thật to, nhưng khi nó rút tay ra thì bị kẹt lại ở cái cổ bình. Không muốn bỏ lại một hạt phỉ nào, nhưng vẫn muốn rút tay ra, nó bật khóc và cay đắng than van về nỗi thất vọng của mình. Một người đứng xem nói với nó: "lấy một nửa nắm thôi, thì mày mới rút tay ra được."

Chớ quá tham lam

15

thằng bé và cây cỏ gai

Một thằng bé bị cỏ gai đâm. Nó chạy về nhà và kể với mẹ: " con chỉ rờ nhẹ nó thôi mà nó chích con đau lắm. " "Vậy nó mới chích con đau đấy. " Mẹ bảo "Lần sau con rờ nó, phải nắm chắc lấy nó, con sẽ thấy nó sẽ mềm như bông và sẽ ít bị nó chích đau nhất. "

Làm gì thì cũng nên làm đúng cách

16 *thằng bé tắm sông*

Một thằng bé tắm trên một dòng sông đang sắp bị chết đuối. Thấy một người đi ngang qua, nó liền kêu cứu, nhưng thay vì chìa tay giúp đỡ, lão ta thản nhiên đứng và la mắng thằng bé cầu thả. “Ồ, ông ơi!” thằng bé la lên, “cứu cháu đã rồi hãy la mắng cháu sau”.

Răn dạy mà không lo cứu giúp thì cũng vô ích

17 *thằng bé bắt châu chấu*

Một thằng bé đi bắt châu chấu. Nó bắt được khá nhiều rồi thì bỗng nó thấy một con bò cạp, nó tưởng là châu chấu liền thò tay ra bắt. Con bò cạp, ngồng đuôi giơ ngời lên, nói: “vừa rồi mày mà đụng đến tao, thì mày không những không được tao mà còn mất cả đám châu chấu của mày nữa rồi đấy!”

Không cẩn thận nhiều khi mất cả chì lẫn chài

18

bọn nhỏ và lũ ếch

Mấy đứa nhỏ, đang chơi gần một cái ao, nhìn thấy mấy con ếch liền bắt đầu liệng đá tới tấp vào lũ ếch. Khi chúng đã ném chết nhiều con thì bỗng một con, cất đầu lên khỏi mặt nước và la lớn: "thôi các cậu ơi: trò chơi của các cậu là cái chết của chúng tôi đấy."

Niềm vui của người này có thể là nỗi đau cho người khác

người thợ rèn và con chó

Một người thợ rèn có một con chó nhỏ, rất được chủ cưng chiều và luôn bầu bạn cùng ông. Khi ông đang quai búa rèn những thanh kim loại thì con chó nằm ngủ, nhưng khi ông vào bàn và chuẩn bị ăn thì con chó thức dậy và vẫy đuôi như thể nó muốn cùng được ăn với ông vậy. Một hôm, giả vờ nổi giận và vung cây gậy lên dọa nó, ông nói, "đồ oắt con khốn kiếp lười nhác! Mày muốn gì? Lúc tao đang ra sức quai búa trên đe, mày ra thắm nằm ngủ, và sau khi tao lao động cật lực vừa ngồi vào bàn ăn, mày lại thức dậy và vẫy đuôi xin ăn. Mày phải biết là có lao động thì mới làm ra được mọi thứ để mà hưởng thụ, và chỉ những người có làm thì mới có ăn chứ"

Giàu đâu đến kẻ ngủ trưa, sang đâu đến kẻ say sưa suốt ngày

20

hai anh em

Một người cha có một đứa con trai và một đứa gái, đứa con trai thì đẹp mã, còn đứa con gái thì cực kỳ xấu xí. Lúc còn nhỏ, khi đang chơi với nhau, chúng tình cờ nhìn vào một cái gương để trên cái ghế của mẹ. Đứa trai hớn hỏ khen mình đẹp, đứa gái nổi giận và không chịu nổi cái lối kiêu căng của anh mình. Nghe anh khen anh thì nghĩ là anh cố tình chê mình xấu (nó đâu biết làm gì khác hơn?). Đứa gái chạy lại mách bố để bố trị tội anh, nó nói rằng anh đã lấy hết cái phần đẹp mà lẽ ra chỉ nên dành cho con gái là nó. Người bố ôm cả hai đứa, hôn và âu yếm cả hai đứa và bảo, "bố muốn là cả hai con mỗi ngày đều phải nhìn vào gương. Con, là con trai, con có thể sẽ bị xấu đi vì những thói hư tật xấu, và con, con gái của bố, con có thể làm cho mình đẹp hơn bằng chính đức hạnh của mình.

Cái nết đánh chết cái đẹp

anh hề và người nông dân

Một hôm, một nhà quý tộc giàu có khai trương nhà hát của ông ta và cho mọi người được vào xem mà không phải mua vé, ông dán bảng thông báo với công chúng rằng ông ta sẽ thưởng hậu hĩnh cho bất cứ ai mang đến một trò vui nào đó trong dịp này. Trong đám đông dân chúng có rất nhiều người đến tham dự để mong giành giải. Trong số đó có một anh hề rất nổi tiếng về những trò gây cười của mình, và nói rằng, anh ta có một trò tếu chưa bao giờ xuất hiện trên sàn diễn. Tuyên bố này làm mọi người xôn xao, và nhà hát chật ních không còn chỗ trống. Anh hề xuất hiện một mình trên sàn diễn, không một dụng cụ mà cũng không có người nào khác đồng diễn, và khán giả nín thở chờ đợi. Anh ta thành linh cúi gập đầu xuống đến ngực và bắt chước tiếng lợn con kêu ừ ừ cực kỳ hay, đến độ khán giả kêu lên đúng là anh ta có một con lợn giấu trong áo khoác, và yêu cầu anh bỏ nó ra. Khi anh ta cởi áo khoác ra thì chẳng thấy gì cả, khán giả reo hò cổ vũ và tán thưởng anh ta bằng hàng loạt tràng pháo tay. Một anh nhà quê trong đám đông, đứng xem từ đầu đến cuối, nói rằng, "Xin thần Hercules giúp, anh ta không thể hơn tôi cái trò này đâu!" và lập tức tuyên bố rằng hôm sau anh ta cũng sẽ trình diễn như vậy, và còn hay hơn cả anh hề nữa. Ngày hôm sau, khán giả chen chúc trong rạp còn đông hơn cả hôm trước, nhưng nói chung, do cái tâm lý thiên vị người tài năng, họ vẫn cho là anh hề giỏi hơn, nên họ quay ra giễu cợt anh nông dân thay vì xem anh ta biểu diễn. Cả hai người xuất hiện trên sàn. Anh hề khụt khịt và ừ ừ trước, và nhận được, như ngày hôm trước, những tràng pháo tay và reo hò tán thưởng của người xem. Tiếp đó, người nông dân bước ra,

và giả như đang giấu một con lợn trong áo (nhưng anh ta có giấu thực, mà khán giả lại không ngờ). Anh ta ôm nó trong lòng và nhéo tai để nó kêu. Khán giả, tuy thế, lại đồng thanh la lên rằng anh hề làm giống hơn nhiều, và gào lên bảo anh nhà quê xéo xuống. Nghe vậy, anh nhà quê liền thò con lợn ra khỏi áo để mọi người xem chúng có rành rành về cái sai lầm lớn của họ. “Xem đây,” anh ta nói, “ cái này sẽ cho quý vị thấy cái tài đoán xét của quý vị. ”

Thành kiến là một não trạng đôi khi còn tồi tệ hơn cả sự ngu dốt

22

bò và bê

Một con bò đực đang cố hết sức co mình để đi qua một lối hẹp đến chuồng. Một chú bê nhỏ chạy lại, và bảo để nó đi trước dẫn đường cho bò đi thì mới vào được chuồng. “Thôi chú nhóc khỏi mất công,” bò đực nói, “Tao biết cái lối ấy từ lâu rồi, lúc mày còn chưa ra đời nữa đấy con à.”

Trứng khôn hơn vịt

23

bò và dê

Một con bò đực, vừa thoát khỏi tay sư tử, chạy vào ẩn mình trong một cái hang mà một vài người chăn dê đã chiếm. Vừa khi nó chạy vào, một con dê đực còn lại trong hang dùng sừng tấn công bò. Bò nhẹ nhàng nói với dê: “Cứ cố mà húc đi. Tao chẳng sợ mày đâu, tao chỉ sợ sư tử thôi. Cứ để cái con quái vật sư tử ấy đi khỏi rồi tao sẽ cho mày biết thế nào là sức mạnh của dê và sức mạnh của bò.

Vị ông thần nể cây đa

24

bò, sư tử con và người thợ săn heo rừng

Một con bò đực thấy một chú sư tử con đang nằm ngủ liền dùng sừng húc chết. Sư tử mẹ chạy lại, khóc lóc thảm thiết trước cái chết của con. Một người săn heo rừng, thấy sư tử mẹ đau buồn, đứng ở đằng xa và nói với nó, “Nghĩ thử xem đã có bao nhiêu người than khóc vì mất con, những người có con đã bị người giết chết.”

Phải đặt mình vào vị trí của người khác mới hiểu được tâm trạng của họ

25

bó đũa

Một cụ già sắp chết kêu các con lại để nói lời trăn trối. Ông sai người hầu mang đến một bó đũa, và nói với người con cả: "Con bẻ đi." Anh con cả cố hết sức bẻ nhiều lần mà vẫn không bẻ được bó đũa. Các người con kế tiếp cũng thử, nhưng cũng chẳng ai bẻ được. "Tháo bó đũa ra". Người cha bảo, "và mỗi con cầm một chiếc." Khi mỗi người đã lấy một chiếc, ông liền bảo họ: "rời, bẻ đi" và mỗi người bẻ được chiếc đũa của mình dễ dàng. "Các con hiểu ý của cha rồi đấy." Người cha nói.

Đoàn kết gây sức mạnh

hoặc

Đoàn kết thì sống

Chia rẽ thì chết

26

chim trong lồng và dơi

Một con chim hay hót bị nhốt trong một cái lồng treo ngoài cửa sổ, và có thói quen chỉ hót vào ban đêm khi tất cả các loài chim khác đã ngủ. Một đêm, một con dơi bay đến treo mình vào lồng, và hỏi chim tại sao ban ngày lại im lặng rồi đến đêm mới hót. “Có lần, tôi đang hót vào ban ngày thì một người săn chim nghe thấy và đặt bẫy gài tôi và bắt được tôi. Kể từ khi ấy, tôi không bao giờ hót nữa trừ phi là ban đêm.” Nhưng dơi đáp lại, “Bạn làm vậy cũng vô ích thôi khi bạn đã vào lồng. Giá mà bạn làm thế trước khi bị bắt thì có lẽ giờ đây bạn vẫn được tự do”

Mất bò mới lo làm chuồng

27

lạc đà

Lần đầu tiên khi con người thấy lạc đà, anh ta quá sợ hãi vì thấy con vật to lớn nên bỏ chạy. Một lúc sau, biết được con vật rất hiền lành và ngoan ngoãn, anh ta thu hết can đảm tiến lại gần nó. Chẳng bao lâu sau, thấy nó chỉ là con vật mà lại kém trí khôn, anh ta đã đủ bạo dạn cột dây vào mõm nó, và giao cho một đứa trẻ chăn dắt.

Hãy can đảm vượt qua nỗi sợ hãi

lạc đà và người chủ xứ a rập

Một người chủ lạc đà xứ A rập, sau khi chất hàng lên lưng con lạc đà, hỏi nó xem nó thích gì nhất, đi lên đồi hay xuống núi. Con vật tội nghiệp trả lời, không phải là không có lý: “sao ông lại hỏi tôi như thế? chẳng lẽ con đường bằng phẳng ngang qua sa mạc đã bị đóng lại rồi sao?”

Chưa có lời bình

30

mèo và gà trống

Một con mèo bắt được một con gà trống, và suy nghĩ xem có có gì hợp lý để ăn thịt gà trống hay không. Nó buộc tội gà trống gây phiền toái cho người ta vì gà gáy vào ban đêm không để cho người ta ngủ. Gà trống biện hộ cho mình là nó làm việc đó có lợi cho người, để người dậy cho đúng lúc mà đi làm. Con mèo trả lời, “Mày có lắm cách biện bạch xem ra hợp lý đấy. Nhưng tao sẽ chẳng nhin bữa tối này đâu”; nói xong nó liền ăn thịt gà.

Cái lý của kẻ mạnh

CHƯƠNG 3

1 *chó nằm máng cỏ*

Một con chó nằm trong máng cỏ cho bò ăn, và cứ gầm gừ nhe răng dọa dẫm không cho mấy con bò ăn cỏ người ta bỏ vào cho chúng. “Đồ chó ích kỷ!” một con bò nói với mấy con bò khác; “Nó có ăn được cỏ đâu, vậy mà lại cấm đoán không cho những con biết ăn cỏ được ăn.”

Nhiều người tỏ ra ganh ghét với người khác cả những điều mà ngay họ cũng không thể hưởng thụ được

2

chó, gà trống, và cáo

Một con chó và một con gà trống chơi thân với nhau, rủ nhau cùng đi chơi. Khi đêm xuống chúng trú dưới tán rừng rậm. Gà trống bay lên, đậu mình trên tán cây, trong lúc đó chó chui vào một thân cây rỗng phía dưới để ngủ. Khi trời sáng, gà trống, như thường lệ, gáy vang nhiều lần. Một con cáo nghe thấy, muốn dùng gà trống làm bữa điểm tâm, tiến lại và đứng dưới tán cây, nói là nó ước ao được làm quen với người có chất giọng tuyệt diệu như vậy.

Gà trống, nghi ngờ thái độ lịch sự của nó, bảo: “thưa ông, xin ông vui lòng đi vòng quanh cái thân cây rỗng dưới đây, và đánh thức người phu của tôi dậy, để anh ta mở cửa cho ông vào”. Khi con cáo tiến lại gần cây, chó nhảy xổ ra và bắt được cáo, và xé cáo ra nhiều mảnh.

Hãy tỉnh táo trước những kẻ nịnh hót

3

gió bắc và mặt trời

Gió Bắc và Mặt Trời cãi nhau ai cũng cho mình là người mạnh mẽ hơn. Khi họ đang cãi nhau, sức nóng tỏa ra hầm hập và gió nổi lên ào ào, lúc đó có một người khách lạ đi trên đường mặc một chiếc áo khoác.

“Chúng ta hãy đồng ý với nhau như thế này,” Mặt Trời nói, “Ai lột bỏ được chiếc áo của người kia thì kẻ đó sẽ là người mạnh nhất.”

“Rất tốt,” Gió Bắc gầm lên, và lập tức thổi đến một cơn gió lạnh, ào ào tạt vào người du khách.

Khi cơn gió đầu tiên thổi, vạt áo của người du khách cứ quất phần phật vào người anh ta. Anh ta vội vã quấn chặt nó vào người, khi gió càng mạnh thì anh lại giữ nó càng chặt thêm. Gió Bắc giận dữ xé nát cả chiếc áo của anh, nhưng vô ích, anh nhất định không buông nó ra.

Đến lượt Mặt Trời bắt đầu chiếu nắng. Ban đầu, những tia nắng của Mặt Trời còn dịu dàng, ấm áp dễ chịu sau cái lạnh giá của Gió Bắc, Người Du Khách nói lỏng nút áo và phanh ngực ra cho dễ chịu. Khi những tia nắng của Mặt Trời trở nên nóng hơn rồi lại nóng hơn nữa. Người Du Khách bỏ mũ ra và lau mồ hôi trên mặt. Cuối cùng nóng quá anh ta lột luôn cả chiếc áo ra, chạy nhanh tới một gốc cây to có bóng mát bên đường.

Nhẹ nhàng và tử tế luôn có sức thuyết phục hơn là bạo lực

4

chó và tắm da bò

Lũ chó đang đói là nhìn thấy mấy tấm da bò ngâm dưới sông. Vì không với mõm tới được, chúng đồng ý với nhau là sẽ uống cạn nước sông, nhưng rốt cuộc lại vỡ bụng vì uống quá nhiều nước trước khi với mõm được tới mấy tấm da.

Nên cố gắng nhưng đừng làm những việc không thể thực hiện được

5 *ngôi nhà của chó*

Vào mùa đông, một con chó cuộn mình và thấy mình thật nhỏ bé trước cái lạnh, nó quyết tâm sẽ làm cho mình một ngôi nhà. Nhưng khi mùa hạ tới, nó lại duỗi thẳng mình nằm ngủ và thấy rằng mình cũng thuộc loại to lớn. Giờ đây, nó suy nghĩ và cho rằng làm một ngôi nhà vừa vặn cho mình thật chẳng dễ chút nào mà cũng chẳng cần thiết nữa.

Nên biết trước biết sau và đừng bỏ cuộc

6

sồi và đám sậy

Một cây Sồi Cổ Thụ đứng gần một con suối có vài Đám Sậy thon thả mọc. Khi gió thổi, cây Sồi to lớn ngạo nghễ đứng thẳng vươn những nhánh cây của nó lên tận trời cao. Trong lúc đó, những cây Sậy lại rạp mình trong gió và kêu rên thảm thiết buồn bã.

“Các ngươi kêu than cũng phải,” Sồi nói. “Chỉ một ngọn gió nhẹ làm mặt nước hơi lăn tăn chút xíu thôi cũng đủ làm cho ngươi phải cúi rạp mình xuống, nhưng ta đây, ta là một cây Sồi mạnh mẽ, luôn đứng thẳng vững vàng trước cả những cơn bão táp phong ba dữ dội nhất. ”

“Xin ông đừng lo cho chúng tôi,” Đám Sậy trả lời. “Gió chẳng làm gì hại nổi chúng tôi đâu. Chúng tôi chỉ rạp mình trước gió để cho khỏi bị gãy xương sống mà thôi. còn ông, ông luôn tự hào về sức mạnh của mình, ông bảo từ xưa đến nay ông vẫn chịu đựng được các đợt tấn công của gió. Nhưng ông phải coi chừng, rồi cũng có lúc đấy ông ạ. ”

Ngay khi Đám Sậy vừa nói xong, một cơn bão mạnh từ phương Bắc bỗng nổi lên. Sồi đứng thẳng kiêu hãnh chiến đấu chống chọi với sức gió, trong lúc đó, Đám Sậy lại rạp mình xuống đất. Gió điên cuồng thổi tới tấp, và cuối cùng chiếc cây cổ thụ kia không còn chịu nổi nữa ngã vật ra, rễ bật lên, và đổ nhào xuống Đám Sậy tội nghiệp.

Khiêm tốn không phải là biểu hiện của sự yếu đuối

7 *chuột và voi*

Một con chuột nhắt đi trên con đường trong kinh thành dành riêng cho vua. Bất chấp hình thù nhỏ bé và tiếng xấu mà người ta thường nói về tất cả mọi loài chuột, chuột nhắt vẫn đầy kiêu hãnh. Khi “Ông” chuột nhắt đi – nó cứ men theo vệ đường – bỗng nó để ý thấy có tiếng gì ồn ào phía trước, chẳng bao lâu sau, nó thấy một đoàn rước lớn hiện ra. Đó chính là Đức Vua và đoàn tùy tùng.

Đức Vua cưỡi trên một thớt voi lớn trang hoàng cực kỳ lộng lẫy. Trên bành voi cùng với Vua, còn có cả một con Chó và một con Mèo của hoàng gia. Theo sau đám rước là một đoàn người rất đông. Họ cũng để tâm trí cuốn hút hết vào việc chiêm ngưỡng con Voi, con chuột để ý thấy. Nó bèn chạnh lòng tự ái.

“Đúng là lũ ngốc!” nó la lên. “Xem ta đây, các người sẽ quên ngay cái thằng Voi vụng về kia thôi! Chẳng lẽ các người thấy nó to lớn mà cảm thấy bị choáng à? Hay là vì cái bộ da nhăn nheo của nó? Tại sao thế nhỉ, ta đây cũng có đầy đủ mắt mũi, tai và chân như nó thôi! Chẳng lẽ ta lại kém phần quan trọng hơn nó sao”---

Nhưng ngay khi đó, con Mèo hoàng gia bỗng nhìn ra chuột, và chỉ thoáng chốc, chuột nhắt bỗng hiểu ra rằng mình chẳng thể nào lại quan trọng bằng một con voi.

Nét tương đồng với một vĩ nhân không làm cho chúng ta trở thành được một vĩ nhân

8

hai mẹ con chuột chũi

Một con Chuột Chũi con nói với mẹ:

“Mẹ ơi, mẹ bảo là con mù! Nhưng chắc chắn là con nhìn được đây mẹ ạ!”

Chuột Mẹ thấy phải làm sao để loại bỏ khỏi đầu con cái ý nghĩ hoang tưởng ấy. Thế là nó lấy một miếng trầm hương đặt trước mặt con và bảo nó nói xem đó là vật gì.

Chuột chũi con sẫm soi nhìn.

“Còn gì nữa hả mẹ, cục đá cuội đó chứ là cục gì!”

“Tốt lắm, con trai ạ, điều đó cho thấy rằng ngoài mù ra con còn tịt cả mũi nữa. ”

Cứ nghĩ rằng mình giỏi về việc gì thì cũng có lúc bạn sẽ thấy mình kém cỏi về việc đó và cả những việc khác nữa

9

qua và thiên nga

Một con Qua, như bạn vẫn biết đấy, đen như than, nhưng lại đi ganh ghét với một con Thiên Nga, vì bộ lông của Thiên Nga luôn trắng đẹp như bông. Qua ngu ngốc một hôm bỗng nảy ra một ý nghĩ, rằng nếu nó cứ sống như Thiên Nga, tức là cứ bơi lội và vùng vẫy suốt ngày trong nước, và ăn cây cỏ rong rêu mọc dưới nước, ắt bộ lông nó sẽ trắng ra được như bộ lông của Thiên Nga vậy.

Thế là Qua liền bỏ rừng bay về vùng sông hồ và đầm lầy để sống. Nhưng dù cho nó ra sức tắm giặt suốt ngày này qua ngày khác, có lúc mệt quá sắp chết đuối, bộ lông của nó vẫn cứ đen như ngày nào vậy. Và khi rong rêu trong nước ăn vào không phù hợp với cái dạ dày của nó, nó càng ngày càng gầy đét, và cuối cùng, ngã lăn ra chết.

Thay đổi thói quen không làm thay đổi được bản chất

10 *hai con dê*

Hai con Dê, chạy nhảy nô đùa trên đỉnh núi cao đầy những đá lởm chởm, tình cờ gặp nhau, tại hai bên bờ một vực thẳm có một thác nước mạnh đổ xuống từ trên núi. Một thân cây đổ nằm vắt ngang qua vực thẳm tạo thành chiếc cầu duy nhất để đi qua, và chiếc cầu này nhỏ đến mức nếu là hai con chồn nhỏ bé cũng không thể nào cùng lúc đi qua được. Lối đi nhỏ hẹp đến mức người can đảm nhất đi qua cũng phải run sợ. Nhưng hai chú Dê ta lại không thế. Lòng kiêu hãnh của chúng không cho phép chúng nhường cho bạn của mình qua trước.

Một con giơ chân ra đặt lên cầu. Con kia cũng giơ chân lên theo. Đến giữa cầu, chúng đụng sừng với nhau. Cả hai con không con nào chịu nhường đường cho con kia, cứ thế húc sừng vào nhau làm cầu rung lên và cả hai con đều té xuống vực, dòng thác nước mạnh cuốn chúng mất tăm.

Một điều nhin chín điều lành.

11

con lừa và bao muối

Một người lái buôn, từ biển đánh Lừa chở một bao đầy muối đi về nhà, đến một khúc sông cạn có thể đi qua. Trước đây họ đã đi qua khúc sông này nhiều lần bình an vô sự, nhưng lần này, khi mới đi được đến giữa sông, con Lừa bỗng trượt chân và té xuống nước. Khi người lái buôn cuối cùng đã vục được Lừa đứng dậy, phần lớn số muối đã bị tan vào nước. Sung sướng vì đã nhẹ hẫng với món hàng trên lưng, con Lừa hớn hờ đi nốt đoạn đường về nhà.

Hôm sau, người lái buôn lại bắt Lừa đi chở muối một lần nữa. Trên đường đi, con Lừa bỗng nhớ đến sự việc xảy ra ngày hôm trước, nên tại chỗ cạn đi qua sông, nó liền cố ý té xuống, và một lần nữa lại thoát được phần lớn món hàng nặng nề đè trên lưng nó.

Người lái buôn giận dữ lập tức quay lưng đánh Lừa trở lại biển, chất lên lưng Lừa hai bao bột biển thật to. Đến khúc sông cạn, con Lừa lại một lần nữa, cố ý té xuống, nhưng khi nó cố sức gượng dậy, nó hết sức buồn phiền lê từng bước một về nhà với món hàng trên lưng thấm nước nặng gấp mười lần bình thường trước đây.

Không phải lúc nào cũng có thể áp dụng kinh nghiệm

sư tử và muỗi mắt

“Út đi, đồ côn trùng kinh tởm!” một con Sư Tử giận dữ mắng một con muỗi mắt đang bay vo vo trên đầu. Nhưng con muỗi mắt chẳng hề cảm thấy phiền lòng.

“Ngươi nghĩ rằng,” nó hằn học nói với Sư Tử, “ta sợ ngươi vì người ta gọi ngươi là vua à?”

Một thoáng sau, nó bay đến Sư Tử và chích cho Sư Tử một cái thật đau ngay vào mũi. Điên lên vì giận, Sư Tử giơ chân đập mạnh vào Muỗi Mắt, nhưng lại đập ngay vào mặt làm cho nó xước cả da vì bộ móng vuốt của mình. Muỗi Mắt quay lại và chích nữa, chích nữa, Sư Tử gầm lên khùng khiếp. Cuối cùng, kiệt sức vì giận dữ và khắp mình đầy máu do tự cắn và đập vào mặt mình, Sư Tử bỏ cuộc và chịu thua.

Muỗi Mắt bay vù đi và thông báo cho cả thế giới biết về chiến thắng của mình, nhưng đang khi bay, nó lại phóng thẳng vào mạng nhện. Và thế là, kẻ chiến thắng Vua của các loài vật đã kết thúc cuộc đời một cách bi thảm, làm mồi cho một con nhện nhỏ bé.

Kẻ thù bé nhỏ nhất của chúng ta thường lại là kẻ đáng phải sợ nhất.

Hào quang chiến thắng thường làm cho chúng ta mất cảnh giác.

13

cú nhảy ở thành rhodes

Một người nọ ra nước ngoài trở về chẳng có gì để nói nhiều ngoài việc kể lại các thành tích tuyệt vời cùng những công việc lớn lao anh ta đã đạt được và làm được ở nước ngoài.

Một trong các kỳ công mà anh ta kể lại đó là một cú nhảy anh đã thực hiện được ở một thành phố tên là Rhodes. Đó là một cú nhảy hết sức tuyệt vời, không một người nào khác ở bất cứ đâu khác có thể đạt được đến một khoảng cách gần với khoảng cách anh đã nhảy. Rất rất nhiều người ở thành Rhodes đã chứng kiến anh ta nhảy và sẽ làm chứng cho điều anh ta kể. Anh nói thế.

“Không cần phải có nhân chứng làm gì,” một người đứng nghe lên tiếng. “Hãy cứ nghĩ đây là thành Rhodes. Và hãy nhảy cho chúng tôi xem coi anh nhảy được bao xa. ”

Trăm nghe không bằng một thấy

14

khỉ và lạc đà

Tại một bữa tiệc linh đình được tổ chức để tôn vinh Vua Sư Tử, Khỉ được mời ra khiêu vũ. Màn khiêu vũ của Khỉ được trình diễn rất khéo léo tài tình, và tất cả mọi thú vật đều hết sức hài lòng với phong cách duyên dáng và nhẹ nhàng của khỉ.

Lời khen ngợi nhiệt liệt đối với Khỉ làm cho Lạc Đà cảm thấy ghen tức. Nó quả quyết rằng mình cũng có thể khiêu vũ hay không thua kém gì Khỉ, nếu không nói là còn hay hơn, nên nó chen vào giữa đám đông đang vây quanh Khỉ, và đứng dựng trên hai chân sau, nó bắt đầu khiêu vũ. Nhưng Lạc Đà to lớn vụng về mau chóng trở thành trò cười cho mọi loài thú vật khi đôi chân nhiều máu của nó lóng ngóng đá lên đá xuống rồi xoắn cả với cái đầu cổ dài lòng thòng của nó. Hơn thế nữa, nhiều con vật cố đứng ra xa nhưng vẫn không tránh khỏi bị cặp móng guốc của Lạc Đà đập cả lên chân.

Cuối cùng, khi một trong những cái chân khổng lồ của Lạc Đà chỉ còn cách cái mũi của Vua Sư Tử không đầy một gang tay, đám thú vật không thể chịu đựng thêm nữa, nổi cơn thịnh nộ nhào vào đè Lạc Đà xuống trói lại và dẫn nó đem bỏ vào hoang mạc.

Sau đó ít lâu, khi tỉnh lại, Lạc Đà chỉ còn lại là một đồng toàn là bướu và xương, và làm mồi cho các thú vật khác trong hoang mạc.

Chó đua đòi lố bịch

15

heo rừng và cáo

Một con Heo rừng đang mài miết mài nanh vào gốc cây cho nhọn, bỗng thấy một con Cáo chạy lại. Gần đây lúc nào Cáo cũng tìm cách chọc ghẹo hàng xóm láng giềng của nó cho vui. Vậy là nó giả bộ làm ra vẻ cực kỳ lo sợ đưa mắt nhìn quanh quất, như thể đâu đó đang có kẻ thù giấu mặt. Nhưng Heo rừng vẫn tiếp tục với công việc của mình.

“Sao lại thế?” Cuối cùng Cáo nhe răng cười hỏi Heo. “Thế bạn không thấy gì nguy hiểm à.”

“Đúng vậy,” Heo trả lời, “nhưng nếu có nguy hiểm thực sự chẳng nữa thì lại càng phải cần làm việc này. Vũ khí của tôi phải được chuẩn bị sẵn sàng để tác chiến, không thì sẽ không tránh được tai họa.”

Sẵn sàng chiến đấu là cách tốt nhất để bảo vệ cho hòa bình

16

sư tử, gấu và cáo

Ngay khi vừa thấy một con Gấu lớn vồ được một chú dê non đi lạc, thì một con Sư Tử từ một hướng khác cũng nhảy ra vồ lấy con mồi. Hai con giận dữ đánh nhau để giành lấy con mồi mãi cho đến lúc cả hai đều mình đầy thương tích và kiệt sức quy xuống không còn đánh nhau nổi nữa.

Lúc đó một con Cáo lao ra, chụp lấy con mồi, bỏ chạy nhanh hết sức, Sư Tử và Gấu nằm nhìn theo giận dữ nhưng không thể làm gì được

“Giá mà chúng mình đã biết nghĩ lấy tình bạn, “ chúng nói, “mà chia nhau thì mỗi đứa cũng còn được một miếng mà lại chẳng đau đớn thế này. ”

Trai Cò đánh nhau ngư ông hưởng lợi

sói và cừu non

Vào một sáng sớm, một chú Cừu non đi lạc đứng uống nước bên bờ suối trong rừng. Cũng đúng vào lúc sáng sớm hôm ấy, một con chó Sói tiến đến cạnh con suối, kiếm miếng mồi để ăn cho đỡ đói. Chẳng mấy chốc nó đã nhìn thấy Cừu. Như thường lệ thì "Ông" Sói đã nghiêng ngấu ngay miếng mồi ngon lành này chẳng chừa lại lấy một mẫu xương, nhưng khi nhìn thấy chú Cừu hết sức non nớt vô tội, Cáo cảm thấy phải tìm cho ra được một lý do nào đấy mới an tâm ăn thịt được Cừu.

"Sao mày dám vầy vọc con suối của tao làm nó đục ngầu lên hết vậy!" nó dữ dằn quát lớn. "Mày đáng bị trừng phạt nặng vì cái tội nghịch ngợm của mày!"

"Nhưng, thưa ông," con Cừu non run rẩy trả lời, "xin ông đừng nổi giận! Con đâu có thể làm đục nước chỗ ông uống. Ông nhìn xem, ông đứng đầu dòng và con đứng cuối dòng. "

"Mày có làm đục đấy!" Sói tức giận bẻ lại. "Mà còn nữa, Tao đã nghe mày nói dối tao nhiều lần hồi năm ngoái!"

"Làm sao con có thể nói dối ông được như thế?" Cừu non biện hộ "Con mới ra đời trong năm nay. "

"Nếu không phải là mày, thì là thằng anh mày!"

"Con đâu có anh nào đâu, con chỉ có một mình. "

“Tốt lắm, “ Sói gầm gừ, “Vậy thì là đứa nào đó trong gia đình nhà mày thôi. Nhưng đứa nào thì cũng vậy thôi, Tao không định nhin ăn để mà nói với mày đâu. ”

Và rồi chẳng nói thêm lời nào nữa, Sói liền vồ lấy chú Cừu non tội nghiệp và tha vào trong rừng.

Kẻ bạo ngược luôn tìm được lý lẽ cho hành động của chúng.

Kẻ bất công không bao giờ lắng nghe người vô tội

18

sói và cừu

Một con Sói bị thương vì đánh nhau với Gấu. Nó không còn có thể lết đi được nữa nên không còn cách nào để cho khỏi chết đói và chết khát. Thấy một con Cừu đi ngang qua nơi nó nấp, nó bèn gọi Cừu.

“Làm ơn kiếm giúp cho tôi một ít nước,” nó khẩn nài, “để tôi có thể khỏe lại đi kiếm một chút thức ăn cho khỏi chết đói.”

“Thức ăn ư!” Cừu nói. “Tức là tôi đây, đúng không nào. Nếu tôi kiếm cho ông một ít nước để uống, thì nó cũng giúp đưa tôi vào cái họng của ông mà thôi. Thôi đừng nói gì với tôi về nước nữa nhé!”

Vải thưa không che được mắt thánh

19

thỏ và ếch

Thỏ, bạn biết đấy, là loài rất nhút nhát. Trời chỉ mới hơi tối, là chúng đã nhốn nháo sợ hãi tìm nơi ẩn nấp. Có lần, chúng quyết định thà chết còn hơn phải sống khổ sở như vậy. Ấy thế nhưng khi đang trong lúc tranh luận về cách chết như thế nào cho tốt nhất, bỗng chúng nghe thấy một tiếng động lạ, nhanh như chớp, chúng tháo chạy hết về hang. Trên đường chạy, chúng đi ngang qua một cái hồ có một gia đình Ếch đang ngồi trong những đám sậy cạnh bờ sông. Trong nháy mắt, lũ Ếch giật mình lẫn hết xuống bùn để trốn.

“Xem kìa,” một con Thỏ la lên, “rốt cuộc sự việc cũng chưa lấy gì làm tồi tệ lắm đâu, ở đây có những con vật mà ngay cả chúng mình mà chúng nó cũng phải sợ đấy!”

Dù gặp bất kỳ tình huống khó khăn nào đi nữa, nên luôn nhớ rằng, cũng còn có thể có nhiều người khác còn kém may mắn hơn cả chúng ta nữa

20

cáo và cò

Một hôm, Cáo nghĩ ra một kế chơi khăm Cò, là một con vật có hình dáng mà Cáo luôn cười cợt chế giễu, cho là kỳ dị, để cho vui.

“Hôm nay bạn phải đến và ăn tối với tôi đây nhé, tôi mời đấy,” nó nói với Cò, cười thầm khi nghĩ về mưu đồ chơi khăm của nó. Cò hớn hờ nhận lời mời của Cáo và đến rất đúng bữa và đúng lúc đang rất đói bụng.

Cáo dọn ra món súp cho bữa tối. Nhưng nó lại để trong một cái đĩa rất cạn, thế là khi ăn thì Cò chỉ có thể dính mỏ tí thức ăn chứ chẳng có gì vào được bụng. Nó không ăn được lấy một giọt súp. Thế nhưng Cáo thì lại liếm láp ngon ơ, và, như để tăng thêm phần thất vọng cho Cò, Cáo lại làm ra vẻ say sưa thưởng thức món súp.

Cò đói bụng hết sức tức tối với cái trò chơi khăm này, nhưng nó vẫn cố bình tĩnh, không thể hiện thái độ gì và nó cũng nghĩ nổi giận với Cáo cũng chẳng ích gì. Ít lâu sau, nó bèn mời Cáo đến ăn tối với nó để đáp lại. Cáo được mời liền lập tức đến ngay khi bữa ăn được dọn ra, đó là món cá thơm phức Cáo thèm chảy nước miếng. Thế nhưng món ăn này lại được để trong một cái bình cao có cái cổ rất dài. Cò thoải mái vươn cổ thò mỏ vào đến thức ăn để ăn, còn Cáo thì chỉ liếm được thức ăn Cò đánh rớt xuống miệng bình, và đứng hít hà mùi thơm của thức ăn. Và khi thấy Cáo không còn giữ nổi bình tĩnh nữa, Cò bèn nhẹ nhàng bảo:

Có qua có lại mới toại lòng nhau

21

biển và hai người du khách

❖ ai người Du Khách đang đi dạo trên bờ biển. Nhìn ra xa, họ thấy có vật gì đó đang bập bênh trên những con sóng.

“Xem kìa,” một người nói, “ một con tàu vĩ đại từ đảo xa đang vào bờ, chở đầy vàng bạc châu báu!”

Vật mà họ trông thấy càng lúc càng tiến gần đến bờ.

“Không, không phải đâu,” người kia nói, “không phải tàu chở vàng bạc châu báu đâu. Đó chỉ là một chiếc xuồng nhỏ của một ngư dân nào đó thôi, chở mẻ cá ngon đánh được của ngày hôm nay đấy.”

Vật trôi vào bờ càng ngày càng gần hơn. Và những con sóng đẩy nó dạt lên bờ.

“Nó là một chiếc rương đựng vàng đã mất từ một chiếc tàu chìm nào đó, ” họ la lên. Cả hai người Du Khách lao ra bờ biển, nhưng cái họ tìm được chỉ là một khúc gỗ mục

Đừng để niềm hy vọng của bạn đưa bạn đi quá xa

22

sói và sư tử

Một con chó Sói trộm được một chú Cừu non và mang về hang để ăn. Thế nhưng dự định của nó bất thành vì nó bất ngờ gặp một con Sư Tử, chẳng cần nói lấy một lời, cướp lấy con Cừu của nó.

Sói bỏ chạy một quãng xa, thấy an toàn rồi bèn quay đầu lại nói với giọng điệu xót xa vì mất của:

“Người không có quyền cướp tài sản của ta như thế!”

Sư Tử quay lại, thấy Sói đã ở khá xa, tính dạy cho nó một bài học nhưng thấy quá mất công rượt theo, nó bảo:

“Tài sản của người sao? Người mua nó à, hay Người chăn Cừu tặng cho người thế? Nói cho ta biết xem, làm sao người có được nó?”

Của Thiên Trử Địa

23

hươu và cái bóng

Một con Hươu, uống nước trên một dòng suối trong vắt, nhìn rõ cái bóng của mình ở dưới nước. Nó hết sức ngưỡng mộ những nhánh gạc cong cong thanh nhã của nó, nhưng lại xấu hổ với những cái chân khẳng khiu của mình.

“Chán chết mất thôi,” nó thở dài, “đầu đội vương miện lông lầy như thế này mà mấy cái chân thì như những que củi thấy phát ghét.”

Ngay lúc đó, nó đánh hơi thấy mùi của một con báo và ngay lập tức, nó phóng như bay biến mất vào rừng. Nhưng khi nó đang chạy, đám gạc trên đầu nó vướng vào mấy nhánh cây, thế là nó bị con báo vồ được. Lúc đó nó mới hiểu ra rằng những cái chân đáng xấu hổ kia lẽ ra đã cứu được nó, còn cái vương miện đẹp đẽ trên đầu chính là kẻ đã làm cho nó tiêu đời.

Cái nết đánh chết cái đẹp

24

con công

Ngày xưa, người ta nói rằng, Công chưa có được bộ lông đẹp để như bây giờ đây, đang là niềm tự hào lớn lao của nó. Bộ lông này, là do thần Juno, là một vị thần Công rất ngưỡng mộ, đã ban tặng cho Công khi Công khẩn nài xin cho được một bộ lông đuôi khác hẳn đuôi của các loài chim khác. Thế là, trong bộ trang phục mới lộng lẫy, lấp lánh màu ngọc lục bảo, vàng, tím và xanh da trời, Công khệnh khạng kệnh kiệu với tất cả các loài chim khác. Chúng nhìn Công mà ghen tức. Ngay cả con Phượng Hoàng đẹp để cũng cảm thấy sắc đẹp của mình chìm hẳn khi đứng cạnh Công.

Giờ đây, đã có lông đẹp, nhưng khi nhìn thấy Đại Bàng tung cánh vọt lên trời cao xanh thẳm, Công lại cũng thêm được bay như trước đây khi chưa có bộ đuôi kệnh càng Công vẫn bay. Vô mạnh đôi cánh, Công cố gắng nâng mình lên khỏi mặt đất. Nhưng sức nặng của cái đuôi kia lại kéo nó trở lại. Thay vì được bay cao chào đón những tia sáng đầu tiên của sáng sớm, tắm mình trong ráng chiều giữa những đám mây bông bồng bênh của buổi hoàng hôn, nó chỉ có thể bước đi nặng nề trên mặt đất với cái đuôi vướng vất khổ sở hơn cả cái đám gà vịt tầm thường trong sân chuồng người ta vẫn nuôi.

Đừng hy sinh tự do của bạn để đổi lấy vẻ hào nhoáng vô ích bên ngoài

25

chuột và chồn

Chồn và Chuột lúc nào cũng hằm hè trang bị vũ khí đánh nhau. Trận nào Chồn cũng giành được chiến thắng, cùng với chiến lợi phẩm là cả một đồng chuột dành cho bữa chiều ngày hôm sau. Quá tuyệt vọng, lũ Chuột triệu tập hội đồng, chúng xác định rằng, quân đội Chuột luôn luôn thua là vì không có Chuột lãnh đạo. Thế là các vị Chuột có khả năng và uy tín nhất được bầu ra làm tướng và các sĩ quan Chuột.

Để phân biệt rõ các hàm các cấp, các vị lãnh đạo mới kiêu hãnh đội lên đầu những chiếc mũ chòm cao ngất trang trí với lông chim hoặc những cọng rom. Thế là sau một thời gian dài chuẩn bị, quân đội Chuột đã được trang bị tặn răng, chúng liền gửi thư tuyên chiến với lũ Chồn.

Lũ Chồn khoan khoái nhận lời thách đấu ngay, vì chúng luôn sẵn sàng đánh Chuột để kiếm bữa ăn. Chúng ra quân rất đông tấn công Chuột ngay lập tức. Chẳng mấy chốc, trước khi bị tấn công lũ Chuột đã tan rã hàng ngũ vì quá hoảng sợ và cả đội quân Chuột tháo chạy tìm chỗ ẩn nấp. Những con Chuột lính trơn dễ dàng chui vào hang, nhưng những con lãnh đạo lại không thể ép mình chui vào vì vướng mấy cái mũ chòm đội trên đầu. Không một con nào thoát được khỏi bộ răng của lũ Chồn.

Danh vọng cũng ẩn chứa lắm điều bất lợi

26

sói và chó

Một con Sói lang vảng gần một ngôi làng vào một buổi chiều bỗng vớ được một con chó. Thế nhưng đó lại là một con Chó gầy ốm gio xương, và con Sói to lớn lẽ ra đã quay mồm khỏi cái món ăn xương xẩu này nếu như bây giờ nó chẳng quá đói. Thế là nó bắt đầu rượt theo Chó, còn Chó thì cong đuôi bỏ chạy.

“Xin ngài hãy nhớ đến danh dự của ngài,” con Chó nói, lách mình tránh được cú tát của con Sói, “mà ăn thịt tôi vào lúc này nào có ngon lành gì đâu. Xem tôi đây. Tôi chẳng có gì ngoài xương và da. Nhưng tôi nói riêng cho ngài biết. Chỉ vài ngày tới thôi, chủ tôi sẽ tổ chức đám cưới cho con gái một của ông ta. Ngài tưởng tượng ra mà xem khi tôi ăn được những thức ăn thừa của bữa tiệc đó tôi sẽ mập mập lên biết mấy. Lúc đó ngài ăn tôi thì mới ngon chứ. ”

Con Sói nghe vậy không thể không suy nghĩ, ăn một con chó mập mập thú vị biết bao so với cái mớ toàn xương là xương kia trước mặt nó. Vậy là nó bấm bụng quay đi và hứa sẽ trở lại.

Vài ngày sau, con Sói quay lại để thưởng thức bữa tiệc đã được hứa trước. Nó thấy con Chó nằm trong sân nhà chủ, nó gọi chó ra cho nó ăn thịt.

“Thưa ông, Chó nhe răng cười và nói, “Tôi rất vui sướng được nạp mình cho ông ăn ngay bây giờ đây. Ông hãy chờ chút nữa người quản gia sẽ ra mở cửa đã tôi mới ra được. ”

Thế nhưng vị “quản gia” kia lại là một con Chó khổng lồ mà Sói đã một lần được ném đòn đau đớn với nó, nó là một con vật không hề tử tế gì với lũ Sói. Thế là nó quyết định không chờ đợi gì nữa mà lập tức bỏ chạy thực mạng về rừng.

Đừng tin vào lời hứa của những kẻ nói dối

Một con cá trên bờ bằng mười con cá dưới nước

27

cáo và sư tử

Một con Cáo non, trước nay chưa bao giờ gặp Sư Tử, bỗng tình cờ gặp phải một con ở trong rừng. Chỉ nhìn thoáng qua Sư Tử thôi cũng đủ để cho Cáo con khiếp sợ bỏ chạy thực mạng tìm nơi ẩn nấp.

Lần thứ hai Cáo thấy Sư Tử, nó liền dừng lại sau một gốc cây để nhìn một lúc rồi từ từ lên đi. Nhưng đến lần thứ ba, con Cáo mạnh dạn đi thẳng đến Sư Tử và, không hề sờn đến một chiếc lông gáy, nó nói, “Xin chào, ông bạn già của tôi ời.”

Gần chùa gọi bụt bằng anh

Chưa thấy quan tài chưa đổ lệ

28

sư tử và lừa

Sư Tử và Lừa một hôm thỏa thuận sẽ cùng nhau đi săn mồi. Trong khi đi tìm mồi, chúng thấy một đàn Dê rừng chạy vào trong một cái hang, bèn tính kế để bắt ăn. Chúng dự tính, Lừa sẽ vào trong hang để lừa Dê ra, trong lúc đó, Sư Tử sẽ chờ bên ngoài hang để tấn công chúng.

Và kế hoạch được thực hiện rất thành công. Lừa vào hang thét lên dọa dẫm lũ dê, lấy hết sức vùng chân đá và kêu be be làm lũ dê đâm hoảng sợ nhốn nháo chạy ra, nộp mạng cho Sư Tử bên ngoài.

Xong việc Lừa bèn kiêu hãnh bước ra.

“Ông thấy tôi làm được việc chứ? Nó hỏi Sư Tử.

“Ồ, thực vậy, “ Sư Tử trả lời, “nếu tao không biết mày là cái loài như thế nào thì tao chắc chắn cũng phải bỏ chạy thật đấy. ”

Chó sủa là chó không cắn

29

chó đưa cơm cho chủ

Một con Chó được chủ dạy biết cách đưa cơm cho chủ mỗi ngày. Chó rất trung thành với nhiệm vụ của mình, mặc dù mùi thơm của thức ăn trong giỏ bốc lên ngào ngạt làm nó hết sức thèm thuồng, nó vẫn không dám chạm mõm vào.

Mấy con Chó gần đấy nhìn nó mang giỏ đi, ít lâu sau đã biết chuyện nó đưa cơm. Chúng ra sức cướp lấy giỏ cơm của con Chó. Nhưng con Chó một mực bảo vệ giỏ cơm.

Thế rồi một hôm, tất cả lũ Chó gần đấy họp nhau lại và đón lõng con Chó trên đường đưa cơm. Con Chó cố tìm cách thoát khỏi lũ ăn cướp này. Nhưng cuối cùng nó tức giận đứng lại cãi lý.

Đây chính là lúc nó sai lầm. Lũ chó chỉ cần nói với nó mấy câu là thuyết phục được nó thấy việc làm của mình là ngu dại, thế nên nó bỏ ngay giỏ cơm xuống và ngoan liền lấy một miếng thịt quay thật to mà lẽ ra là để dành cho chủ.

“Chúng mày nói phải đấy,” nó bảo, “chúng mày chia nhau mà ăn nốt đi. ”

Đừng bao giờ lý luận với lời cám dỗ

30

qua đội lột công

Một con Quạ xám tình cờ bay ngang qua vườn thượng uyển của nhà vua. Nó nhìn thấy ở đó mọi thứ đều lạ lùng và đâm ra ghen tị cả với đàn Công hoàng gia trong những bộ lông lấp lánh hào quang của chúng.

Quạ ngẫm thấy mình vừa đen vừa xấu, mà lại vừa thô kệch vụng về. Thế nhưng nó bỗng nghĩ rằng để muốn cho đẹp được như lũ Công kia thì chẳng có gì là khó, chỉ cần ăn mặc như chúng là đẹp ngay chứ gì. Công bèn nhặt mấy cái lông Công rụng ở sân và cắm chúng vào bộ lông đen của mình.

Trong bộ trang phục vay mượn ấy, Quạ nghênh ngang đi qua đi lại giữa đồng loại của mình. Rồi nó bay thẳng xuống vườn thượng uyển của vua để hòa vào đàn Công hoàng gia. Nhưng lũ Công mau chóng nhận ra nó là ai. Tức giận vì bị lừa, chúng liền bay đến Quạ, mổ giứt hết những cọng lông vay mượn ấy trên mình Quạ và nhổ luôn cả lông riêng của Quạ nữa.

Con Quạ tội nghiệp buồn bã đau đớn bay trở về với đàn Quạ của mình. Nhưng còn một việc khác bất ngờ nữa đang chờ đón nó. Lũ Quạ chưa quên được cái vẻ kèn kiệu đáng ghét hôm nào của nó, liền trừng phạt nó bằng những cú mổ tới tấp cùng với những lời giễu cợt cay đắng.

Chiếc áo không làm nên thầy tu

CHƯƠNG 4

1 *bác nông dân và con rắn*

Vào một buổi sớm mùa đông một Bác nông phu ra đồng. Bác chợt thấy có một con rắn đang nằm dài trên mặt đất, lặng im và cứng đờ vì lạnh. Mặc dù biết rắn là loài nguy hiểm chết người, bác vẫn nhặt nó lên và ôm nó vào ngực bác để sưởi cho nó sống lại.

Chẳng mấy chốc con rắn đã cựa quậy được, và khi nó đã tỉnh hẳn, nó liền cắn người đã có lòng tốt cứu lấy sinh mạng của nó. Cú táp hết sức nguy hiểm và Bác nông phu biết rằng mình sẽ chết. Khi bác trút hơi cuối cùng, bác nói với mọi người xung quanh:

*Hãy lấy cái chết của tôi làm bài học, đừng bao giờ thương hại những kẻ
ô ơ*

2

hươu bị ốm

Một con hươu ngã bệnh. Nó chỉ còn sức để kiếm được chút thức ăn, tìm một chỗ yên ắng trong rừng, nằm nghỉ và chờ cho sức khỏe phục hồi. Các loài vật khác nghe tin Hươu ốm liền kéo đến để hỏi thăm. Dĩ nhiên, tất cả lũ vật đều đang đói, thế là chúng cứ thoải mái xoi hết phần thức ăn của Hươu; và như bạn cũng đoán biết đấy, Hươu đói là chỉ còn chờ chết.

Lòng tốt sẽ chẳng có giá trị gì khi nó không được thể hiện bằng việc làm

3

người chăn dê và bầy dê rừng

Vào một hôm mưa bão lạnh giá, một Người Chăn Dê lừa bầy Dê của mình vào hang để tránh bão, lúc đó trong hang đã có một số Dê rừng vào trú từ trước. Người Chăn Dê muốn cho lũ Dê rừng nhập đàn luôn với bầy Dê của mình, bèn cho chúng ăn thật no. Còn với bầy Dê nhà của anh ta, anh chỉ cho chúng ăn cho khỏi chết đói. Khi bão đã tan và trời đã quang trở lại, Người Chăn Dê lừa bầy Dê ra ngoài đi ăn, Lũ Dê Rừng vụt chạy mất vào núi.

“Đó là cách lũ Dê các người trả ơn ta đã cho ăn và đối đãi tử tế với các người đó sao? Người Chăn Dê lớn tiếng kêu ca.

“Đừng mong chúng tôi nhập đàn của ông,” một con Dê Rừng nói. “Chúng tôi biết rõ sau này ông sẽ đối xử với chúng tôi như thế nào, nếu lại có lũ Dê nào mới nữa đến với ông.

Có mới nói cũ

4

người tiêu hoang và con chim én

Một thanh niên trẻ, nổi tiếng trong đám bạn bè của anh ta về tính tiêu xài hoang phí, chẳng bao lâu đã nhẵn túi vì cố tiêu xài để giữ gìn lấy tiếng tăm cho mình. Vào một ngày mùa xuân đẹp trời, anh ta đã không còn một đồng xu dính túi, và cũng chẳng còn tài sản gì để bán đi mua lấy chiếc áo mới thay cho chiếc cũ đã sờn rách.

Anh sẽ phải đi gặp bạn bè vào buổi sáng hôm đó, nhưng chẳng biết lấy tiền đâu ra để ăn mặc cho đẹp đẽ như mọi khi. Ngay lúc đó, một con chim Én bay qua, hót líu lo vui vẻ, và người thanh niên kia, cứ ngỡ là mùa hạ đã đến, vội vã mang tất cả quần áo cũ đi bán cho tiệm bán quần áo để đổi lấy một chiếc áo mới.

Thế nhưng chỉ vài ngày sau, thời tiết thay đổi và trở lạnh khủng khiếp, con Én tội nghiệp và anh chàng ngu ngốc với chiếc áo mới mỏng manh ngăn tay và đôi chân trần, trần mình trong giá buốt run rẩy và khó thoát được cái chết.

Một con Én không làm nên nổi một xuân

5

sư tử, lừa, và cáo

Một con Sư Tử, một con Lừa, và một con Cáo cùng nhau đi săn, và bắt được rất nhiều con mồi. Lừa được phân công chia phần. Nó phân chia hết sức công bằng, cho mỗi con một phần bằng nhau.

Cáo rất hài lòng với phần của mình, nhưng Sư Tử thì nổi điên lên khi thấy Lừa chia như vậy, và chỉ với một cú tát, nó đã thêm Lừa vào cái đồng chiến lợi phẩm của chúng.

Rồi nó quay ra bảo Cáo chia.

“Mày chia đi,” nó gầm lên giận dữ.

Cáo không dám phí thêm thời gian nữa để mà tranh luận. Nó nhanh chóng gom hết ba đồng mồi lại thành một đồng. Rồi từ đó, nó chỉ lấy ra một phần rất nhỏ cho nó, chỉ là những miếng chẳng ngon lành gì như sừng và móng của một con dê rừng, mẩu đuôi của một con bò.

Sư Tử bây giờ đã trở lại hoàn toàn với cái tính khô hài hóm hình của nó.

“Ồ ai dạy cho mày chia mà đều thế? Nó vui vẻ bảo.

“Tôi học từ con Lừa đấy thôi,” Cáo trả lời, cố lảng tránh ra xa.

Học lấy kinh nghiệm từ nỗi bất hạnh của người khác

6

chó và sò

N gày xưa có một con Chó rất thích ăn trứng. Nó thường xuyên mò vào chuồng gà và tham lam xoi sạch cả ổ trứng của gà.

Một hôm nó lang thang ra bờ biển. Nó bỗng thấy một con sò. Chỉ loáng một cái, con Sò đã nằm gọn trong bao tử của Chó, cả ruột lẫn vỏ.

Bụng Chó không sao tiêu nổi Sò và Chó bắt đầu đau đớn hết sức.

“Giờ thì mình đã biết không phải cái gì cứ tròn đều là trứng,” nó khóc lóc rên rĩ.

Tham thực cực thân

7 *ba con bò đực thiện và sư tử*

Một con Sư Tử nằm rình ba con Bò Đực Thiện đang ăn cỏ trên đồng đã lâu. Nó đã tính vồ Bò nhiều lần, nhưng Bò cứ chụm lại bảo vệ nhau, và còn hè nhau rượt đuôi nó. Sư tử thấy khó có khả năng ăn thịt được bò, vì nó không thể đánh bại cả ba con bò to khỏe có những móng guốc và sừng nhọn như thế. Nhưng nó cũng không đành bỏ đi, vì nó không thể chống lại được cái thèm trước một bữa ăn hấp dẫn như thế, ngay cả khi nó biết khó có thể ăn được.

Một hôm, Ba con Bò đang cãi nhau, Sư tử đói bụng thấy vậy liền đến xem và liếm mép thèm thường, nó thấy bò đứng mỗi nơi một con trên đồng, không thể chạy nhanh lại với nhau được.

Thế là nó thấy tấn công bò rất dễ dàng, nó vồ bò ăn một cách hài lòng và vui sướng.

Đoàn kết thì sống chia rẽ thì chết

8

thần mercury và bác tiều phu

Một Bác Tiều Phu nghèo chặt cây gần một vũng nước sâu trong rừng. Trời đã gần tối và Bác Tiều cũng đã mệt mỏi. Bác đã làm việc vất vả từ sáng sớm và những nhát rìu của bác không còn được chính xác như lúc sáng sớm nữa. Bỗng bác trượt tay và chiếc rìu văng khỏi tay bác bay vèo ngay xuống vũng nước.

Bác đứng nhìn thất vọng. Chiếc rìu là tất cả tài sản mà bác có để kiếm sống, bác chẳng có tiền đâu mà mua một chiếc mới. Khi bác cứ vịn tay đứng nhìn và khóc, thần Mercury bỗng xuất hiện và hỏi bác có chuyện gì thế. Bác Tiều kể lại tất cả mọi việc, và ngay lập tức, vị thần Mercury tốt bụng liền lao xuống vũng nước. Khi thần trở lên, trong tay thần là một chiếc rìu bằng vàng tuyệt diệu.

“Có phải chiếc này của ông không?” Thần hỏi Bác Tiều Phu.

“Không,” Bác Tiều Phu thật thà trả lời, “nó không phải của tôi đâu.”

Thần Mercury để chiếc rìu vàng trên bờ và lại lao xuống nước một lần nữa. Lần này thần mang lên một chiếc rìu bạc, nhưng Bác Tiều Phu vẫn bảo không phải là chiếc rìu của bác, và chiếc rìu của bác chỉ là một chiếc rìu bình thường có cán gỗ mà thôi.

Thần Mercury lại lặn xuống nước lần thứ ba, và khi thần trở lên, thì lần này thần tìm được đúng chiếc rìu bác đã đánh mất.

Bác Tiều Phu nghèo vui mừng khi đã tìm lại được chiếc rìu và rồi rít cảm ơn vị thần. Thần Mercury hết sức hài lòng trước sự lương thiện của bác.

“Ta rất ngưỡng mộ tính lương thiện của ngươi,” thần bảo, “và để thưởng cho ngươi, ta ban cho ngươi luôn cả hai chiếc rìu vàng và bạc kia đây. ”

Bác Tiều Phu sung sướng trở về nhà với báu vật của mình, chẳng mấy chốc, câu chuyện của bác mọi người trong làng đều được biết. Thế là giờ đây, có nhiều người tiều phu trong làng cũng nghĩ rằng họ cũng có thể gặp được may mắn như bác. Họ vội đi vào rừng, mỗi người một chỗ, giấu chiếc rìu của họ đi và giả vờ họ đã bị mất. Rồi họ khóc lóc than van và kêu gọi thần Mercury đến cứu giúp họ.

Và quả thực, thần Mercury lại hiện ra, hết với người này lại đến với người khác. Với mỗi người, thần lại cho xem rìu vàng, và ai cũng nhanh nhẩu nhận nó là chiếc rìu họ đã đánh mất. Nhưng thần không cho họ rìu vàng.Ồ không! Thay vì cho rìu vàng, thần lại gõ cho họ một cú vào đầu thật đau và đuổi họ về nhà. Hôm sau, khi họ trở lại để tìm chiếc rìu mà họ đã giấu trong rừng, họ cũng chẳng tìm thấy chúng ở đâu.

Thật thà là tốt nhất

9 *ếch và chuột*

Một con chuột nhất phiêu lưu chạy dọc theo bờ ao ở đó có một con ếch sinh sống. Khi Ếch nhìn thấy Chuột, nó bơi vào bờ và ộp ộp kêu:

“Không vào chơi với tôi một chút à? Tôi có thể hứa chắc bạn sẽ rất vui khi vào đây đây. ”

Chuột Nhất chẳng chờ phải mời mọc thêm, nó đang rất hồi hộp muốn khám phá thế giới và mọi thứ trên đời cho biết. Nhưng mặc dù nó có thể bơi được đôi chút, nó cũng chẳng dám liều mạng nhào xuống ao một mình.

Nhưng Ếch đã có một cách. Nó lấy một cây sậy còn chắc chắn buộc chân Chuột vào chân nó. Và thế là nó nhào xuống ao, kéo lê theo thằng bạn ngu ngốc đằng sau nó.

Chuột nhất chỉ một lát sau đã sặc nước chịu nổi và muốn quay vào bờ; nhưng tên Ếch bội tín kia lại bày trò khác. Nó kéo Chuột lặn xuống nước và dìm cho chuột chết. Nhưng nó chưa kịp cởi sợi dây sậy vẫn còn cột con chuột chết vào chân nó, một con Diều Hâu bay đến lượn trên mặt ao. Nhìn thấy thân Chuột nổi lềnh bềnh trên mặt nước, Diều Hâu lao xuống, quắp lấy Chuột và bay mất, kéo theo con Ếch lủng lẳng treo dưới chân. Vậy là chỉ cần một lần lao xuống bắt mồi, nó đã được cả hai con.

Ăn chặn gặp kẻ cướp

10

cáo và cua

Một con Cua một hôm bỗng dung chán ghét cái bãi cát mà nó vẫn sinh sống. Nó quyết định đi dạo bộ vào trong cánh đồng cỏ cách đó không xa. Ở đó, nó nghĩ, nó sẽ tìm được nhiều thức ăn ngon hơn là những con bọ nước mà nó vẫn bắt được trên bờ cát hoặc dưới biển. Thế là nó bèn bò vào trong đồng cỏ. Nhưng một con Cáo nhìn thấy nó, và chỉ trong nháy mắt đã xoi gợn nó, cả mai lẫn càng.

Nên bằng lòng với số phận

11

rắn và điều hầu

Một con Rắn làm cho một con Điều Hầu phải sửng sốt kinh hãi vì nó đã cuốn được mình nó vào quanh cổ Điều Hầu. Điều Hầu cố hết sức, dùng cả mỏ và móng chân, nhưng vẫn không chạm được đến rắn. Nó vọt lên thật cao cố gắng hết sức để vảy mạnh cho kẻ thù của nó văng ra. Nhưng con rắn vẫn cứ kẹp chặt, và dần dần Điều Hầu mệt quá phải sa xuống đất, thở hổn hển.

Một Bác Nông Phu tình cờ nhìn thấy cuộc chiến không cân sức ấy. Thương hại con Điều Hầu quý hiếm, bác chạy lại và nhanh chóng tháo được con Rắn ra khỏi cổ Điều Hầu và giải thoát cho Điều Hầu.

Con Rắn nổi điên lên. Nó không làm sao cắn được bác nông phu. Thế là nó mổ ngay vào chiếc sừng đựng nước uống của bác, bác vẫn đeo bên lưng, và nhả nọc từ nanh của nó vào trong sừng.

Bác Nông Phu xong việc trở về nhà. Trên đường về bác cảm thấy khát nước, bác liền xuống suối dùng sừng lấy nước, và chuẩn bị đưa lên miệng uống. Chợt trên cao có tiếng vỗ cánh cắt gió lao xuống. Điều Hầu dùng chân giật ngay lấy chiếc sừng đã bị bỏ chất độc khỏi tay người đã cứu mình khỏi chết, và bay đi giấu nó ở một nơi nào đó không ai có thể tìm thấy.

Giúp người người giúp

12

sói đội lột cừu

Một con Sói nọ kiếm mồi không đủ ăn vì Người Chăn Cừu trông chừng đàn cừu của mình rất cẩn thận. Thế nhưng một hôm, nó tìm được một tấm da cừu người ta làm thịt lột da ra bỏ đó rồi quên không lấy đi Hôm sau, khoác chiếc áo da cừu vào, Sói dạo bước vào đồng cỏ đi lẫn vào đàn Cừu. Chẳng mấy chốc một chú Cừu con đi theo nó và nhanh như chớp, nó cuồn lấy mang đi ăn thịt.

Tối hôm đó, con Sói lại mò vào bãi nhốt Cừu. Nhưng tình cờ hôm đó Người Chăn Cừu lại thích món thịt Cừu hầm măng, và anh ta xách dao, đi vào bãi. Con đầu tiên anh gặp và ra tay bắt làm thịt lại đúng là con Sói đội lột Cừu.

Khôn ngoan lắm oan trái nhiều

13

bò và dê

Có lần một con Bò chạy thoát khỏi nanh Sư Tử trốn vào một cái hang Người Chăn Dê thường lừa Dê vào những khi trời bão hoặc vào ban đêm. Tình cờ làm sao, hôm đó trong hang còn lại một vài con Dê, và Bò vừa vào đến nơi thì Dê đã gài đầu xuống và lao mạnh vào Bò, dùng sừng húc Bò. Vì lúc đó, Sư Tử vẫn còn đang lảng vảng ngoài cửa hang, Bò đành co sừng chịu đòn để cho Dê tấn công.

“Đừng nghĩ là,” nó nói, “tao chịu thua trước cái cách đối xử hèn hạ của mày vì tao sợ mày. Khi cái con Sư Tử kia nó đi rồi, tao sẽ dạy cho mày một bài học nhớ đời. ”

Lợi dụng tấn công vào bước đường cùng của người khác là độc ác xấu xa

14 *đại bàng và bọ cánh cứng*

Có lần một con Bọ Cánh Cứng năn nỉ Đại Bàng xin tha mạng cho một con thỏ bị Đại Bàng rượt chạy đến nó xin che chở. Nhưng Đại Bàng vẫn vồ lấy con mồi, sức vô mạnh của đôi cánh của nó hất văng Bọ Cánh Cứng ra xa đến cả chục thước. Nổi giận trước cái cách đối xử xem thường nó của Đại Bàng, Bọ Cánh Cứng bay vào tổ Đại Bàng và lăn trứng cho rơi xuống. Nó không chừa một cái trứng nào. Đại Bàng đau xót và giận dữ vô hạn, nhưng nó không biết ai đã làm cái việc tàn nhẫn này.

Năm sau, Đại Bàng xây tổ rất xa, cao trên một mỏm đá cheo leo trên núi, nhưng Bọ Cánh Cứng tìm được và một lần nữa lại phá hủy hết ổ trứng của Đại Bàng. Quá thất vọng, Đại Bàng giờ đây chỉ còn cách tìm đến thần Jupiter năn nỉ thần ấp trứng cho nó. Sẽ không ai dám làm hại được trứng của nó. Nhưng Bọ Cánh Cứng bay vo vo trên đầu thần, khiến thần ngẩng đầu lên đuổi nó đi, và trứng dưới bụng thần lăn ra rơi xuống đất.

Bây giờ Bọ Cánh Cứng mới kể cho thần nghe về lý do vì sao nó lại làm như vậy, và thần Jupiter cũng phải thông cảm với nó. Và người ta bảo rằng, từ đó trở về sau này luôn luôn là, mỗi khi Đại Bàng đẻ trứng vào mùa xuân, thì Bọ Cánh Cứng vẫn còn ngủ im trong lòng đất. Vì thần Jupiter đã quyết định cho chúng làm như vậy.

Ngay cả những người yếu đuối nhất cũng có thể tìm ra cách trả thù

15

sư tử già và cáo

Một con Sư tử già, răng móng đã mòn vẹt đến mức nó chẳng còn dễ dàng gì mà kiếm được miếng mồi để ăn mà sống cho qua ngày đoạn tháng, nó bèn giả vờ nằm ốm. Nó khéo léo cho mọi hàng xóm của nó biết được điều đó, và rồi nó nằm luôn tại hang và chờ khách đến viếng thăm. Và khi các con vật khác đến để hỏi thăm an ủi nó, nó xoi từng con một.

Cáo cũng đến, nhưng nó hết sức đề phòng. Đứng ở một đoạn đủ xa cho an toàn, Cáo lịch sự hỏi thăm về sức khỏe của Sư Tử. Sư Tử trả lời rằng quả thực nó đang ốm nặng, và nó bảo Cáo bước vào chơi một chút. Nhưng Cáo Già từng trải rất khôn ngoan cứ đứng ở ngoài, cảm ơn Sư Tử đã tử tế mời nó.

“Tôi sẽ rất hân hạnh bước vào thăm ông,” nó nói thêm, “nhưng tôi đã để ý thấy rằng có rất nhiều dấu chân đi vào hang mà chẳng có dấu chân nào đi ra cả. Xin ông cho tôi biết đã, khách của ông đi ra bằng lối nào?”

Hãy cẩn thận trước những rủi ro của người khác mà ngấm đến mình

16

người và sư tử

Một con Sư Tử và một người nọ tình cờ đi với nhau ngang qua một khu rừng nọ. Một lát sau, họ quay ra cãi nhau, vì ai cũng bảo là loài của mình là ưu việt hơn người kia rất nhiều về cả trí tuệ lẫn sức lực.

Và rồi họ đi đến một bãi đất trống trong rừng và thấy có một tượng đài. Tượng đài thể hiện hình ảnh Heracles đang dùng tay xé toạc hàm của Sư Tử Nemaen.

“Xem kìa, đấy thấy chưa,” người nọ bảo sư tử, “thấy sức mạnh của loài người chúng tôi chưa! Vua các loài vật trong bàn tay của chúng tôi cũng chỉ như một cục đất mà thôi!”

“Ha ha” Sư Tử cười lớn, “tượng đó là do con người làm chứ ai làm. Tôi mà làm thì nó sẽ hoàn toàn khác!”

Mọi việc đều được thể hiện khác nhau, tùy theo cách nhìn của mỗi người

cô gái vắt sữa và chiếc xô

Một cô gái đi vắt sữa bò và từ đồng trở về nhà với thùng sữa sáng choang đội trên đầu đi rất uyển chuyển nhịp nhàng nhưng không hề bị sóng sánh văng sữa ra ngoài. Khi cô bước đi, cái đầu xinh xinh của cô cứ mãi mê suy nghĩ đến những kế hoạch cho những ngày sắp tới.

“Sữa tốt, ngon như thế này,” cô mơ màng, “mình đánh lấy bơ sẽ được rất nhiều đây. Mình sẽ mang bơ ra chợ bán, và có tiền rồi, mình sẽ mua thật nhiều trứng về đẻ ấp. Sẽ vui sướng biết bao khi tất cả trứng đó sẽ đều nở ra đầy một sân những chú gà con xinh xắn. Và rồi khi tháng Năm đến, mình sẽ bán gà, và có tiền rồi, mình sẽ mua một chiếc áo đầm thật đẹp để mặc đi dự hội chợ. Tất cả các chàng trai trẻ sẽ phải chú ý đến mình. Họ sẽ đến và tán tỉnh làm quen với mình, --- nhưng lúc ấy mình sẽ bảo họ hãy đi về lo mà làm việc của các anh đi!”

Khi cô đang suy tư về những việc cô sẽ làm như thế nào với các chàng trai, cô hất đầu khinh khỉnh, và xô sữa rơi ngay xuống đất. Thế là sữa cũng chẳng còn một giọt, bơ, trứng và gà với áo mới cùng một lúc tất cả đều tan biến theo với niềm kiêu hãnh của cô gái.

Chưa đủ ông nghề đã đi hàng tổng

sói và người chăn cừu

Một con Sói, nấp gần lều của Người Chăn Cừu, nhìn thấy Người Chăn Cừu và gia đình anh ta đang thưởng thức món thịt Cừu quay ngon lành.

“Aha!” nó lầm bầm. “Chắc là mới có một chuyến săn bắn hết sức tuyệt vời đấy nhỉ, chúng mà bắt được mình như cái con vật khốn nạn ấy thì chúng cũng vô cùng hoan hỉ mà thưởng thức món thịt của mình như vậy!”

Việc người thì sáng việc mình thì quáng

19 *dê và chú bé chặn dê*

Một con Dê bị lạc đàn, vì mãi mê ăn một đám cỏ ngọt. Chú Bé Chăn Dê ra sức gọi nó đi, nhưng nó cứ như không nghe thấy. Tức quá vì nó chẳng chịu nghe lời chú. Chú bèn nhặt lấy một hòn đá và ném nó, làm cho nó bị gãy sừng.

Chú Bé Chăn Dê hoảng sợ.

"Đừng nói cho chủ biết nhé," chú năn nỉ con Dê.

"Không," Dê nói, "cái sừng gãy sẽ tự nó nói thôi!"

Không thể che giấu được sự thật

20 *gã keo kiệt*

Một gã keo kiệt chôn vàng ở một nơi bí mật trong vườn nhà. Hàng ngày, gã ra chỗ đó, đào vàng lên và đếm từng thỏi một để kiểm tra xem có còn đủ hay không. Ngày nào gã cũng làm như vậy nên một tên Trộm để ý thấy, nó theo dõi gã, đoán biết gã chôn cái gì, và vậy là một đêm nó, nó đến đào lên lấy hết vàng và trốn mất.

Khi gã keo kiệt phát hiện vàng đã bị mất, gã đau khổ và thất vọng vô hạn. Gã rên rỉ và khóc lóc, bứt đầu bứt tai.

Một người đi ngang nghe thấy tiếng gã khóc bèn hỏi có chuyện gì vậy.

“Vàng của tôi! Ô vàng của tôi đâu rồi!” gã càng khóc lớn, điên dại hơn, “đứa nào đã ăn cướp của tao!”

“Vàng của ông ư! Trong cái lỗ ấy à? Sao lại để vàng ở đấy? Sao ông không cất trong nhà để mỗi khi cần lấy bán đi mua đồ có dễ dàng hơn không?”

“Mua đồ ư!” Gã keo kiệt thét lên giận dữ. “Tại sao à, Tôi đâu có bao giờ đụng đến vàng. Tôi không bao giờ dám nghĩ đến chuyện bán đi tí vàng nào cả. ”

Người khách lạ nhặt lấy một hòn đá và ném xuống lỗ.

“Nếu thế thì,” anh ta nói, “ ông lấp lỗ lại đi. Nó cũng đáng giá bằng đồng vàng ông mất đấy!”

Một vật mà không dùng được thì chẳng có giá trị gì

21

cáo và nhím

Một con Cáo, bơi ngang qua sông, chỉ có thể lết vào được đến bờ, bầm dập và kiệt sức vì đã chiến đấu với dòng nước cuốn xiết của dòng sông. Một lát sau, một đàn ruồi hút máu bu lấy nó; nhưng nó vẫn nằm im, vẫn còn quá yếu không chạy nổi.

Một con nhím tình cờ đi qua. “Để tớ đuổi lũ ruồi đi cho,” nó tử tế bảo Cáo.

“Không, đừng,!” con Cáo la lên, “đừng đụng đến chúng nó! Chúng nó đã hút no nê rồi. Nếu bạn đuổi chúng nó đi, lũ khác còn đang đói khát sẽ đến và hút nốt phần máu ít ỏi còn lại của tôi đấy.”

Thà mất ít còn hơn mất tất cả

22

dơi và lũ chồn

Một con Dơi bay đâm sầm vào một cái ổ Chồn, chồn chạy ra bắt và ăn thịt Dơi. Dơi năn nỉ xin tha mạng, nhưng Chồn không nghe.

“Mày là Chuột mà,” Chồn bảo, “là kẻ thù truyền kiếp của tao. Tao mà bắt được con Chuột nào, tao cũng ăn sạch!”

“Nhưng tôi đâu phải Chuột!” Dơi kêu lên. “Nhìn đôi cánh tôi đây. Chuột làm sao bay được? Tôi chỉ là một loài Chim thôi! Xin hãy thả tôi ra!”

Chồn phải công nhận rằng Dơi không phải là Chuột, và thế là nó thả cho Dơi đi. Nhưng lại một vài ngày sau đấy, con Dơi ngu ngốc lại nhắm mắt bay vào ổ Chồn một lần nữa. Con Chồn này lại là một kẻ thù số một của Chim, và thế là nó dùng móng vuốt của nó kẹp chặt lấy Dơi, chuẩn bị ăn thịt.

“Mày là Chim,” nó nói, “Tao sẽ ăn thịt mày đây!”

“Cái gì,” Dơi la lên, “Tôi mà là Chim ư, Sao lại vậy được, Chim phải có lông chứ! Tôi chỉ là một con Chuột thôi. “Đã bảo tất cả lũ Mèo,” đó là khẩu hiệu của tôi!”

Và thế là Dơi một lần nữa lại thoát khỏi được nanh vuốt của Chồn.

Gió chiều nào che chiều nấy

23

bác sĩ cóc

Một con Cóc già có lần bảo với mọi con vật hàng xóm của nó rằng nó là một bác sĩ có bằng cấp hẳn hoi. Trên thực tế, nó có thể chữa được bá bệnh. Cáo nghe được liền vội vã đến tìm Cóc. Nó nhìn Cóc từ đầu đến chân rất cẩn thận.

“Thưa ông Cóc,” nó nói, “Tôi nghe nói rằng ông có thể chữa được tất cả mọi bệnh tật! Thế nhưng thử nhìn ông mà xem, và thử cho ông dùng một ít thuốc xem sao. Nếu ông có thể chữa cho ông lành được cái bộ da lởm đốm mụn của ông và cái dáng đi phong thấp của ông, thì người ta sẽ tin ông ngay. Còn nếu không, Tôi khuyên ông nên chọn lấy nghề khác. ”

Muốn sửa người trước tiên phải sửa mình đã

24

cáo cắt đuôi

Một con Cáo bị mắc bẫy, sau nhiều lần giật mạnh đầu đón vùng vẫy thoát ra được, bèn chạy đi. Nhưng nó phải bỏ lại cái đuôi đẹp đẽ của nó lại trong bẫy.

Trong một thời gian dài, nó không dám gặp mặt những con Cáo khác, vì nó biết rất rõ rằng, tất cả lũ Cáo kia sẽ lấy nó làm trò cười, chế giễu và đùa cợt sau lưng nó. Nhưng nó sống một mình cũng khó, nó cuối cùng cũng nghĩ ra được một kế để giải quyết cái vấn đề hóc búa này.

Nó kêu gọi triệu tập một cuộc họp mặt tất cả lũ Cáo, nói rằng nó có một vài điều quan trọng cần phải nói cho cả làng biết.

Khi chúng đã đến tham dự đông đủ, con Cáo cắt đuôi đứng dậy và diễn thuyết một hồi rất lâu về việc những con Cáo đã mắc nạn chỉ vì cái đuôi của mình.

Con này thì đã bị chó săn vồ vì khi chạy đuôi bị vướng vào bụi gai. Con kia thì không thể chạy đủ nhanh để thoát vì cái đuôi quá nặng nề. Ngoài ra, như ai cũng đã biết, nó nói, rằng con người bây giờ đi săn Cáo cũng chỉ là muốn có được cái đuôi Cáo, họ cắt đuôi để treo làm chiến tích đi săn thú. Với những chứng cứ về tính nguy hiểm và vô dụng của cái đuôi, Cáo Già nói, nó khuyên tất cả các con Cáo nên về cắt đuôi đi, nếu muốn được sống cho an toàn.

Khi nó vừa nói xong, một cụ Cáo đứng dậy, nói và cười mỉa:

“Lão Cáo, xin lão vui lòng quay mặt đi chỗ khác một chút, rồi chúng tôi sẽ trả lời lão. ”

Khi con Cáo Cụt Đuôi tội nghiệp quay mặt đi, cả làng Cáo ồ lên cười và la ó, lúc đó Cáo Cụt Đuôi biết là có thuyết phục lũ Cáo kia bỏ cái đuôi của chúng thì cũng chẳng có ích gì nữa.

Đừng bao giờ nghe lời những người không muốn bạn hơn họ

25

con chó tính nghịch

Có lần một con Chó có bản tính xấu xa và tính nghịch đến mức Chủ nó phải dùng một chiếc vòng gỗ để tròng vào cổ nó để nó khỏi làm phiền cho khách viếng thăm hoặc hàng xóm. Nhưng con Chó dường như rất tự hào về cái vòng cổ và kéo nó lê lét xẹt như thể nó muốn gây sự chú ý của tất cả mọi người. Nó chẳng gây được ấn tượng gì cho ai.

“Mày nên biết điều hơn,” một người quen nói cho nó biết,” mày nên mang cái vòng cổ, im lặng mà tránh xa ra chỗ khác. Bộ mày muốn cho tất cả mọi người được biết mày là một con Chó xấu xa đáng ghét à?”

Tai tiếng không phải là danh tiếng

26

bướm và hoa hồng

Có lần một con bướm đem lòng yêu một đóa hồng xinh đẹp. Hồng cũng chẳng thể thờ ơ, vì bướm có đôi cánh đẹp để tô điểm với những đường nét đầy màu sắc quyến rũ. Vậy là, khi bướm vỗ cánh bồi rồi đến gần và nói rằng nó yêu nàng biết bao, Hồng bừng đỏ mặt lên và nói lời đồng ý. Sau khi yêu nhau say đắm và nhiều lần thì thầm với nhau những lời thề nguyện chung thủy, Bướm nuôi tiếc chia tay người yêu của mình.

Nhưng than ôi! Đã lâu lắm rồi bướm mới quay lại thăm nàng.

“Lòng chung thủy của anh là như vậy đó sao?” Hồng kêu lên và roi nước mắt. “Anh bỏ đi đã quá lâu rồi, và trong tất cả thời gian ấy, anh đã qua lại với tất cả mọi loài hoa. Tôi thấy anh hôn cô Phong lữ, và bay lượn tán tỉnh cô Thuộc Dược mãi đến khi gặp gã ong đuổi anh mới chịu bay đi. Tôi phải chích cho anh được một cái thật đau tôi mới hả dạ!”

“Chung thủy ư!” Bướm cười lớn. “Tôi vừa mới bay đi khỏi thì quay lại đã thấy lão Gió hôn cô. Cô õng ẹo đến chóng mặt với cái lão Ong Vò Vẽ và liếc mắt đưa tình với đủ mọi thằng Bọ Cánh Cứng mà cô gặp. Cô đừng mong đợi lòng chung thủy của tôi đối với cô!”

Lòng chung thủy phải được cả hai bên gìn giữ

27

mèo và cáo

Có lần một con Mèo và một con Cáo cùng đi với nhau. Khi chúng đi, chúng kiếm ăn dọc theo đường - chỗ này một con chuột đi lạc, chỗ kia một con gà nước béo – khi no nê rảnh rồi, chúng bắt đầu sinh chuyện cãi nhau. Và, cũng như mọi lần khi các chiến hữu cãi nhau, đứa nào cũng chỉ vơ lấy cái hay cái tốt cho mình.

“Mày nghĩ là mày cực kỳ thông minh lanh lợi chứ gì, phải không nào?” Cáo nói. “Lúc nào mày cũng làm ra vẻ biết nhiều hơn tao? Mày chưa biết hết đâu, tao có cả trăm phương ngàn kế!”

“Thế thì tốt đấy,” Mèo bẻ lại, “Tao phải công nhận là mày có lắm mưu lắm mẹo, tao thì chỉ có một sách thôi, nhưng tao nói cho mày biết, nó đáng giá bằng một ngàn cái mưu mẹo của mày!”

Ngay khi ấy, sát đó, chúng nghe thấy tiếng tù và rúc và tiếng sủa ăng ăng của mấy con chó săn. Trong nháy mắt Mèo đã tót lên một ngọn cây, ẩn mình trong tán lá.

“Sách của tao chỉ có vậy,” nó bảo với Cáo. “Nào bây giờ hãy cho tao biết trăm phương ngàn kế của mày. ”

Nhưng Cáo có quá nhiều cách thức trốn chạy nên nó bối rối chẳng biết dùng cách nào trước. Nó chạy lạng qua lạng lại với bầy chó săn bám theo sát gót. Nó gập mình trên đường, phóng nhanh tối đa, trốn vào hết hang này đến hang khác, --- nhưng cuối cùng cũng thất bại.

Bầy chó săn bắt được Cáo, và kết thúc cuộc đời cho kẻ khoác lác cùng tất cả các mưu kế của nó.

Một nghề thì sống đông nghề thì chết

28

— *sư tử già*

Một con Sư Tử đã sống đến khi rất già. Răng nó đã mòn hết. Nó không còn lê nổi bước chân, và Vua Của Các Loài Vật quả thực là đáng thương hại khi nó nằm thở dốc trên mặt đất, chuẩn bị cho cái chết.

Còn đâu nữa một thời đầy sức lực với vẻ đẹp lộng lẫy của nó?

Giờ đây, một con Heo Rừng trông thấy nó, lao vào nó, nhe những chiếc nanh vàng húc nó. Một con Bò dùng bộ móng guốc nặng nề đạp lên mình nó. Đến cả cái con Lừa hèn hạ cũng tung cho nó mấy cú đá và nguyên rửa nó như tát nước vào mặt.

Đánh người ngã ngựa là kẻ hèn hạ

29

cáo và gà lôi

Một đêm sáng trăng, một con Cáo Già đang đi dạo trong rừng, nó bỗng bắt gặp một đàn gà lôi đậu trên một nhánh cây cổ thụ cao với một khoảng cách nó không thể nhảy lên tới được. Cáo Già quý quyết lát sau đã tìm được một chỗ đứng có ánh trăng chiếu sáng, nơi đó lũ gà lôi có thể trông thấy nó rất rõ; nó rướn mình đứng trên hai chân sau, và bắt đầu nhảy lên điên cuồng. Mới đầu nó quay tít như con cù, rồi nó nhảy lên nhảy xuống, rồi lò cò một cách hết sức kỳ lạ. Lũ gà lôi đứng chết lặng mà nhìn nó. Chúng thậm chí không dám nháy mắt vì sợ chỉ sao nhãng một chút thôi sẽ không còn thấy được bóng dáng Cáo nữa để mà theo dõi.

Bây giờ con Cáo làm như thể bắt đầu leo lên cây, nó té xuống một lần và nằm im, giả chết, và lát sau nó lại nhảy cõn lên bằng cả bốn chân, lưng cong lên trời, vẩy mạnh chiếc đuôi lông lánh ánh trăng bàng bạc.

Lúc này, lũ Gà Lôi tội nghiệp đã bắt đầu chóng mặt. Và khi con Cáo bắt đầu trình diễn thêm màn này lại một lần nữa, lũ gà mê mụ hẳn, và chân không còn bám nổi vào cành cây cho chặt nữa, cứ từng con rơi xuống rớt vào miệng Cáo.

Càng sợ thì càng dễ chết

30

nhím và rắn

Một con Nhím đi tìm một nơi để làm tổ. Cuối cùng, nó cũng tìm được một cái hang trú ẩn tốt, trong đó đã có một ổ Rắn đang sinh sống. Nhím đề nghị với Rắn cho Nhím cùng ở trong hang với chúng, và gia đình Rắn vui vẻ bằng lòng.

Chẳng bao lâu Rắn đã lấy làm hối tiếc vì điều đó. Quay qua quay lại thế nào chúng cũng cứ đụng phải lông Nhím đau điếng, thế là chúng lịch sự nói khéo để đuổi Nhím đi.

“Tôi hết sức hài lòng, xin cảm ơn bạn nhé,” con Nhím bảo. “Tôi đã có ý định ở luôn tại đây.” Và thế là, nó lịch sự đưa tiễn lũ Rắn ra khỏi cửa. Để bảo vệ cho bộ da của mình, lũ Rắn bèn cắn răng ra đi tìm một nơi ở khác.

Nuôi ong tay áo

CHƯƠNG 5

1

đàn kiến và châu chấu

Một ngày mùa đông nắng ráo, một đàn kiến đang ra sức phơi các hạt ngũ cốc chúng đã thu lượm được vào mùa hè trước đó. một con châu chấu đi ngang qua, lạnh run lên vì đói và tha thiết cầu xin lũ kiến cho một ít lương thực mà ăn. Lũ kiến hỏi châu chấu : " tại sao lúc còn mùa hạ ngươi không lo tìm kiếm tích trữ lương thực?" châu chấu trả lời : " tôi không có thời gian rảnh rỗi, những ngày đó tôi còn phải ca hát". Lũ kiến bèn lên giọng chế nhạo : "nếu ngươi ngu ngốc đến mức mà cứ ca hát suốt ngày trong mùa hạ, thì ngươi sẽ phải nhịn ăn và nhảy múa suốt ngày trong mùa đông.

Chuẩn bị hôm nay là dành dụm cho ngày mai

2

lũ khi và hai người du khách

Có hai người nọ, một người luôn nói thật và người còn lại thì lúc nào cũng nói dối. Hai người cùng nhau đi du lịch và lạc đường đến nước khi. Một con khi, tự xưng mình là vua, ra lệnh bắt hai người và đưa đến ra mắt nó, để nó hỏi cho biết người ta nghĩ về nó như thế nào. Nó cũng ra lệnh cho tất cả lũ khi còn lại phải sắp hàng hai trước mặt nó, một hàng bên phải và một hàng bên trái, và đặt một cái ngai vàng cho nó ngồi cho giống với phong tục của con người. Chuẩn bị đâu vào đấy, nó ra lệnh mang hai người đến trước mặt nó và cất lời chào : " các ông thấy ta giống một ông vua như thế nào?". người nói dối trả lời : "tôi thấy ngài giống như một ông vua mạnh mẽ nhất". " còn những kẻ ngồi quanh ta đây thì sao?". "Đây ". người nói thật trả lời : " là những người bạn rất đáng quý của ngài ". "chỉ ít thì cũng xứng đáng với chức vụ đại sứ hay lãnh đạo quân đội". khi vua và quần thần nghe thế hết sức hài lòng, ra lệnh ban thưởng hậu hĩnh cho kẻ khéo nịnh đó. Nhìn thấy vậy, người nói thật tự nhủ : "nói dối mà lại được thưởng hậu như vậy thì mình sẽ còn được thưởng như thế nào nữa nếu, cứ theo như cái cách của mình, là mình cứ nói thật?". Khi vua quay ngoắt qua người nói thật : " xin nói xem, ông thấy ta và những kẻ ngồi quanh ta đây như thế nào?". " mà ỳ à?". "mày là một con khi tuyệt vời, và những đứa ngồi quanh mày đây cũng y như mày vậy, đều là những con khi tuyệt vời". khi vua, khi nghe thấy thế liền nổi khùng, ra lệnh vứt người nói thật vào cho đám khi của nó cắn xé.

Chỉ nên nói thật với những người muốn nghe sự thật

3

con lừa và người chủ

Một con lừa, đang được chủ dẫn đi trên đường, thỉnh thoảng chạy, lồng lên phóng về phía bờ vực thẳm sâu hun hút. Khi nó đang sắp phóng mình xuống vực thì người chủ của nó tóm được cái đuôi của nó, cố sức giữ nó lại. Nhưng con lừa vẫn cứ cố chạy tới, người chủ đành thả tay ra và nói : “Thôi! thôi!, ôi nhưng mà chỉ khi nào đụng đầu vào đá rồi thì mày mới biết thôi con ạ. ”

Chưa thấy quan tài chưa đổ lệ

Đã ngu ngốc lại còn ngoan cố thì sẽ phải trả giá đắt

4

lừa và những người chủ

Có một con lừa của một người bán cỏ than phiền với thần Jupiter là ông ta bắt nó làm quá nhiều mà cho ăn thì quá ít. Nó xin thần không phục vụ cho ông chủ này nữa mà được bán sang tay ông chủ khác. Thần Jupiter cảnh cáo nó rằng nó sẽ hối tiếc nhưng rồi cũng cho phép nó được bán sang tay một người làm gạch. Chẳng bao lâu, con lừa nhận ra rằng mình phải chở nặng hơn và công việc vất vả hơn với cái nghề làm gạch này, nó lại xin thần Jupiter cho đổi chủ một lần nữa. Thần Jupiter nói với nó rằng đây là lần cuối cùng thần sẽ đáp ứng yêu cầu của nó và ra lệnh cho nó được bán sang tay một người làm nghề thuộc da. Con lừa nhận thấy mình bị sa vào tay một người còn tồi tệ hơn liền than vãn về cái nghề nghiệp của chủ :
“Mình mà chịu chết đói với ông chủ thứ nhất hay lao lực cho người chủ thứ hai còn hơn là bị bán vào tay lão chủ này. Ngay đến cả sau khi đã chết, lão còn lột da mình ra mà thuộc và tận dụng hết mọi thứ không vứt đi một tí nào cả”.

Đừng đứng núi này trông núi nọ

6

con lừa và cái bóng

Một người khách du lịch thuê một con lừa để cưỡi đi một nơi xa. Hôm ấy trời cực kỳ nóng, ánh nắng mặt trời chói chang. Người khách du lịch ngừng lại để nghỉ, và kiếm một chỗ dưới bóng lừa để tránh cái nóng đang thiêu đốt. Vì bóng lừa chỉ đủ chỗ cho một người nhưng cả hai người khách du lịch và người chủ lừa, đều tranh chỗ này là của mình. người chủ lừa cứ khẳng khẳng là y chỉ cho thuê lừa, chứ chẳng cho thuê cái bóng lừa. Người khách du lịch lại nhất định rằng khi anh ta thuê lừa, thì cũng là thuê cả cái bóng lừa. Hai bên bắt đầu cãi nhau rồi quay ra đánh nhau, và trong lúc đang đánh nhau thì con lừa vụt chạy mất.

Khi tranh giành nhau vì chuyện nhỏ thì ta thường lại hay làm hư việc lớn

7 *lừa và ngựa chiến*

Một con lừa kia chúc mừng chú ngựa chiến được chăm sóc cẩn thận và hào phóng, trong khi bản thân nó thì hiếm khi được ăn đủ no thậm chí còn chẳng được ăn nếu không làm việc nặng. Nhưng rồi chiến tranh xảy ra, một người lính vũ trang đầy mình leo lên lưng ngựa, và cưỡi nó xông vào trận mạc, lao vào giữa đám đông quân thù. Ngựa chiến bị thương và ngã lăn ra chết trên chiến trường. Thế là lừa, khi xem thấy những cảnh tượng này, không còn nghĩ như thế nữa, và đâm ra thương hại ngựa chiến.

Không nên phân bì

8

lừa và ếch

Một con lừa, chở gỗ nặng, đi qua một vùng nước. đang khi đi ngang qua thì bỗng hụt chân, vấp và té xuống, rồi không thể trỗi dậy được vì chở nặng, kêu rên thảm thiết. mấy con ếch trong ao nghe thấy tiếng than van, liền bảo, “ngươi sẽ còn làm gì nữa nếu như ngươi phải ở đây suốt đời như chúng ta, khi mà ngươi chưa gì đã làm ầm ĩ lên chỉ vì mới bị té một cái xuống nước?”

Người ta thường dừng dưng trước nỗi đau khổ khi nó đến với người khác chứ chưa đến với mình

9

lừa và châu chấu

Lừa khi nghe thấy mấy con châu chấu ca hát trên đồng thì hết sức mê mẩn, và, ước gì mình cũng có một chất giọng du dương như thế, liền hỏi châu chấu xem chúng ăn gì mà lại hát hay như thế. Lũ châu chấu liền trả lời, “sương”. Lừa liền quyết chí rằng từ nay trở đi mình sẽ chỉ ăn sương mà thôi. Chẳng bao lâu sau đó, lừa không chịu nổi mà ngã lăn ra chết.

Sáng mắt ra thì đã quá muộn

14

lừa và cáo

Một con lừa đang ăn cỏ trên đồng bỗng thấy một con cáo đang mon men lại gần để vồ mình liền làm bộ bị què. Con cáo, đi lại, hỏi lừa vì sao lại bị què. lừa trả lời là mình nhảy qua hàng rào đập phải gai nhọn. Lừa nhờ cáo nhổ ra giùm, nếu không thì khi ăn thịt lừa, cáo sẽ bị hóc gai. Cáo bằng lòng và giơ chân lên nhổ gai và khi đang lo lấy cai gai ra, thì lừa, bất ngờ co chân đập mạnh vào răng cáo rồi chạy vụt đi. Còn cáo, bị nện cho một cú sọ hãi, bảo, “đáng đời mình thật, tại sao mình lại đi làm việc chữa chạy, trong khi bố mình đã dạy cho mình chỉ làm cái nghiệp sát sinh cơ mà?”

Lừa: lù đù mà đâm chết voi

Cáo : kẻ gian hùng không phải lúc nào cũng khôn ngoan

15

lừa và bức ảnh

Một hôm, một con lừa chở trên lưng nó một bức ảnh bằng gỗ của một nhân vật nổi tiếng đi ngang qua một thành phố để mang đến một đền thờ nọ cho người ta thờ phượng. Khi thấy nó đi qua, đám đông trong thành phố cúi rạp sát đất phủ phục trước bức hình. Con lừa, tưởng rằng người ta cúi đầu để tỏ lòng tôn kính nó, liền sồn lôn lên tự hào, vênh váo, và không chịu đi tiếp nữa. Người dắt lừa, thấy thế liền dừng lại, lấy roi quật mạnh vào vai nó và nói, “ô, đồ lừa ngu si đần độn! chẳng có chuyện đó đâu, mày tưởng người ta mà lại đi thờ một con lừa như mày à.”

Thật là khờ dại khi khoác lấy ánh hào quang không phải là của mình.

16

lừa dối lột sư tử

Một con lừa một hôm gặp một bộ da sư tử của người đi săn đang để phơi cho khô. Nó khoác bộ da lên mình và đi về làng. Khi thấy nó, cả người lẫn thú vật đều bỏ chạy, làm nó tự hào sung sướng suốt ngày hôm đó. Đang khi khoái chí, nó cao giọng và kêu be be, thế là mọi người nhận ra, chủ nó chạy lại nện cho một phát dùi cui đau điếng vì cái tội làm cho người ta sợ hãi. Chẳng bao lâu sau, một con cáo đến và nói với nó: "à, nghe tiếng mày là tao biết ngay chứ."

Trang phục đẹp để có thể làm người ta ngộ nhận, nhưng lời lẽ ngu ngốc thì thể hiện rõ bản chất của kẻ ngu ngốc

lừa, gà trống, và sư tử

Lừa và gà trống đang ở trong chuồng ăn với nhau thì một con sư tử, liều mạng vì đang đói, tiến vào. Nó đang chuẩn bị vồ lừa thì gà trống – khi nghe thấy tiếng sư tử, nghe có vẻ rất ác- liền gáy vang, làm sư tử co giò chạy. Lừa, khi nghe tiếng gáy ầm ĩ của gà trống, liền thu hết can đảm tấn công sư tử và chạy rượt theo. Nhưng chưa được bao xa thì sư tử, quay đầu lại, tóm lấy lừa và xé xác lừa ra làm nhiều mảnh.

Quyết đoán sai thường dẫn đến kết cục nguy hiểm

lừa, cáo và sư tử

Lừa và cáo, sau khi đã thỏa thuận hợp tác để bảo vệ lẫn nhau, liền đi vào rừng săn mồi. Đi chưa được bao xa thì chúng gặp một con sư tử. Con cáo, khi thấy nguy hiểm cận kề, liền lại gần sư tử và hứa sẽ sắp đặt để giúp sư tử bắt được lừa nếu sư tử hứa không làm hại cáo. Sau khi trấn an lừa rằng lừa sẽ không bị hại, cáo dẫn lừa đến một cái hố sâu và gài bẫy để lừa sẽ rơi xuống đấy. Sư tử, sau khi thấy chắc chắn sẽ bắt được lừa, lập tức quay ra vồ lấy cáo, rồi sẽ tấn công lừa lúc nó đã xoi xong cáo.

Đừng bao giờ tin và hợp tác với kẻ thù

Bốn chín gặp năm mươi

19 *óc lừa*

Sư tử và cáo đi săn cùng với nhau. Sư tử, theo lời khuyên của cáo, nhả lừa đến để đề nghị liên minh giữa hai gia đình. Lừa, quá đỗi vui mừng trước triển vọng về liên minh hoàng tộc này, liền đi đến nơi họp,. Nhưng khi nó đến đó, sư tử liền vồ lấy lừa, và bảo cáo “đây là bữa trưa ngày hôm nay. Mà ở đây canh chừng tao đi ngủ một tí. Mà mà đừng đến con mồi này thì mày chết với tao. ” Sư tử đi khỏi và cáo ngồi chờ, nhưng thấy chủ chẳng trở lại, liền liều moi bộ óc lừa ra ăn hết. Khi sư tử trở lại, chẳng mấy chốc nó để ý không thấy có bộ óc, bèn giận dữ hỏi cáo: “ mày đã làm gì với bộ óc nó rồi?”

“Óc ư, thưa ngài! Nó làm gì có óc, nếu có thì chẳng bao giờ nó lại lọt vào bẫy của ngài. ”

Kẻ láu lỉnh luôn có sẵn câu trả lời

20

nhà thiên văn học

Một nhà thiên văn học thường hay đi dạo dưới trời đêm để nhìn sao. Một hôm, ông ta lang thang ra ngoài ngoại ô thành phố để toàn tâm vào việc quan sát các vì sao trên trời, ông đột ngột bị rơi xuống giếng. Trong lúc ông than van đau đớn vì bị bầm dập, một người gần đó chạy đến, khi biết được sự việc liền nói: " Thôi nào, ông già, tại sao ông cứ cố mà tìm kiếm những cái ở trên trời mà không thèm chú ý gì đến những gì dưới đất".

Trông xa chớ quên nhìn gần

21

mèo và chuột

Một ngôi nhà nọ bị lũ chuột tàn phá nặng nề. Mèo, thấy vậy, liền mò vào và bắt đầu bắt và xoi từng con một. Lo sợ cho tính mạng của mình, lũ chuột nép mình trong hang. Mèo không còn có thể ăn thịt chuột được nữa và nghĩ rằng nó phải dùng cái gì đó để nhử cho lũ chuột chui ra. Nghĩ vậy, mèo liền leo lên một cái cọc và treo mình vào đó, giả vờ như đã chết. Một con chuột, từ trong lỗ lén nhìn ra, thấy mèo và bảo: "thưa quý bà, nếu mà quý bà có biến thành túi thịt gà đi nữa thì chúng con cũng chẳng dám lại gần đâu. "

Một sự bất tín, vạn sự không tin

22

mèo và thần vệ nữ

Một con mèo phải lòng một chàng trai trẻ đẹp, và khẩn nài thần Vệ nữ biến nó thành hình hài một người con gái. Thần Vệ nữ bằng lòng và biến nó thành một cô gái trẻ đẹp, để anh chàng kia thấy mà đem lòng thương yêu và đem về làm vợ. Trong lúc đang động phòng, thần Vệ nữ muốn biết xem con mèo trong hình hài mới của mình có thay đổi được tính nết hàng ngày hay không, liền thả một con chuột vào giữa phòng. Con mèo, quên hẳn mình đang làm người, vụt dậy khỏi giường và rượt đuổi theo con chuột, quyết bắt được con chuột để xơi tái nó. Thần Vệ nữ hết sức thất vọng và lại khiến nó trở thành nguyên hình mèo như trước.

Bản tính nan di

23

cô gái mèo

Một hôm, các thần tranh cãi với nhau liệu có thể thay đổi bản tính của một sinh vật hay không. Thần Jupiter bảo có, nhưng thần Venus lại bảo không. Vậy để thử xem sao, Jupiter liền biến một con mèo thành một cô gái, và đem cho một người con trai để anh này cưới làm vợ. Lễ cưới được cử hành theo đúng mọi nghi thức và đôi vợ chồng cùng ngồi vào dự tiệc. “Xem kìa”, thần Jupiter nói với thần Venus” cô ta biết cách cư xử đấy chứ. Ai có thể bảo là hôm qua đây cô ta chỉ là một con mèo? Bảo đảm với ngài là bản chất của cô ta đã thay đổi hoàn toàn. ”

“Chờ chút” thần Venus đáp lại, và thả một con chuột vào phòng. Cô dâu vừa mới thấy chuột liền nhảy dựng lên khỏi ghế và phóng ra vồ lấy con chuột. “A, đấy ngài xem,” thần Venus bảo.

Lời đuôi “mèo”

24

thợ giày làm bác sĩ

Một người thợ đóng giày làm nghề không đủ sống đâm ra nghèo quá hoá liều, anh ta bắt đầu làm thầy thuốc trị bệnh ở một thành phố mà chưa ai biết đến mình. Hắn bán một loại thuốc, nói dối rằng đó là thuốc giải độc có khả năng giải mọi loại thuốc độc, và trở nên nổi tiếng nhờ quảng cáo và bốc phét. Khi người thợ giày bỗng dưng tự nhiên ngã bệnh nặng, ngài thị trưởng thành phố quyết định thử tài hắn. Để thực hiện, ông liền kêu mang đến một cái chén, và trong khi đang đổ nước vào chén, ông vờ trộn thêm thuốc độc vào thuốc giải độc của hắn, ra lệnh cho hắn phải uống và hứa sẽ ban thưởng. Tên thợ giày, vì sợ chết, liền thú nhận là hắn chẳng biết gì về thuốc cả, và chỉ nổi tiếng nhờ đám dân chúng ngu ngốc truyền miệng nhau. Ông thị trưởng liền họp dân chúng lại và bảo: "Các bạn thấy các bạn đã đại dốt như thế nào chưa? Các bạn phó thác sinh mạng mình cho một người mà người ta thậm chí chẳng thèm muốn để đóng giày cho họ".

Giao trứng cho ác

25

gà trống và viên ngọc quý

Một con gà trống, bới đất tìm thức ăn cho nó và đám gà mái, tìm thấy một viên đá quý và kêu lên: "Nếu chủ người, chứ không phải ta, mà tìm được người, anh ta sẽ xem người là thứ tài sản quý giá nhất, nhưng mà ta lại tình cờ lượm được người. Ta lại thích một hạt lúa mạch còn hơn tất cả mọi viên ngọc quý trên đời. "

Ngọc ngà châu báu nhiều khi chỉ có giá trị trang sức

26

cua con và cua mẹ

Cua mẹ bảo cua con, "Sao con lại cứ đi ngang như vậy hử con? Đi thẳng tới mới đúng chứ" Cua con trả lời : " đúng lắm mẹ của con, mẹ hãy đi thẳng cho con xem, con hứa sẽ làm như mẹ dạy. " Cua mẹ cố đi thẳng tới nhưng không được, và thôi không còn la rầy trách cứ đứa con của mình nữa.

Nói hay không bằng hay làm

hoặc

Nói thì dễ nhưng làm mới khó

27

cua và cáo

Một con cua, bỏ bờ biển đi vào đất liền, chọn một bãi cỏ xanh gần đó làm nơi sinh sống. Một con cáo đang lúc đói bụng đi ngang qua liền vồ lấy để ăn. Ngay lúc sắp sửa bị đưa vào miệng cáo, cua liền bảo, “Đáng đời tôi lắm, vì tôi đã bỏ biển mà vào đây, trong khi trời sinh tôi ra là chỉ để sống ở biển mà thôi chứ”

Bằng lòng với số phận là một điều hạnh phúc

28

con quạ và thần mercury

Một con quạ mắc bẫy cầu xin thần Appllo thả nó ra, nó thề sẽ cúng hương trầm cho ngài nơi đền thờ của ngài. Nhưng khi đã thoát khỏi nguy hiểm, nó quên mất lời hứa. Chẳng bao lâu sau, nó lại mắc bẫy lần nữa, nó không cầu xin thần Apollo mà lại hứa y như vậy với thần Mercury. Thần Mercury liền xuất hiện và bảo nó, “A cái gã ti tiện nhất trên đời? Làm sao ta có thể tin được ngươi, người đã chối bỏ lời hứa và xử tệ với người đã bảo trợ cho ngươi?”

Một sự bất tín vạn sự không tin

29

con quạ và chiếc vò nước

Một con quạ đang khát nước bỗng thấy một cái vò, hy vọng là sẽ có nước ở trong đó, nó liền sung sướng bay lại . Khi nó tới, nó mới đau khổ phát hiện ra rằng cái vò có chứa rất ít nước và chắc là nó không thể chạm mỏ đến gần đáy mà uống được. Nó thử đủ cách mà nó có thể nghĩ ra để thò mỏ được đến mặt nước, nhưng mọi cố gắng của nó đều thất bại. Cuối cùng, nó lượm thật nhiều đá sỏi và mang đến dùng mỏ thả vào vò nước từng viên một cho đến khi nước dâng lên đến mức để nó có thể thò mỏ vào mà uống, thế là quạ thoát không bị chết khát.

Hãy tự cứu mình

Cùng tắc biến, biến tắc thông

Hoặc

Cái khó ló cái khôn

quạ lông trơn và quạ lông xù

Một con quạ lông trơn ganh ghét với quạ lông xù vì quạ xù được xem là loài quạ báo điềm tốt và luôn được mọi người chú ý đến, người ta dõi mắt xem nó bay và đoán biết điềm tốt hay xấu trong thời gian sắp tới. Khi thấy mấy người khách du lịch đi ngang qua, con quạ lông trơn liền bay lên cây và đậu xuống một cành, ra sức kêu thật to như quạ lông xù. Mấy người khách du lịch nghe thấy liền quay lại và thắc mắc không biết là quạ muốn báo điềm gì, lúc đó có một người nói với họ, “thôi ta cứ đi đi, các bạn ạ, chỉ là tiếng kêu của con quạ lông trơn thì chẳng có điềm gì cả, bạn biết đấy.”

Người cố học đòi kiểu cách của người khác mà không phải của mình thì chỉ làm trò cười cho thiên hạ.

CHƯƠNG 6:

1

quạ và rắn

Một con quạ đang đói bụng ghê gớm thì nhìn thấy một con rắn đang nằm ngủ hờ hênh, liền bay lại đớp ngay lập tức. Con rắn, quay đầu lại, mồm cho chú quạ một phát thập tử nhất sinh. Trong cơn đau hấp hối, con quạ liền kêu than: " Tội nghiệp mình chưa! Mình cứ tưởng là vớ được của trời cho đâu ngờ lại là lưỡi hái của tử thần. "

Tưởng bỏ

2

quạ và cừu

Một con quạ ưa quậy phá đậu trên lưng một con cừu. Cừu rất khó chịu, chạy tới chạy lui công quạ trên lưng một lúc lâu, và cuối cùng bảo, "Mày mà chơi cái kiểu này với con chó thì nó xoi tái mày rồi. ". Nghe vậy quạ liền bảo, "tao xem thường kẻ yếu nhưng tao lại biết nhún kẻ mạnh. Tao biết kẻ nào có thể ăn hiếp và kẻ nào thì phải nịnh, và có vậy tao mới sống được lâu. "

Đội trên đạp dưới

3

thợ đốt than và thợ nhuộm

Một người thợ đốt than làm nghề ngay tại nhà. Một hôm, anh ta gặp một người bạn, là thợ tẩy nhuộm vải, và nài nỉ anh ta về sống với mình, anh nói rằng họ sẽ trở thành hàng xóm rất tốt và chi phí sinh hoạt của họ cũng sẽ giảm đi nhiều. Người thợ nhuộm trả lời, "Tôi đã nghĩ rồi, tính thế chẳng xong đâu, vì mỗi khi tôi tẩy trắng được cái gì thì muội than của anh lại làm nó đen mất. "

Sống phải biết nghĩ đến người khác

4

ngựa chiến và người chủ cối xay lúa

Một con ngựa chiến, đã bắt đầu yếu đi vì nhiều tuổi, được đưa đến để kéo cối xay lúa thay cho việc ra trận. Nhưng khi nó bị buộc phải xay lúa thay vì ra trận, nó than thở cho số phận đã đổi thay và hồi tưởng lại thời gian trước đây của nó, nói rằng, “ôi! ông chủ ơi, trước đây tôi thực sự đã tham gia chiến đấu, tôi dựng bồm kiêu hãnh, và người ta o bế chải chuốt cho tôi, và giờ đây, tôi không thể chịu nổi nỗi khổ tâm khi phải kéo cối xay thay vì xông trận. “Ráng mà chịu thôi,” người chủ cối xay nói với nó, “lỗi nhai về chuyện ngày xưa có ích gì, *lên voi xuống chó là chuyện bình thường của vô số người trong thiên hạ.*”

5

khỉ khiêu vũ

Một vị hoàng tử cho lũ khỉ đi tập khiêu vũ. Vì là loài rất có khiếu về bắt chước các hành động của con người một cách rất tự nhiên, chúng tỏ ra là những học trò rất giỏi, và khi sắp hàng trong đủ loại y phục và mặt nạ sắc sảo, chúng khiêu vũ chẳng thua bất kỳ vị quan nào trong triều. Trò ngoạn mục này thường được diễn đi diễn lại và được nhiệt liệt tán thưởng, cho đến một hôm, một quan cận thần muốn đùa vui, cúi xuống lấy một nắm đậu phộng và ném lên sân khấu. Lũ khỉ thấy vậy quên cả khiêu vũ và trở lại nguyên là khỉ chứ không còn là diễn viên nữa, chúng cắn nhau để tranh giành đậu phộng. Trò khiêu vũ chấm dứt trong tiếng cười chế giễu của khán giả.

Chưa có lời bình

6

hươu và sư tử

Một con hươu bị đám thợ săn rượt đuổi cùng đường chạy vào hang sư tử để trốn. Sư tử giấu mình khi thấy hươu chạy vào nhưng khi thấy đã an toàn liền vồ lấy hươu và xé xác hươu ra từng mảnh. “khổ thân ta chưa. ” Hươu than, “mình chạy thoát được khỏi tay người nhưng lại nạp mình cho một con mãnh thú?”.

Tránh vỏ dưa gặp vỏ dừa

7 *chó và người đầu bếp*

Một người nhà giàu mở tiệc lớn, anh ta mời nhiều bạn bè và những người quen biết. Nhân dịp này con chó của anh ta cũng tự cho mình quyền được mời một con chó lạ là bạn nó, bảo với nó rằng, “chủ tớ đãi tiệc, chắc chắn là sẽ có nhiều thức ăn thừa, đến ăn với tớ nhé. ”. Con chó được mời liền đến đúng hẹn, xem thấy thức ăn bày biện thừa mứa thì rất khoái, nói rằng, ” “ôi sung sướng làm sao khi mình đã đến đây! Đâu phải lúc nào mình cũng được như thế này. Mình sẽ ăn cho đã cho no cả hôm nay và ngày mai. ”. Trong khi nó hân hoan và vẫy đuôi tỏ vẻ vui mừng với bạn thì người đầu bếp trông thấy liền tóm lấy bốn cẳng nó ném ra ngoài cửa sổ. Nó rồi đánh bịch một cái xuống đất và khệnh khạng chạy đi, tru lên đau đớn. Tiếng kêu của nó chẳng mấy chốc làm mấy con chó chạy rong trên đường chú ý, chạy lại hỏi thăm là nó đã ăn tiệc có thích không. Nó trả lời, ” Sao, à nói thật với bạn, tôi uống rượu nhiều quá nên chẳng nhớ gì cả. Tôi chẳng biết lúc mình ra khỏi nhà như thế nào nữa.

Người nào vào nhà bằng cửa sau thì sẽ ra bằng cửa sổ

8

chó và thỏ

Một con chó săn đuổi theo một con thỏ rừng trên sườn đồi được một quãng, có lúc táp được một cú chí mạng như thể toi đòi thỏ, có lúc vờn thỏ, như thể đùa giỡn với một con chó khác. Thỏ nói với nó, "Tôi muốn anh xử sự thẳng thắn với tôi, và cho tôi thấy tính cách thực sự của anh. Nếu anh là bạn, sao anh cắn tôi đau thế? Nếu anh là kẻ thù, sao lại đùa với tôi?"

Không thể xem ai đó là bạn nếu bạn chưa biết là anh ta có đáng để bạn tin hay không

9

chó và sò

Một con chó, quen ăn trứng, nhìn thấy một con sò và, ngoác mồm to hết cỡ, nuốt nó một cách sung sướng tột cùng, cho rằng nó là trứng. Chẳng bao lâu sau đó, đau đớn quằn quại trong bụng, chó bảo, “Đau thế này cũng đáng đời mình thật, vì mình ngu dại tưởng là cái gì quanh mình cũng là trứng.”

Những người hành động kém suy nghĩ, thường gặp hiểm nguy khó lường

10

con chó và cái bóng

Một con chó tình cờ vớ được một miếng thịt và tha về nhà để mà ăn cho yên ổn. Và rồi trên đường về nó phải đi qua một chiếc cầu ván bắc qua một con suối. Khi đi qua cầu, nó nhìn xuống và thấy cái bóng của nó ở dưới nước. Nghĩ rằng đó là một con chó khác đang ngậm một miếng thịt khác, nó quyết định phải chiếm lấy. Vì vậy nó liền nhảy vào cái bóng dưới nước một cái, nhưng khi nó mở miệng ra thì miếng thịt rơi xuống, chìm vào nước và biến mất luôn.

Đừng thả mồi bắt bóng

11

khỉ và cá heo

N gày xưa ngày xưa có một lần một chiếc tàu Hy Lạp nọ đang tiến về thành A Ten thì bị đắm ngoài khơi gần thị trấn Piraeus, là hải cảng của A Ten. Lúc ấy nếu không nhờ đàn cá Heo, là loài cá rất thân thiện với con người, nhất là người A Ten, đến cứu giúp, thì có lẽ tất cả đã tiêu tan. Đàn cá Heo cõng những người bị nạn trên lưng và bơi đưa họ vào đến bờ.

Vì người Hy Lạp có tập quán mỗi khi đi biển đều mang theo khỉ và chó cùng với họ cho vui. Nên khi một con cá Heo nhìn thấy một chú Khỉ vẫy vùng trong nước, nó cứ nghĩ đấy là một con người, bèn bảo Khỉ leo lên lưng nó. Và nó bơi cõng Khỉ vào bờ.

Khỉ ngồi trên lưng cá, chễm chệ và kiêu kỳ.

“Bạn là công dân thành A Ten tráng lệ đấy à, có phải không? Cá Heo lịch sự hỏi.

“Ừ,” Khỉ kênh kiệu trả lời. “Gia đình tôi thuộc hàng danh giá nhất thành phố đấy.”

“Vậy sao,” Cá nói. “Vậy chắc chắn là bạn vẫn thường đến thăm Piraeus chứ.”

“Đúng, đúng vậy,” Khỉ trả lời. “Tôi vẫn đến thăm ông ấy thường xuyên. Piraeus là người bạn rất thân với tôi.”

Câu trả lời làm cá Heo sừng sốt, quay đầu lại, nó chợt nhận ra trên lưng nó là con gì. Chẳng mất công nữa làm gì, nó liền lặn xuống và bỏ mặc chú Khỉ ngu ngốc tự xoay xở lấy trên biển, nó lại bơi ra xa để tìm kiếm thêm những người đang bị nạn để cứu họ đưa vào bờ.

Vải thưa không che được mắt thánh

12

sói và lừa

Một con Lừa đang gặm cỏ trên một cánh đồng ven rừng thì gặp một con Sói nấp trong những bóng cây dọc bờ rừng. Nó dễ dàng hiểu được Sói đang toan tính những gì trong đầu, và nghĩ cách thoát thân. Thế là nó bèn làm bộ bị què, và bắt đầu đi khập khiễng với vẻ đau đớn

Khi con Sói đến gần, nó hỏi Lừa vì sao lại bị què, Lừa bèn bảo là nó đã bị đạp gai.

“Xin ông rút nó ra giúp tôi,” Lừa nài nỉ, rên lên như thể đang đau đớn lắm. “Nếu ông không nhổ nó ra, ông có thể bị hóc nó vào họng ông khi ông ăn thịt tôi đấy. ”

Sói nghe thấy có lý, vì nó chẳng muốn bị hóc gai khi đang thưởng thức bữa ăn tí nào. Lừa liền giơ chân lên và Sói bắt đầu dò kiểm thật cẩn thận để tìm cho ra cái gai ở chân Lừa.

Ngay lúc đó, Lừa dùng hết sức mạnh của mình, co chân đạp mạnh cho Sói văng xa hàng chục bước chân. Và trong khi Sói còn đang chậm chạp đau đớn gượng dậy sau cú đạp, Lừa đã biến mất vào rừng an toàn.

“Đáng đời mình lắm,” Sói rên lên và lúi vào trong rừng rậm.
“Nghề của mình là nghề làm thịt, chứ đâu phải là nghề bác sĩ đâu. ”

Phải chuyên tâm vào nhiệm vụ của mình

13

khỉ và mèo

T huở xa xưa, có một con Mèo và một con Khỉ cùng sống trong một nhà. Chúng chơi với nhau rất thân và lúc nào cũng đùa nghịch chọc ghẹo nhau. Điều mà dường như chúng quan tâm hơn cả là tìm cái gì đó để ăn, bất kể bằng cách nào cũng được, chúng chẳng hề quan tâm.

Một hôm chúng đang ngồi bên lò sưởi, thì thấy trong lò có mấy hạt đậu phộng rang sắp chín. Chúng liền nghĩ cách để lấy được đậu ra.

“Tao lấy nó cũng được thôi,” con Khỉ ranh mãnh nói, “nhưng mày giỏi việc này hơn tao nhiều. Lấy ra đi tao sẽ chia cho mày cùng ăn.”

Con mèo rụt rè thò chân vào lò, gẩy ra được vài hạt, rồi nhanh chóng rụt chân lại. Rồi nó lại thử một lần nữa, lần này nó kéo ra được thêm một ít đậu phộng nữa trong lò. Lần thứ ba nó lại kéo ra thêm được ít nữa. Vì nó đưa chân nhiều lần vào lửa, nên mỗi lần lại bị cháy xém mất một ít da chân. Cứ mỗi lần kéo được đậu ra đến đâu thì con Khỉ liền chộp lấy bỏ ngay vào miệng nhai hết.

Khi ông chủ đi lại, con Khỉ bắt lương kia liền biến mất, nàng Mèo ở lại với cái chân phồng và chẳng còn lấy một hạt đậu phộng nào. Từ đó trở đi, người ta nói, Mèo chỉ còn quan tâm đến việc bắt chuột ăn thôi và chẳng còn giao du gì với Khỉ nữa.

Kẻ nịnh hót luôn tìm cách lợi dụng lòng tốt của bạn

14 *thỏ, chồn và mèo*

Một con Thỏ bỏ nhà đi kiếm thức ăn cho bữa chiều. Nhưng khi ra khỏi nhà, nó lại quên khóa cửa nên một con Chồn vào thoải mái chiếm nhà nằm như nhà của nó vậy. Khi Thỏ trở về nhà, nó nhìn thấy chiếc mũi dài của Chồn thò ra ngoài lối đi riêng của Thỏ, đang khụt khịt thở.

Thỏ hết sức giận dữ mời Chồn ra khỏi nhà. Nhưng Chồn chẳng hề nhúc nhích. Nó hết sức bằng lòng với ngôi nhà mới chiếm được nên quyết ở lại không thềm đi.

Một con Mèo tinh quái đi ngang, nghe thấy tiếng cãi nhau liền đề nghị giải hòa.

“Lại gần đây nói cho tôi nghe,” Mèo bảo, “Tôi nặng tai lắm. Đưa miệng các bạn lại sát tai tôi tôi mới nghe rõ được câu chuyện.”

Cả Thỏ và Chồn đều làm theo lời Mèo và ngay lập tức Mèo liền vồ cả hai con. Không con nào còn chối cãi được rằng Mèo đã không giải quyết được công việc đến nơi đến chốn.

Kẻ mạnh chỉ muốn giải quyết công việc thu lợi cho mình

15

gấu và bầy ong

Một con Gấu đang đi kiếm ăn trong rừng tình cờ gặp một thân cây đổ có một tổ ong chứa đầy mật. Con Gấu cứ chúi mũi vào khúc gỗ để cẩn thận quan sát xem bầy Ong có đang ở nhà hay không. Ngay lúc đó, bầy Ong từ cánh đồng hoa trở về mang theo rất nhiều mật. Biết ngay ý đồ của Gấu, bầy Ong bay ngay đến nó, chích cho Gấu thật đau và biến mất vào trong bọng cây.

Trong một thoáng, con Gấu đau quá mất cả bình tĩnh, chồm vào bọng cây dùng răng và vuốt cắn cấu, để phá tổ Ong cho tan nát. Nhưng việc làm này của Gấu chỉ khiến bầy Ong thêm tức giận và cả bầy bay ra chích. Thế là chú Gấu tội nghiệp phải gắng gượng đứng lên, và chỉ có thể thoát thân bằng cách lao xuống một vũng nước gần đó.

Quá giận mất khôn

16

cáo và báo

Cáo và Báo, sau một bữa ăn no nê nằm vật vờ nghỉ ngơi trên mặt đất, nghĩ chuyện cãi nhau cho đỡ buồn về hình dáng bên ngoài của mình. Con Báo thì tự hào về chiếc áo đốm, bóng bảy của mình và tỏ ý khinh bỉ chê bai con Cáo, cho rằng cáo có bề ngoài hết sức tầm thường.

Con Cáo lại tự hào cho rằng mình có chiếc đuôi đẹp như bông với cái chóp đuôi màu trắng tươi, nhưng nó cũng đủ khôn ngoan để thấy rằng mình vẫn không thể nào sánh nổi với Báo về hình dạng bề ngoài. Tuy vậy nó vẫn tiếp tục lên giọng châm biếm, cốt ý để luyện cái miệng lưỡi lươn lẹo của nó chọc giận Báo và để tìm vui cho cuộc tranh luận. Con Báo khi sắp sửa mất hết bình tĩnh thì Cáo liền đứng dậy, ngáp dài.

“Có thể mày có chiếc áo khoác đẹp thật đấy,” nó nói, “Nhưng sẽ tốt hơn cho mày rất nhiều nếu mày lại có được thêm cái trí ở trong đầu như tao đây. Như thế mới thật là đẹp.”

Đẹp chưa chắc đã thông minh

17 *con diệc*

Một con Diệc thông thả đi dạo dọc theo bờ suối, nó nhìn vào trong dòng nước trong vắt, chiếc cổ dài và cái mỏ nhọn của nó luôn sẵn sàng để chộp lấy miếng mồi nào đó cho bữa sáng. Dòng nước ấm trong rất nhiều cá, nhưng sáng hôm đó con Diệc chẳng thỏa mãn chút nào vì con cá nào cũng bé tí.

“Chẳng có con nào đáng dính mép,” nó bảo. “Cá gì đâu mà bé xíu làm sao mà đủ ăn cho Diệc. ”

Lúc đó có một con Rô ngon lành bơi đến.

“Ô, thật chán,” Diệc bảo. “Chẳng đáng cho mình há mỏ ra mà ăn những thứ còn con như thế!”

Khi mặt trời đã lên cao, đàn cá rời chỗ nước cạn gần bờ và bơi về nơi nước sâu mát lạnh giữa dòng suối. Diệc chẳng còn thấy con cá nào nữa, và cuối cùng cũng vui mừng hết sức vì vẫn còn vớ được một con ốc sên nhỏ nhoi.

Chớ quá cầu toàn

18

gà và cáo

Vào một buổi chiều đẹp trời, khi mặt trời vừa lặn xuống, có một chú Gà Trống bay lên cây tìm chỗ ngủ qua đêm. Trước khi nó chuẩn bị đi ngủ, nó vỗ mạnh đôi cánh ba lần và cất tiếng gáy vang đầy kiêu hãnh. Thế nhưng ngay khi nó sắp sửa rúc đầu vào cánh, nó chợt nhìn thoáng thấy một vật gì đo đỏ và một cái mũi dài và nhọn, đó là một con Cáo Già đứng ngay dưới gốc cây nó đang đậu.

“Bạn đã nghe tin gì sốt dẻo chưa?” con Cáo la lên với giọng đầy phấn khởi và sung sướng.

“Tin gì?” Gà bình tĩnh hỏi lại. Thế nhưng Gà vẫn có cảm giác gì đó nghi ngờ, khó chịu, vì như bạn biết đấy, nó rất sợ loài Cáo.

“Gia đình bạn, gia đình tôi cùng tất cả các loài thú khác đã đồng ý bỏ qua hết những gì ngăn cách chúng ta với nhau để sống trong hòa bình và hữu nghị từ đây trở về sau và cho đến muôn đời. Bạn cứ nghĩ thử mà xem! Tôi sung sướng quá chỉ muốn được ôm ngay lấy bạn đấy! Xuống đây đi, bạn thân mến, chúng ta sẽ ăn mừng kỷ niệm sự kiện trọng đại này. ”

“Một sự kiện mới vĩ đại làm sao!” Gà nói. “Dĩ nhiên, tôi hết sức vui mừng khi nghe tin này. ” Nhưng nó nói chỉ để cho có nói mà thôi, chứ nó xoải cánh xuống đến tận móng chân, đưa mắt nhìn đầu đầu chẳng chút quan tâm đến lời Cáo.

“Thế bạn nghĩ sao?” Cáo hơi sốt ruột lên tiếng.

“Sao à, tôi thấy hình như có hai con Chó to đang đi lại đấy. Chắc chúng nó cũng nghe thấy tin tốt lành này rồi và---”

Nhưng Cáo chẳng chờ thêm tí nào nữa. Nó quay đầu chạy bán sống bán chết.

“Chò đã,” Gà Trống la lên. “Sao bạn lại chạy? Chó bây giờ là bạn tốt của bạn đấy!”

“Ừ,” Cáo trả lời. “Nhưng biết đâu chúng nó chưa nghe. Mà còn nữa, Tôi đang có chút công việc mà tôi quên mất, tôi phải đi ngay. ”

Gà Trống mỉm cười và rúc đầu vào cánh sung sướng ngủ thiếp đi, vì nó đã thành công trong việc đánh bại cái âm mưu đen tối của kẻ thù.

Vạch mặt kẻ Lừa đảo

19

sói và dê

Một con Sói đói nhìn thấy một con Dê đang chạy lăng quăng trên mỏm đá cao dựng đứng mà chắc chắn Cáo chẳng thể nào nhảy lên tới.

“Đứng chỗ đó nguy hiểm lắm,” Sói la lớn, giả vờ rất lo lắng cho sự an toàn của Dê. “Bạn té xuống đây thì sao! Hãy nghe tôi chạy xuống đi! Ở dưới đây có tất cả những gì bạn thích, cỏ non ngon ngọt nhất hơn tất cả mọi nơi. ”

Dê đứng trên mỏm đá nhìn xuống.

“Ô bạn lo, lo cho tôi nhiều quá,” Dê bảo, “thế bạn đã ăn cỏ no nê thỏa thích chưa! Tôi biết bạn quá mà! Bạn đang lo cho cái bụng của bạn đấy, chứ chẳng phải cái bụng của tôi đâu!”

Lời mời gọi với mục đích tư lợi khó có thể được chấp nhận

20

lừa và châu chấu

Một hôm, một con Lừa đang thong thả ăn cỏ trên đồng, nó bỗng gặp một bầy Châu Chấu ca hát vui vẻ trong một góc cánh đồng đầy cỏ tươi.

Nó lắng nghe và hết sức ngưỡng mộ các ca sĩ Châu Chấu. Đó là một bài hát hết sức sôi nổi hân hoan làm cho trái tim của nó tràn đầy ước muốn cũng được ca hát như lũ Châu Chấu.

“Điều gì? Nó rụt rè hỏi thăm, “đã giúp các bạn có được giọng hát hay như thế? Các bạn chắc đã được ăn gì, hoặc uống gì nên mới có được chất giọng tuyệt vời như vậy chứ?”

“Đúng đấy,” Châu Chấu, rất hay đùa nghịch, nói; “Chúng tôi uống sương đấy! Bạn cứ uống thử đi ắt sẽ thấy. ”

Thế là từ đó trở về sau, Lừa không ăn gì nữa mà chỉ uống mỗi sương để sống.

Chẳng bao lâu, con Lừa ngu ngốc không chịu nổi nữa lăn ra chết vì đói.

Không cãi được mệnh trời

21

con la

Một con La sau một bữa ăn no nê và ngủ thật đã giấc thức dậy. Nó cảm thấy hết sức phấn chấn, chạy nhảy lăng quăng nhảy dựng, vượn cổ lên thật cao.

"Cha ta chắc chắn phải là một loài ngựa đua thuần chủng," nó bảo. "Ta có thể cảm thấy rất rõ điều đó."

Hôm sau, khi nó lại bị người ta đặt yên cương lên lưng bắt chở hàng, tối đến nó mệt mỏi buồn bã.

"Mình lầm rồi," nó nói. "Cha mình cũng chỉ là một con Lừa mà thôi."

Hãy nhìn lại mình trước khi nói

22

cáo và dê

Một con Cáo rơi xuống giếng, mặc dù giếng không sâu, nhưng nó vẫn thấy khó lòng lên được khỏi miệng giếng. Sau một lúc nằm chờ đợi rất lâu, một con Dê khát nước tìm đến giếng để uống. Dê cứ tưởng Cáo đã xuống giếng để uống nước, nên nó mới hỏi xem nước có ngon không.

"Ngon nhất trong vùng này đấy," con Cáo xảo quyết nói, "cứ nhảy xuống mà uống cho biết. Có nhiều nước lắm cả hai ta uống cũng chẳng sao hết được. "

Dê khát nước bèn nhảy xuống ngay và chuẩn bị uống. Ngay khi đó Cáo lập tức chồm lên lưng Dê, đập lên sừng Dê nhảy lên khỏi miệng giếng.

Con Dê ngu ngốc lúc đó mới hiểu ra được mình đã sa vào cảnh ngộ như thế nào, bèn năn nỉ Cáo giúp đỡ kéo Dê lên. Nhưng lúc đó Cáo đã đang bỏ chạy.

"Nếu trí óc của mi mà cũng tốt như bộ râu kia của mi , Dê già ạ," Cáo vừa chạy vừa nói," thì mi phải nghĩ xem sẽ lên khỏi giếng bằng cách nào trước khi mi nhảy xuống chứ. "

Suy nghĩ trước khi hành động

23

mèo, gà và chuột con

Một con Chuột con rất non nớt, chưa bao giờ nhìn thấy gì trên đồi, tí nữa thì đã gặp tai họa khi mới lần đầu tiên mạo hiểm đi ra ngoài. Và đây là câu chuyện nó về kể lại cho mẹ nghe về chuyến phiêu lưu của nó:

“Con đang đi dạo rất bình an trên đường thì, ngay khi con mới quẹo vào góc đường kế tiếp, con thấy hai con vật gì đó hết sức lạ lùng. Một con nhìn rất vui vẻ và tử tế, còn con kia thì hết sức quái gở đáng sợ mẹ không tưởng tượng ra nổi đâu. Có lẽ mẹ chưa nhìn thấy họ.

“Trên chòm đầu của hắc và trước cổ hắc có những miếng thịt đỏ như máu tươi. Hắc cứ đi qua đi lại, chân bới tung đất lên, và vỗ cánh chát chúa đập vào sườn hắc. Lúc hắc nhìn thấy con, hắc mở to cái miệng nhọn hoắt của hắc ra như thể muốn ăn tươi nuốt sống con vậy, và rồi hắc gầm lên một tiếng ghê rợn làm cho con sợ gần chết.

Bạn có thể đoán ra con vật mà chuột con đang kể cho nghe là con gì không? Đó chính là con Gà Trống lần đầu tiên chuột con mới được nhìn thấy.

“Nếu mà không gặp phải cái con vật quái gở ấy,” Chuột con kể tiếp, “thì con đã có cơ hội làm quen với cái ông dễ mến kia rồi, trông rất hiền lành và tử tế. Ông ta có bộ lông dày, mịn như nhung, mặt mày thanh tú, và nhìn rất khiêm tốn, mặc dù mắt rất sáng và long

lạnh. Khi ông ấy nhìn thấy con, ông ấy liền vẫy cái đuôi rất dài và cười với con.

“Khi ông ấy vừa sắp nói chuyện với con thì cái tên quái vật mà con đã kể cho mẹ nghe tự nhiên thét lên một tiếng ghê rợn, thế là con bỏ chạy mất để thoát thân. ”

“Con ơi,” Chuột Mẹ nói, “cái con vật tử tế mà con thấy chính là con Mèo đấy con ạ. Nhìn cái bề ngoài thì nó hết sức tử tế, nhưng trong bụng nó luôn thù hằn với tất cả loài chuột chúng ta. Còn cái con quái vật mà con nói chỉ là một loài chim chẳng bao giờ làm hại ai. Con Mèo thì nó ăn thịt chúng ta đấy. Cảm ơn Trời đã che chở cho con tôi, con ạ, con đã thoát chết, và, nhớ là từ bây giờ trở đi, đừng bao giờ nhìn vẻ bên ngoài của người ta mà đánh giá con ạ.

Đừng trông mặt mà bắt hình dong

24

sói và người chăn cừu

Một con Sói lảng vảng quanh một đàn Cừu rất lâu, và Người Chăn Cừu để mắt lo lắng nhìn theo nó để tìm cách bảo vệ cho đàn cừu của mình khỏi bị nó bắt. Thế nhưng con Sói lại chẳng gây hại gì cả. Có vẻ như nó lại tỏ ra giúp đỡ cho Người Chăn Cừu chăm sóc cho đàn Cừu. Cuối cùng, Người Chăn Cừu cũng nghĩ rằng Sói tốt muốn giúp đỡ nên anh ta quên luôn hẳn cái tính xảo quyệt của Sói.

Một hôm, anh có việc cần đi xa nên giao luôn đàn Cừu cho Sói chăm sóc. Lúc trở về anh thấy rất nhiều Cừu của mình đã bị bắt và mang đi mất, lúc đó anh mới biết là mình đã ngu ngốc biết chừng nào.

Giao trứng cho Ác

25

công và sếu

Một con Công, hết sức kiêu căng tự hào, một hôm gặp một con Sếu, Công bỗng thấy hết sức thèm muốn được xòe cái đuôi lông lẫy của mình ra trong ánh nắng để khoe khoang.

“Xem này,” Công khiêu khích. “Bộ bạn muốn so đuôi với tôi sao? Tôi mặc lấy cho mình mọi ánh hào quang của cầu vồng, còn lông bạn thì lại xám như đất vậy mà bạn cũng dám khoe!”

Sếu xòe rộng đôi cánh vỗ mạnh và bay lên tận mây xanh.

“Có giỏi thì bay theo tôi,” Sếu nói. Nhưng Công chỉ có thể đứng lại giữa một bầy gà vịt trong sân chuồng, còn Sếu thì thỏa sức vẫy vùng giữa trời mây bao la.

Tốt gỗ hơn tốt nước sơn

26

sếu và bác nông dân

Một bầy Sếu nhìn thấy một bác nông dân đang cày ruộng. Khi bác đã cày ruộng xong, chúng kiên nhẫn chờ bác rải hạt giống xuống đất. Đó sẽ là bữa tiệc ngon của chúng, chúng bảo với nhau.

Thế là, ngay khi bác nông dân rải giống xong và về nhà, chúng liền ào nhau đáp xuống ruộng của bác và mổ lấy mổ để các hạt giống.

Bác nông dân, dĩ nhiên, đã biết việc làm và mưu đồ xấu xa của bọn Sếu. Bác đã từng bị như vậy nhiều lần trước đây. Một lát sau, bác quay lại với một chiếc ná trong tay. Nhưng bác lại chẳng mang theo hòn đá nào cả. Bác chỉ muốn dọa cho lũ Sếu sợ bằng cách vung ná lên thôi, để cho Sếu sợ mà bay đi.

Thoạt đầu, Sếu bay mất hết vì quá sợ hãi. Thế nhưng nhìn lại, chúng chẳng thấy có con nào bị thương cả. Chúng cũng chẳng nghe thấy tiếng hòn đá nào vọt đi trong không khí, và như vậy tức là, ná cũng chẳng giết được con nào đâu. Cuối cùng chúng chẳng thèm để ý đến bác nông dân nữa làm gì cho mệt.

Bác nông dân nghĩ đã đến lúc phải ra tay thực sự. Bác muốn cứu lấy ruộng lúa của bác. Vậy là bác lấy đá nện vào ná và bắn chết rất nhiều con. Việc này mang lại hiệu quả tức thì, vì từ đó trở đi, chẳng bao giờ thấy một con Sếu nào dám bén mảng đến ruộng lúa của bác nữa.

Khôn nói mánh đại đánh đòn

bác nông dân và những người con

Một bác nông dân giàu có khi về già, cảm thấy mình không còn sống được bao lâu nữa, gọi tất cả các con đến bên cạnh.

“Các con,” bác nói, “Hãy lắng nghe lời cha nói đây. Trong bất kỳ trường hợp nào các con cũng không được bán ruộng đất của gia đình ta cha ông ta bao đời nay đã để lại. Trong các thửa đất này cha ông ta có cất giấu cả một kho tàng của cải châu báu. Cha không biết rõ vị trí của nó ở đâu, nhưng nó ở trong ruộng vườn của chúng ta, và các con chắc chắn sẽ tìm được. Đừng mất công tìm kiếm làm gì, cứ việc đào bới tất cả lên, đừng chừa chỗ nào cả.”

Khi người cha đã chết, chẳng bao lâu sau khi đã mồ yên mả đẹp, các con của bác bắt đầu ra tay đào bới, cuốc lật tất cả mọi góc ngách trên thửa ruộng, sau vụ mùa nào họ cũng cuốc như vậy đến hai ba lần.

Họ chẳng tìm kiếm được vàng bạc gì cả, nhưng khi thụ hoạch vụ mùa xong, họ tính toán và bỏ túi một được một số tiền lớn hơn rất nhiều so với những người xung quanh, họ hiểu ra rằng kho báu cha mình nói đó chính là số tiền bội thu từ vụ mùa, và bằng cách cần cù chăm chỉ cuốc đất cho tới xấp xỉ thì lúa mới tốt, họ đã tìm ra được kho báu đó.

Giàu đâu đến kẻ ngủ trưa

Sang đâu đến kẻ say sưa tới ngày

28

nồi đồng và nồi đất

❖ ai chiếc nồi, một bằng đồng và một bằng đất, đứng cạnh nhau trên một phiến đá lát lò sưởi. Một hôm, Nồi Đồng rủ Nồi Đất hai đứa sẽ cùng nhau chu du thiên hạ. Nhưng Nồi Đất lại từ chối, nói rằng nó cứ nằm ở góc lò trong nhà thì tốt hơn.

“Tôi rất dễ bị bể,” Nó nói. “Bạn biết rồi đấy, tôi rất giòn. Đụng chạm nhẹ thôi cũng có thể làm tôi vỡ tan!”

“Đừng để cho cái quan niệm ấy kèm chân bạn,” Nồi Đồng cố thuyết phục. “Tôi sẽ hết sức lo cho bạn. Nếu chúng ta gặp vật gì đó rất cứng, tôi sẽ chen vào giữa để bảo vệ cho bạn.”

Thế là cuối cùng Nồi Đất cũng đồng ý, và cả hai sánh đôi ra đi, lịch kịch nghiêng qua nghiêng lại, nhấc lên đặt xuống từng chân một với ba cái chân ngắn cùn cốn của chúng, chúng va đập vào nhau kêu lạch cạch sau mỗi bước.

Nồi Đất không thể chịu đựng được lâu cái cách thức đi đứng bầu bạn theo kiểu đó. Chúng chưa đi nổi lấy mười bước thì Nồi Đất đã nứt rạn, và tới bước tiếp theo nó tan ra từng mảnh.

Thương nhau như thế bằng mười hại nhau

29

gà đẻ trứng vàng

T huở xưa có một người nông dân nuôi được một con Gà hết sức tuyệt vời, bạn thử nghĩ mà xem, mỗi ngày nó có thể đẻ cho bác ấy một quả trứng bằng vàng sáng lấp lánh tuyệt đẹp.

Bác nông dân cứ hàng ngày có trứng vàng đem bán chẳng mấy chốc trở nên giàu có. Thế nhưng bác vẫn chưa hài lòng, vì mỗi ngày nó chỉ có thể đẻ được có mỗi một quả trứng duy nhất mà thôi. Bác thấy giàu như vậy vẫn chưa đủ nhanh.

Thế là cho đến một hôm, sau khi đếm tiền bán trứng xong, bác mới nảy ra ý nghĩ rằng bác có thể lấy hết được vàng trong bụng Gà bằng cách làm thịt Gà, mổ bụng mà ra lấy cho hết trứng. Thế nhưng sau khi mổ bụng Gà ra, bác chẳng thấy có quả trứng vàng nào cả, mà con Gà quý giá thì đã chết.

Tham thì thâm

30

Ếch và bò

❖ ai con Bò đang húc nhau dữ dội trên một cánh đồng, cạnh đó có một đầm lầy. Một con Ếch già ở trong đầm lầy, run lên vì sợ khi nó nhìn thấy cảnh chiến đấu dữ dội ấy.

"Có gì mà ông phải sợ thế? Một con Ếch con hỏi.

"Con không thấy sao," Ếch già bảo, "Con Bò thua, sẽ bị rượt chạy từ dưới cái tán cây ấy đến đám sậy này, và nó sẽ đập bẹp gí mình xuống bùn cho mà xem?"

Sự việc diễn ra đúng như lời Ếch già nói. Con Bò thua bị rượt đuổi chạy đến đầm lầy, đôi móng guốc của nó nghiền nát hai con Ếch tội nghiệp chết tươi.

Trâu bò húc nhau ruồi muỗi chết

CHƯƠNG 7:

1 *chuột và chồn*

Một con Chuột Nhắt đói bụng tìm cách chui vào một giỏ bắp. Nó phải hết sức ép mình thật mạnh mới có thể chui qua được cái khe hẹp giữa hai gờ miệng giỏ. Nhưng mùi bắp thơm hấp dẫn quá làm con Chuột quyết tâm vào cho bằng được. Khi nó đã vào đến nơi, nó ăn ngấu ăn nghiến cho thỏa thích no đến mức bụng nó căng như quả bong bóng. Thực tế bụng nó đã căng lên to đến mức gấp ba lần so với cái khe hẹp ở miệng giỏ mà nó đã chui qua.

Khi nó đã thỏa mãn no nê và lê bước đến miệng giỏ để tìm cách chui ra. Nhưng nó làm hết sức vẫn không sao mà ra được với cái bụng to kèn càng. Thế là nó ngồi xuống rên rỉ than van, vừa khó chịu với cái dạ dày căng cứng vừa lo không biết làm sao thoát ra được.

Bỗng dưng có một con Chồn chạy đến. Nó nhanh chóng hiểu ra được sự việc.

“Bạn ơi,” nó bảo, “Tôi biết bạn đã làm những điều gì. Bạn đã ngốn cho sưng miệng. Và đấy chính là điều bạn mong muốn. Bây giờ bạn sẽ phải ở lại trong đó cho đến khi nào bạn lại cảm thấy đói như lúc bạn chui vào thì khi ấy bạn mới chui ra được. Thôi ngủ ngon nhé để giữ gìn sức khỏe.”

Và đó là tất cả sự thông cảm mà Chuột Nhắt nhận được từ bạn Chồn của nó.

Tham thực cực thân

2

chó và cáo

Lũ chó, tìm được một tấm da sư tử, bắt đầu dùng răng xé ra tan nát. Một con cáo, nhìn thấy chúng liền bảo, “Nếu sư tử nó còn sống, chúng mày sẽ thấy móng vuốt của nó còn sắc hơn bộ răng của chúng mày nữa đấy. ”

Đừng trả thù người đã chết

3

cáo và khi

Ở một hội nghị lớn của các loài thú vật muốn bầu chọn ra một vị lãnh đạo mới, Khi được mời ra để khiêu vũ. Nó khiêu vũ rất hay, nhẩy tung tung hàng ngàn lần và nhăn nhó làm trò, đến mức làm cho tất cả mọi thú vật đều quá ngưỡng mộ nó, và rồi thế là thì, chúng bầu nó lên làm vua.

Riêng Cáo thì không bầu Khi và lấy làm hết sức bất bình với đám thú vật về việc đã bầu lên một vị lãnh đạo chẳng chút xứng đáng.

Một hôm Cáo tìm được một cái bẫy có một miếng thịt gà bên trong. Vội vàng chạy đến vua Khi, nó tâu với Khi là nó mới bắt được một kho báu, nhưng nó chưa dám rờ đến nếu chưa có lệnh của hoàng thượng Khi.

Con Khi tham ăn theo con Cáo đến chỗ cái bẫy. Ngay khi nó vừa thấy miếng thịt, nó hăm hở vồ lấy để ăn, nhưng thịt chẳng thấy đâu nữa, chỉ thấy nó đã nhanh chóng bị lọt vào bẫy. Con Cáo đứng ngoài nhe răng cười.

“Mày nghĩ làm vua chúng tao mà dễ à,” nó bảo “đến cái thân mày mày cũng chẳng bảo vệ nổi nữa mà đòi làm vua!”

Chỉ sau một thời gian ngắn, một cuộc bầu vua khác nữa cho các thú vật lại được tổ chức.

Không có khả năng thì không thể làm lãnh đạo

4

ruồi và mật

Một lọ mật bị lật nghiêng và chất mật dẻo dính chảy ra bàn. Mùi mật thơm ngon chẳng bao lâu đã hấp dẫn một đàn ruồi lớn bu lại ăn. Chúng chẳng cần phải được mời. Thực vậy, chúng hạ cánh ngay xuống, cả chân cẳng đập vào mật mà đánh chén cho thật no. Chẳng mấy chốc lũ ruồi con nào con nấy từ đầu đến chân dính đầy mật. Cánh chúng dính lại với nhau. Chúng không còn nhấc nổi chân bay lên khỏi cái đồng mật dẻo dính này nữa được. Và thế là chúng chết, mất mạng chỉ vì muốn nếm thử mùi vị của mật ngọt.

Tham thực cực thân

5

hươu, cừu và sói

Một hôm một con Hươu chạy đến một con Cừu và bảo Cừu cho nó mượn một thùng lúa mì. Cừu biết Hươu là con vật chạy rất nhanh, nó có thể dễ dàng trốn nợ, không dễ dàng gì mà tìm được nó để mà đòi. Thế là Cừu bèn hỏi có ai bảo lãnh Hươu không.

“Có, có chứ,” Con Hươu tự tin trả lời, “Sói đã hứa đứng ra bảo lãnh cho tôi đấy.”

“Thằng Sói ư!” Cừu tức giận la lên. “Ông nghĩ là tôi có thể tin ông khi ông nhờ một người bảo lãnh như thế à? Tôi biết thằng Sói chứ! Nó muốn lấy gì của ai thì nó lấy và bỏ chạy, chẳng bao giờ nghĩ đến chuyện trả tiền. Còn về phần ông, ông có thể dùng bốn cái cẳng dài của ông rất tốt nên tôi có rất ít cơ hội để mà thu nợ khi tôi đòi ông.

Hai kẻ xấu cộng lại cũng không thể bằng một người tốt

6

người chăn cừu và sư tử

Một Người Chăn Cừu, một hôm đếm lại Cừu, thấy mất một số con.

Quá tức giận, anh ta lớn tiếng tuyên bố rằng anh ta sẽ tìm cho ra kẻ cắp và trừng trị cho nó đến nơi đến chốn cho xứng với cái tội của nó đã gây ra. Người chăn Cừu cứ nghi thủ phạm ăn cắp Cừu là một con Sói nên anh ta đi đến vùng núi đá gần đó, ở đó có những cái hang Sói thường vào. Nhưng trước khi đi, anh khẩn cầu thần Jupiter giúp đỡ, nếu anh tìm ra kẻ cắp, anh sẽ tế thần một con bê béo.

Người Chăn Cừu tìm kiếm một hồi lâu chẳng thấy con Sói nào, nhưng khi anh đang đi ngang qua gần một cái hang lớn bên sườn đồi, anh thấy một con Sư Tử bước ra, mồm ngoạm một con Cừu. Quá sức hoảng sợ, Người Chăn Cừu quy gối xuống.

“Ô lạy thần Jupiter, tôi đã chẳng biết điều mình muốn xin! Tôi đã hứa với thần là nếu tìm được kẻ cắp, tôi sẽ tế thần một con bê béo. Nhưng bây giờ tôi lại xin hứa nếu thần đuổi được cái thằng kẻ cắp kia đi, tôi sẽ tế thần cả một con bò mộng!”

Phải hết sức cẩn thận với những ước muốn của mình

7

ong mật, ong vắn, và ong bắp cày

Một kho mật lớn được phát hiện ra trong một bông cây, và bây giờ Ong Vắn nhất quyết bảo đó là mật của chúng. Lũ Ong Mật cũng nhất mực khẳng định khó báu đó do chúng làm ra. Cuộc tranh chấp ngày càng căng thẳng, và như thế đã đến hồi nếu không giải quyết được thì sẽ có đánh nhau to, cuối cùng, với tất cả mọi thiện chí, chúng đồng ý mời một quan tòa đứng ra xét xử. Thế là chúng đưa vụ kiện ra gặp Ong Bắp Cày, là quan tòa chuyên giải quyết các tranh chấp trong khu rừng đó.

Khi quan tòa mời hai bên đến dự phiên tòa, các nhân chứng tuyên bố rằng họ đã nhìn thấy các sinh vật có cánh nào đấy ở gần bông cây, cứ suốt ngày bay kêu o o ầm ỉ, có thân thể có sọc vàng đen, nhìn giống như Ong Mật.

Luật sư của Ong Vắn vội chống đỡ rằng lời mô tả đó hoàn toàn phù hợp cho khách hàng của ông ta.

Chúng cứ như thế chẳng giúp cho quan tòa Ong Bắp Cày ra được quyết định gì, nên ông liền hoãn phiên tòa đến 6 tuần nữa để ông có thời gian suy nghĩ. Khi phiên tòa kế tiếp đã đến, cả hai bên đều mang theo rất nhiều nhân chứng. Một con Kiến đứng lên làm chứng, và sắp sửa được thẩm vấn thì một cụ Ong Già khôn ngoan đứng lên phát biểu với Tòa.

“Thưa quý tòa,” cụ nói, “phiên tòa nay đã được hoãn qua sáu tháng. Nếu không có kết quả xét xử sớm, mật sẽ hư hết không còn

dùng được. Tôi có ý kiến là bây giờ Tòa sẽ yêu cầu Ong Mật và Ong Văn xây tổ chứa mật. Khi đó chúng ta sẽ biết ngay mật thực sự là của ai. ”

Bầy Ong Văn nhao nhao phản đối. Quan Tòa Ong Bắp Cày không oan hiểu ngay ra rằng tại sao chúng lại phản đối: Vì chúng biết rằng chúng đâu có xây nổi cái tổ để chứa mật.

“Bây giờ thì rõ rồi,” Quan tòa nó, “Ai là người biết làm tổ và ai không biết làm. Thế là kho mật ong được quyết định trao trả cho chủ là Ong Mật.

Khả năng được thể hiện qua công việc

8

chiền chiện mẹ và con

Chim Chiền Chiện làm tổ trên một cánh đồng lúa mì non. Ngày ngày trôi qua, khi những thân lúa đã vươn cao thì bầy chim con mới nở ngày nào, đã lớn nhanh như thổi. Rồi một ngày, khi lúa những ngọn lúa chín vàng đung đưa trong gió, Bác Nông Phu và những người con đi ra đồng.

“Lúa này bây giờ gặt được rồi đây,” Bác Nông Phu nói. “Chúng ta phải kêu cả những người hàng xóm và bạn bè đến giúp cho chúng ta thu hoạch. ”

Bầy chim Chiền Chiện con trong tổ ngay sát đó nghe vậy hết sức sợ hãi, vì chúng biết rằng chúng sẽ gặp nguy lớn nếu không kịp dời tổ trước khi thợ gặt đến. Khi chim Chiền Chiện Mẹ kiếm ăn trở về, lũ chim con kể lại cho mẹ những gì chúng nghe được.

“Đừng sợ, các con ạ,” Chiền Chiện mẹ nói. “Nếu Bác Nông Phu bảo rằng ông ấy sẽ kêu hàng xóm và bạn bè của ông ấy đến giúp, thì đám lúa này cũng còn một thời gian nữa họ mới gặt được.

Vài ngày sau, khi lúa đã quá chín, và khi có gió lay động thân lúa, một loạt các hạt lúa rào rào rơi xuống đầu lũ Chiền Chiện con.

“Nếu không gặt gấp đám lúa này,” Bác Nông Phu bảo, “chúng ta sẽ thất thoát đến cả nửa vụ mùa. Chúng ta không thể chờ đợi bạn bè được nữa. Ngày mai chúng ta sẽ bắt đầu tự gặt lấy. ”

Khi lũ Chiền Chiện con kể lại với mẹ những gì chúng nghe ngày hôm nay, nó bảo:

Thế thì mình phải dọn tổ đi ngay. Khi người ta đã quyết định tự mình làm mà không trông nhờ vào ai khác nữa, thì chắc chắn là họ chẳng trì hoãn gì nữa đâu. ”

Cả nhà chim tíu tít lo bay tới bay lui dọn tổ đi ngay buổi trưa đó, và đến khi mặt trời mọc sáng hôm sau, lúc Bác Nông Phu và những người con ra đồng gặt lúa, họ chỉ gặp một cái tổ rỗng không.

Tự Cứu Mình Là Tốt Nhất.

9

mèo và chuột già

Có lần vì một con Mèo luôn để mắt rình, nên Chuột hầu như chẳng dám thò ra khỏi hang một cọng rìa vì sợ bị Mèo bắt được ăn tươi nuốt sống nó. Con Mèo đầy đường như có mặt ở khắp mọi nơi, luôn sẵn sàng móng vuốt để vồ mồi ngay lập tức. Vì lũ Chuột cứ nép mình sát trong hang, Mèo thấy rằng nó phải dùng mẹo mới bắt được chuột. Một hôm, nó leo lên một cái kệ và treo mình vào đấy, đầu cúi xuống đất, như thể đã chết, một sợi dây thừng cột vào chân treo lưng lửng lên kệ.

Khi lũ Chuột lén nhìn ra và thấy Mèo bị treo như thế, chúng nghĩ rằng Mèo đã bị chủ phạt treo vì đã làm điều sai trái gì đấy. Ban đầu hết sức rụt rè, chúng thò đầu ra và cẩn thận đánh hơi tất cả khu vực xung quanh. Nhưng chẳng có gì động tĩnh, thế là cả một đoàn quân chuột hớn hờ chui ra để ăn mừng Mèo đã chết.

Ngay khi đó, Mèo buông chân khỏi thừng, và trước khi lũ Chuột hết bàng hoàng vì quá ngạc nhiên, nó đã kết liễu cuộc đời của bốn năm chú chuột.

Bây giờ Chuột nằm nhà giới nghiêm nghiêm ngặt hơn bao giờ hết. Nhưng Mèo, vẫn thèm ăn thịt Chuột, còn lắm mưu nhiều kế khác. Nó lăn mình nó vào bột cho đến khi nhìn nó y như một cục bột, nó nằm trong thùng bột chỉ mở một mắt ra canh Chuột.

Hoàn toàn an tâm vì chẳng còn thấy Mèo đâu, lũ Chuột chẳng mấy chốc lại thò đầu ra. Chỉ một tí nữa thôi tưởng chừng như mèo

đã vớ được một con Chuột con bụ bẫm thì bỗng Chuột Già, đã từng bị Mèo vồ hụt và thoát bấy nhiều lần, thậm chí đã mất đứt cái đuôi vào một trong những lần ấy, đứng ở một nơi khá xa tại một cái lỗ chân tường của hang nó sống.

Cẩn thận đấy!" nó la lên. "Đó có thể là một đồng bột ngon, nhưng trông nó lại rất giống con Mèo. Dù nó là gì chẳng nữa, thì cứ tránh xa cho an toàn là khôn ngoan nhất. "

Người khôn không để mắc lừa đến lần thứ hai

10

cáo và quạ

Một buổi sáng đẹp trời khi con Cáo lần theo chiếc mũi nhạy bén của nó đi trong rừng để tìm kiếm miếng ăn, nó thấy một con Quạ đậu trên một nhánh cây trên đầu nó. Đây rõ ràng chẳng phải là lần đầu tiên Cáo và Quạ mới gặp nhau trong đời. Điều làm nó chú ý và phải đứng thêm lại để nhìn lần nữa, đó là con Quạ báo điềm lành kia đang ngậm một miếng phó mát.

“Không cần gì tìm mồi ở đâu xa hơn nữa,” con Cáo Già quý quyết nghĩ. “Đây là khẩu phần thích hợp nhất cho bữa sáng của mình đây.”

Nó liền lót tót chạy tới gốc cây Quạ đang đậu, nhìn Quạ với vẻ ngưỡng mộ, nó la lên, “Chào bạn, ô bạn đẹp quá!”

Con Quạ nghe thấy, liền nghiêng đầu xuống, nhìn Cáo nghi ngờ. Nhưng nó vẫn ngậm chặt lấy miếng phó mát ở mỏ và chẳng chào đáp lại Cáo lời nào.

“Bạn hết sức duyên dáng! Cáo bảo. “Bạn có bộ lông thật mượt mà sáng láng! Đôi cánh của bạn đẹp đẽ và bóng bẩy. Bạn đẹp như vậy thì chắc hẳn là bạn hát rất hay, vì tôi thấy ở bạn cái gì cũng hoàn hảo. Nếu bạn chỉ hát cho tôi nghe một bài thôi, tôi sẽ về báo cho tất cả mọi loài thú vật ở đây biết là tôi đã được gặp Nữ Hoàng Chim.”

Nghe thấy những lời nịnh bợ như thế, Quạ quên hết mọi nghi ngờ, và quên cả luôn bữa sáng của nó. Nó hết sức sung sướng nếu

được gọi là Nữ Hoàng Chim.

Thế là nó bèn há mỏ hát, miệng phó mát rơi ra, rớt thẳng xuống vào miệng Cáo đang mở sẵn bên dưới.

“Cám ơn nhé,” Cáo Già ngọt ngào nói, và bỏ đi. “Mặc dù nghe cứ như tiếng dùi đục, nhưng đúng là mày cũng có chất giọng riêng độc đáo đấy. Thế còn cái trí khôn của mày để ở đâu?”

Kẻ nịnh hót chỉ sống nhờ cái lưỡi của mình

ông chủ, con trai, và con lừa

Một hôm, đã lâu lắm rồi, một ông chủ cùng đứa con trai trên đường đi ra chợ dẫn theo một con Lừa để bán. Họ dắt nó đi từ từ, vì họ nghĩ họ sẽ dễ bán Lừa hơn nếu giữ cho nó được tươi tắn khỏe mạnh. Khi họ đi trên đường có một vài người trông thấy họ bèn cười lớn.

“Sao lại ngốc thế nhỉ,” một người la lên, “có lừa không cười lừa mà lại đi bộ như thế. Cái kẻ mà người ta cứ cho là ngu ngốc nhất trong nhóm này chắc chắn chẳng phải là con Lừa kia rồi.”

Chủ lừa không muốn người ta cười mình, nên ông bảo con trai leo lên lưng lừa mà cười.

Họ đi thêm được một quãng đường nữa, lại gặp ba người lái buôn đi qua.

“Ô hô, cái gì thế này?” họ la lên. “Phải biết kính trọng tuổi già chứ, chú em! Khỏe mạnh như vậy thì xuống đi để cho ông già cười chứ.”

Mặc dù ông chủ chẳng mệt, nhưng ông cũng bảo con trai xuống và ông leo lên cười, để khỏi phải giải thích gì với họ.

Tại cổng làng họ gặp mấy người phụ nữ xách giỏ đầy những rau quả và trái cây đem ra chợ bán.

“Trông kìa cái ông già ích kỷ,” một người la lên. “Ông chỉ biết cười có một mình, còn thằng con thì bắt phải đi bộ.”

Ông chủ hơi phật ý, nhưng để cho khỏi chướng mắt họ, ông bảo con leo lên ngòai sau lưng lừa.

Họ vừa mới bắt đầu đi tiếp thì lại nghe tiếng lao xao của một nhóm người bên đường.

“Tội nghiệp chưa,” một người la lên, “cả hai người cùng cười để dè cho con vật không biết nói tội nghiệp kia chết luôn đấy! Hai người khỏe mạnh như thế thì khiêng nó cũng còn được ấy chứ, bắt nó cõng cả hai như vậy ra đến chợ thì chắc nó sụm mất.”

“Chắc là họ chỉ muốn bán có tấm da của nó thôi,” một người khác nói.

Hai cha con vội vàng leo xuống, và chỉ một lát sau, cả chợ ò lên cười khi thấy hai cha con gánh con Lừa vào chợ. Họ ùa chạy ra để nhìn thấy cái cảnh tượng có một không hai này.

Con Lừa xưa nay đâu thích để cho người ta khiêng như vậy, mà lại rất nhiều người đến dòm và chỉ vào mặt nó vừa cười vừa la, nó liền đá tung lên và kêu be be, và ngay khi họ bước ngang qua một cái cầu, dây thừng buộc nó đứt ra và nó rơi tòm xuống nước, bị nước cuốn trôi mất.

Ông chủ Lừa tội nghiệp buồn bã bỏ đi về. Vì cứ làm theo lời người ta, cuối cùng cũng chẳng biết ai là có lý, nhưng Lừa thì ông đã mất.

Không thể làm vừa lòng tất cả mọi người

12

người và thần satyr

Ngay xưa lâu lắm rồi, có một người đến gặp thần Satyr trong rừng, làm quen được với thần và làm bạn với thần. Ít lâu sau họ trở thành đôi bạn thân, cùng sống với nhau trong túp lều của anh ta. Vào một đêm đông lạnh rét, khi họ đang đi về nhà, thần Satyr nhìn thấy anh ta búng tay vào nhau.

“Sao anh lại làm như vậy?” thần hỏi.

“Để làm cho ấm tay,” người này trả lời.

Khi họ về đến nhà, người dọn ra hai tô cháo. Cháo nóng trên bàn bốc khói tỏa mùi thơm hấp dẫn, và hai người bạn cùng vui vẻ ngồi xuống thưởng thức bữa ăn. Nhưng thần Satyr hết sức ngạc nhiên, khi thần thấy người này cứ búng tay vào tô cháo.

“Sao anh lại làm như vậy?” thần hỏi.

“Để cho cháo nó nguội,” người này trả lời.

Thần Satyr vụt đứng dậy và chạy nhanh ra cửa.

“Tạm biệt nhé,” thần bảo, “thấy vậy thôi là đủ biết rồi. Một người mà chỉ mỗi cái việc búng tay thôi mà lúc thì bảo làm cho nóng, khi thì lại bảo là làm cho nguội như vậy thì tôi chẳng dám làm bạn với đâu!”

Người nói theo cả hai phía thì không biết tin họ như thế nào

13

sói, dê, và dê con

Một buổi sáng, Dê Mẹ đi ra chợ mua thức ăn về cho gia đình chỉ có hai mẹ con.

“Trông nhà cẩn thận nhé, con trai,” Dê Mẹ bảo Dê Con khi Dê Mẹ cẩn thận chốt kỹ cửa. “Không cho bất kỳ ai vào, nếu họ không biết mật khẩu này: “Đả đảo Sói cùng tất cả các giống Sói!”

Tình cò làm sao, một con Sói nấp gần đó nghe được. Thế là, ngay khi Dê Mẹ vừa đi khuất, Sói phóng lại cửa và gõ.

“Đả đảo Sói cùng tất cả các giống Sói!”, Sói nói nhẹ nhàng.

Mật khẩu thì đúng rồi, nhưng khi Dê Con lén nhìn qua khe cửa thì nó chỉ nhìn thấy một cái bóng lơ mờ đứng bên ngoài, nó chẳng cảm thấy an tâm.

“Cho tôi xem cái chân có trắng không,” Dê Con bảo, “Không thì tôi không mở cửa cho vào đâu. ”

Chân trắng, dĩ nhiên, là chẳng mấy con Sói nào lại có chân trắng, và thế là Sói Già phải bỏ đi với cái bụng đói.

“Đừng bao giờ nghĩ là đã quá chắc chắn, cẩn thận thêm tí nữa cũng không thừa,” Dê Con nghĩ, khi nó nhìn thấy con Sói bỏ chạy vào trong rừng.

Cẩn tắc vô ưu

14 *nhạn và quạ*

Nhạn và Quạ một hôm cãi nhau về bộ lông của chúng.

Nhạn bảo: “Nhìn thử xem bộ lông ta sáng láng và bóng mượt như thế này. Còn lông của ngươi thì cứng ngắc như lông heo và đen như cục than thế kia thì mặc làm gì cho thêm xấu. Sao ngươi không mặc cho đẹp thêm chút nữa? để cho người ta ngắm nhìn với chứ!”

“Bộ lông của ngươi vào mùa xuân thì đẹp thật đấy,” Quạ trả lời, “nhưng ---ta vẫn nhớ những lần gặp ngươi vào mùa đông, lúc đó ta lại thấy hài lòng với mình hơn.

Vẻ đẹp bề ngoài không lâu bền

15

sói và người mẹ

Một sáng sớm có một con Sói đói lảng vảng quanh một túp lều bên rìa một ngôi làng, nó bỗng nghe tiếng một đứa bé khóc trong nhà. Rồi lại có tiếng bà mẹ nói rằng:

“Nín nào, con, nín đi nào! Đừng khóc nữa, không nín mẹ mang vút cho Sói ăn bây giờ!”

Ngạc nhiên nhưng rất vui mừng trước cái triển vọng về một bữa ăn ngon như vậy, con Sói nằm hẩn lại bên ngoài cửa sổ, lóng ngóng chờ đợi bà mẹ vút đứa bé ra cho nó. Thế nhưng mặc dù đứa bé vẫn cứ khóc lèo nhèo, Sói nằm chờ mãi cũng chẳng thấy được gì. Và rồi đêm đã xuống, nó nghe thấy tiếng bà mẹ một lần nữa khi bà ta ngồi xuống bên cửa sổ vừa hát vừa ru cho đứa bé ngủ.

“Ồ, con, ngoan nào! Sói nó đi rồi. Không, không đâu! Bố đang rình nó và Bố sẽ bắt nó làm thịt nếu nó dám bén mảng đến đây!”

Ngay lúc đó người bố từ xa đi về, Cáo trông thấy liền hiểu ngay chỉ có nước bỏ chạy thật nhanh mới thoát khỏi bầy chó của ông chủ nhà.

Đừng nghe gì cũng tin

16

đại bàng và điều hâu

Một con Đại Bàng đậu trên một nhánh cây cao của một cây Sồi cổ thụ lớn. Nó có vẻ buồn bã ủ rũ chẳng oai vệ như một con Đại Bàng thực sự. Một con Điều Hâu trông thấy Đại Bàng.

“Sao trông thiếu náo thế?” Điều Hâu hỏi.

“Em muốn lập gia đình,” Đại Bàng tâm sự, “nhưng em chưa tìm được người vừa ý có thể lo liệu chu cấp đầy đủ cho em.”

“Bằng lòng lấy anh nhé,” Điều Hâu bảo; “Anh rất mạnh khỏe, khỏe còn hơn cả em đấy!”

“Anh thực sự nghĩ rằng anh có thể chu cấp đầy đủ cho em chứ?” Đại Bàng nôn nóng hỏi.

“Dĩ nhiên, tại sao lại không,” Điều Hâu đáp. “Chuyện đó hết sức đơn giản đối với anh. Anh có sức mạnh có thể quặp và tha nổi cả một con Đà Điểu nhẹ nhàng chỉ như tha một chiếc lông!”

Đại Bàng chấp nhận lời cầu hôn của Điều Hâu ngay lập tức. Thế nhưng sau ngày cưới, khi Điều Hâu bay đi kiếm mồi về nuôi vợ, nó chỉ mang về được mỗi chú chuột nhắt bé tí teo.

“Đấy là con Đà Điểu mà anh nói đấy à?” Đại Bàng tức tối nói.

“Thì phải nói vậy em mới chịu lấy anh chứ,” Điều Hâu trả lời.

Khi đang yêu thì cái gì cũng tốt đẹp

17

thú rừng và bệnh dịch

Ngay xưa, có một đợt dịch bệnh hoành hành các thú vật trong rừng. Nhiều con thú chết, những con còn sống cũng ốm đau, không đủ sức kiếm thức ăn và nước uống, mệt mỏi lê đi từng bước. Cáo Già thấy gà mái tơ béo cũng chẳng thèm để ý, Lão Sói tham ăn xưa nay giờ đây thấy cừ non cũng ngó lơ.

Cuối cùng, Sư Tử quyết định triệu tập một cuộc hội nghị. Khi tất cả mọi thú rừng đã đến tham dự đông đủ thì nó đứng dậy và nói:

Các bạn thân mến, tôi tin rằng các vị thần đã gọi dịch bệnh này xuống để trừng trị tội lỗi của chúng ta. Vậy nên, ai trong chúng ta tội lỗi nhất sẽ phải hy sinh làm vật tế thần. May ra chúng ta nhờ vậy sẽ được tha thứ và tất cả sẽ được cứu thoát.

“Tôi sẽ thú nhận tất cả mọi tội lỗi của tôi trước. Tôi thừa nhận rằng mình đã rất tham ăn và đã xoi rất nhiều cừ. Chúng chẳng gây hại gì cho tôi. Tôi đã ăn thịt cả dê, bò, và hươu. Nói cho hết sự thực, thỉnh thoảng tôi còn ăn thịt cả người chăn cừu nữa.

“Giờ đây, nếu tôi đã mắc nhiều tội lỗi nhất, tôi sẵn sàng hy sinh hiến tế cho thần. Nhưng tôi nghĩ tốt nhất là ai cũng phải thú nhận tội lỗi của mình như tôi đã làm đây. Để chúng ta có thể quyết định cho thật công bằng ai mắc nhiều tội lỗi nhất.”

“Tâu bệ hạ,” Cáo lên tiếng, “ngài vẫn còn quá tốt. Ăn thịt cừu mà là tội ư, ai mà ngu ngốc lắm mới bảo vậy. Không, không đâu, tâu bệ

hạ. Ngài ăn thịt chúng là ngài đã ban cho chúng danh dự đấy.

“Và còn cả những người chần cừ mà ngài nói đến đấy, chúng ta đều biết họ thuộc cái dòng giống bé tí thế mà cứ đòi làm chủ chúng ta, ngài có ăn thịt họ cũng đúng.

Tất cả mọi thú rừng vỗ tay tán dương Cáo nhiệt liệt. Thế rồi, Hồ, Gấu, Sói, và tất cả mọi thú dữ đều kể lại những việc xấu xa chúng đã làm, nhưng đều nêu lý do chúng cho là chính đáng và nghe chừng việc chúng làm lại hết sức thánh thiện và vô tội.

Bây giờ đến lượt Lừa thú tội.

“Tôi còn nhớ,” nó nói với vẻ nhận lỗi, “một hôm tôi đang đi ngang qua một cánh đồng của mấy vị mục sư, tôi thấy cỏ non ngon quá mà tôi thì đang đói, tôi không chịu nổi và đã gặm ăn một ít. Tôi không có quyền làm như vậy, Tôi nói thật ---”

Đám thú vật nhốn nháo cắt lời nó. Nó chính là thủ phạm đã mang tai họa đến cho tất cả mọi loài thú vật! Cỏ không phải của mình mà dám ăn, đúng là một tội lỗi khủng khiếp xấu xa! Ai phạm phải cũng phải bị treo cổ, chúng đừng nói gì đến Lừa.

Ngay lập tức, chúng đè Lừa xuống, Sói xông vào trước, và chẳng mấy chốc đã kết liễu cuộc đời Lừa, mang đi tế thần này thần kia, chẳng cần nghi thức gì cho trang trọng.

Cái lý của kẻ mạnh

18

thỏ và rùa

Thỏ một hôm gặp rùa chế giễu rùa là quá sức chậm chạp.

"Bạn đã đi được đến những đâu rồi?" Nó hỏi móc rùa và cười.

"Ừ," Rùa trả lời, "ấy vậy mà tôi có thể đi nhanh hơn bạn tưởng đấy. Đua với nhau thử một quãng là biết ngay chứ gì."

Thỏ hết sức buồn cười về cái ý nghĩ chạy đua với Rùa, nhưng để cho vui, nó cũng đồng ý. Và thế là Cáo, nhận lời đứng ra làm trọng tài, đánh dấu đoạn đường đua và hô cho hai vận động viên xuất phát.

Thỏ chỉ một thoáng thôi đã mất hút, và để chọc cho Rùa thêm bẽ mặt vì đã dám đua với nó, nó bèn nằm xuống vệ đường ngủ để chờ cho Rùa đi đến.

Trong khi đó, Rùa cứ lê từng bước lịch kịch đi, và, sau một lúc, đã đi ngang chỗ Thỏ nằm ngủ. Nhưng Thỏ nằm ngủ say sưa quá; và nó chẳng hề biết Rùa đã đi đến chỗ nó, rồi đã qua và đang đến gần đích. Chợt tỉnh dậy, Thỏ ba chân bốn cẳng phóng nhanh hết sức, nhưng không còn kịp nữa rồi, Rùa đã chạm đích.

Chậm mà chắc

19

thần jupiter và khi

Có lần một cuộc thi em bé đẹp của các loài thú vật trong rừng được tổ chức. Và thần Jupiter sẽ trao giải thưởng cho em bé nào đẹp nhất. Dĩ nhiên, hầu hết các bà mẹ tự hào về con mình từ khắp nơi xa gần đều mang con đến tham dự đông đủ. Nhưng hai mẹ con Khi là đến sớm nhất. Với vẻ hết sức hãnh diện về đứa con, Khi Mẹ ẵm con ra giới thiệu.

Bạn cũng chắc đã tưởng tượng ra, cả đám đông các loài thú vật đều phá lên cười khi xem thấy cái sinh vật bé con xấu xí có cái mũi tẹt, đầu trọc lóc, mắt lồi trô trố.

“Muốn thì cứ việc cười,” Khi Mẹ nói. “Dù thần Jupiter có cho con tôi trúng giải hay không, thì con tôi vẫn là đứa bé xinh đẹp nhất, duyên dáng nhất và quý giá nhất trên đời.”

Mẹ nào cũng thấy con mình hay

20

thỏ và đôi tai

Sư Tử khi đang ăn thịt một con Lừa thì bị sừng Lừa chọc phải họng rất đau đớn. Nó nổi điên lên nghĩ rằng con vật nào mà nó chọn để ăn, cũng như thể ngang ngược chống lại nó bằng cách đeo những cái sừng nguy hiểm để khi nó ăn thì chọc vào họng nó. Thế là nó ra lệnh cho tất cả mọi thú rừng có sừng trong hai mươi bốn giờ phải ra đi khỏi lãnh thổ của nó.

Lệnh Sư Tử ban ra làm cho các loài thú vật hoảng sợ. Tất cả những con vật không may mắn có sừng, bắt đầu dọn dẹp cuốn gói ra đi. Ngay cả Thỏ, con vật mà bạn đã biết đấy, chẳng có sừng nên lẽ ra không việc gì phải sợ, nhưng vẫn không thể ngủ yên, trong giấc ngủ nó cứ mơ thấy con Sư Tử đáng sợ. Và khi nó đi ra khỏi hang vào sáng sớm hôm sau khi mặt trời mọc, nó nhìn vào cái bóng thấy đôi tai của nó dài và nhọn hoắt, thế là một cảnh tượng kinh hoàng cứ hiện ra trong đầu óc nó.

“Thôi xin chào nhé, anh Dế hàng xóm thân mến của tôi,” nó gọi Dế. “Tôi phải đi đây. Sư Tử chắc chắn sẽ nghĩ đôi tai của tôi cũng là sừng, và chẳng thèm nghe tôi giải thích gì đâu. ”

Cẩn tắc vô ưu

Kẻ thù không bao giờ cần đến lời giải thích

21

bầy sói và đàn cừu

Một bầy Sói ẩn nấp quanh một bãi cỏ đàn Cừu đang ăn. Nhưng vì lũ chó chăn Cừu canh chừng Cừu rất kỹ và luôn ở sát bên đàn Cừu, nên lũ Cáo không thể làm gì được. Lũ Cáo bàn nhau và lập ra một mưu kế lừa gạt đàn Cừu.

“Sao giữa chúng ta lại luôn có sự thù địch như thế nhỉ? Chúng bảo với Cừu. “Nếu không có những con Chó quấy rối đó, tôi chắc chắn chúng ta chơi với nhau sẽ rất vui vẻ. Đuổi hết lũ chó đi rồi các bạn sẽ thấy. ”

Đàn Cừu dễ dàng tin lời Sói. Chúng nói khéo để lũ Chó bỏ đi, và ngay chính tối hôm đó, bầy Sói có một bữa tiệc thịt Cừu thật no nê.

Đừng tin lời kẻ địch mà bỏ bạn

gà trống và cáo

Vào một buổi sáng sớm, một con Cáo bị dính bẫy vì nó dám mò vào đến tận sát bên chuồng gà của Bác Nông Phu. Nó đang đói quá, nhưng nó biết không thể biện hộ được như vậy với Bác Nông Phu. Một con Gà Trống dậy sớm, nhìn thấy Cáo và biết chuyện. Nó biết chắc là bây giờ Cáo chẳng thể làm gì được nó, thế là nó đến sát bên cạnh Cáo để nhìn tận mặt kẻ thù.

Con Cáo nghĩ chắc là có một cơ hội cho nó thoát.

“Bạn thân ơi, “ Cáo nó,” Tôi đang đi thăm một người quen bị bệnh, thì tôi vướng phải cái dây này thế là dính luôn vào nó và không gỡ ra được. Nhưng này, nhớ đừng bảo cho ai biết nhé. Tôi chẳng muốn làm phiền bất kỳ ai, cứ để cho mọi người ngủ và tí nữa thôi, thế nào tôi cũng nhăm đứt được mấy cái dây này cho xem.

Nhưng Gà Trống đâu dễ bị đánh lừa. Nó bèn gáy thật to báo cho cả trại gà biết, và khi Bác Nông Phu chạy ra đến nơi, thì cũng là lúc cuộc đời Cáo Già kết thúc.

Kẻ độc ác xấu xa không bao giờ được giúp đỡ

23

cá và người câu cá

Một Người Câu Cá nghèo khổ, trông vào từng con cá nhỏ câu được để kiếm sống, một hôm xui xẻo cả ngày chỉ câu được một chú cá bé tẹo. Người Câu Cá sắp bắt cá bỏ vào giỏ thì bỗng nghe cá nói:

“Xin ông tha cho tôi,” Tôi bé nhỏ quá, chẳng đáng để ông mang về nhà làm gì. Để cho tôi được lớn thêm một chút, tôi sẽ có nhiều thịt hơn cho ông ăn. ”

Nhưng Người Câu Cá nhanh chóng bỏ ngay nó vào giỏ.

“Mày tưởng tao ngu ngốc lắm sao, “anh ta bảo, “mà bảo tao thả mày lại xuống sông. Mày có bé đến mấy đi chẳng nữa, thì cũng còn hơn tao không có gì để ăn. ”

Một con cá trên bờ hơn mười con dưới nước

24

gà đánh nhau gặp đại bàng

Có lần hai con Gà Trống sống trong cùng một trại gà nhìn thấy nhau chịu không nổi. Cuối cùng, một hôm, hai con bay lên đá nhau cho phân thắng bại, dùng cả mỏ cả cựa để quyết giành chiến thắng. Chúng đá nhau một hồi thì một con thua và lết vào một góc trại để trốn.

Con chiến thắng bay lên nóc chuồng gà mái, kêu hãnh võ cánh, gáy vang để báo cho cả trại gà được biết về chiến thắng của mình. Nhưng một con Đại Bàng, đang lượn trên nóc chuồng, nghe thấy tiếng gà gáy liền nhìn thấy và sà xuống, quắp lấy gà trống chiến thắng và bay mất về tổ.

Con gà thua nhìn thấy vậy, liền chạy ra, cất tiếng gáy vang để cho cả trại được biết bây giờ nó sẽ cai quản trại gà.

Được làm vua thua làm giặc

25

đại bàng và cáo

Đại Bàng và Cáo chơi thân với nhau và quyết định luôn ở bên nhau. Đại Bàng xây tổ trên cành cao, còn Cáo thì rúc trong những bụi thấp dưới gốc cây và sinh con đẻ cái ở đấy. Chẳng được bao lâu kể từ sau quyết định sống chung đấy, một hôm, Đại Bàng đang cần thức ăn cho Đại Bàng con, thấy Cáo vắng nhà liền xà xuống quắp lấy vài chú Cáo con, mang về cho Đại Bàng con ăn. Khi Cáo về, biết được câu chuyện, nhưng thương con đến mấy nó cũng không thể làm gì nổi để trả thù được Đại Bàng. Tuy nhiên, tai họa bỗng nhiên ập đến với Đại Bàng. Trong lúc bay lượn trên cao thấy một bàn thờ, mấy người dân làng đang bày một con dê quay để cúng thần, nó lao xuống rất nhanh giựt lấy một miếng thịt, còn dính cả một cục than hồng, tha về tổ cho con. Một cơn gió mạnh chợt thổi đến và làm bùng lên ngọn lửa, thiêu rụi cả tổ Đại Bàng. Đại Bàng con còn chưa đủ lông cánh, non nớt bị nướng chín trong tổ và rơi từ trên xuống gốc cây. Và kìa, ngay bên dưới gốc cây, Đại Bàng trông thấy Cáo đang thưởng thức từng đũa con của nó.

Gieo nhân nào gặt quả nấy

26

đại bàng, mèo, và heo rừng

Một con Đại Bàng làm tổ trên ngọn một cây Sồi cao ngất; Mèo, tìm thấy một cái lỗ rất tuyệt diệu ngay giữa thân cây để cư ngụ; còn Heo Rừng, có cả một bầy con, làm nhà trong một cái hốc dưới gốc cây. Con Mèo tinh quái rắp tâm quấy phá những kẻ hàng xóm nó chẳng hề ưa thích này. Để thực hiện mưu đồ của nó, nó leo lên đến tổ của Đại Bàng và bảo, "Nguy hiểm quá, tổ của bạn sắp sụp rồi đây, cả cái lỗ tôi ở nữa. Con Heo Rừng mà bạn vẫn thấy nó hàng ngày đào đất dưới đây đây, nó muốn nhổ cả cái cây Sồi này lên, để khi cây đổ xuống nó sẽ ăn thịt cả nhà chúng ta đấy. " Sau khi báo tin dữ làm cho Đại Bàng mất cả hồn vía, nó lại chạy xuống gốc cây chỗ hang của Heo Rừng, gặp Heo và bảo, " Các con của bạn đang gặp nguy rồi, bạn mà rời đàn con đi kiếm ăn thì con Đại Bàng trên ngọn cây kia sẽ xà xuống vồ con bạn cho mà xem". Sau khi làm cho Heo Rừng cũng lo sợ, mèo bèn trở về cái bọng cây và giả vờ trốn vào trong đấy. Khi đêm xuống, nó rón rén đi ra kiếm mồi cho nó cùng với lũ mèo con, nhưng cả ngày nó cũng cứ làm ra vẻ sợ hãi như thể tai nạn sắp đến. Trong lúc cây, thì Đại Bàng lúc nào cũng lo sợ Heo đào gốc cho cây đổ, nó cứ nằm trên ngọn cây mà canh chừng, còn Heo thì cũng sợ Đại Bàng ăn thịt con nó, không dám ra ngoài hang mà kiếm ăn. Và thế là chẳng bao lâu cả Đại Bàng và Heo, cùng cả những đứa con của chúng, đói vì chẳng có gì ăn, và trở thành miếng mồi ngon cho Mèo và lũ mèo con.

Có những chuyện tâm phào chỉ nên bỏ ngoài tai

27

bác nông phu và con cáo

Có một Bác Nông Phu, căm giận một con Cáo vì đã trộm cắp bầy gà của Bác, cuối cùng đã bắt được Cáo, và quyết tâm rửa hận. Bác lấy dây thừng thắm đầy dầu cột vào đuôi Cáo, rồi đốt và thả cho Cáo chạy. Cáo bị lửa đốt hoảng sợ chạy vào trong thửa ruộng của Bác. Nhưng lúc đó lại là lúc lúa chín nhưng chưa kịp gặt, lửa liền bén vào lúa và bốc cháy thiêu rụi cả ruộng lúa của bác ra tro, bác đau khổ trở về nhà với chiếc bồ lúa rỗng không trong năm đó.

Gậy ông đập lưng ông

28

bác nông phu và con cò

Một Bác Nông Phu đặt bẫy lưới trên thửa ruộng cày xong mới xạ lúa của bác và bắt được một số Sếu đến ăn lúa giống. Trong số Sếu bắt được có lần một con Cò đã bị vướng bẫy gãy chân tha thiết khẩn nài bác tha mạng cho nó. “Xin cứu tôi, thưa ông chủ,” nó nói, “và tha cho tôi lần này. Tôi bị gãy cả chân đau lắm xin bác thương mà tha cho. Hơn nữa, Tôi đâu có phải là Sếu đâu, Tôi chỉ là một con Cò, là loài có bản tính tốt xưa nay, bác thấy đấy, loài Cò chúng tôi thương yêu và phục tùng cha mẹ biết bao. Bác nhìn đây nữa mà xem, bộ lông tôi đây này --- đâu phải là lông Sếu đâu. ” Bác Nông Phu cười lớn và bảo, “Tất cả có thể cũng đúng như lời mày nói thật đấy, nhưng tao chỉ biết có một điều này thôi: Tao đã bắt được mày cùng với lũ Sếu ăn cướp, thì mày cũng phải chịu chung số phận với chúng. ”

Ngưu tâm ngưu mã tâm mã

29

người cha và hai đứa con gái

Một người nọ có hai đứa con gái, một đứa lấy chồng làm vườn, còn đứa kia lại lấy một anh thợ đóng gạch. Một hôm, ông đi thăm đứa con gái lớn lấy người làm vườn, và hỏi con về tình hình sức khỏe cùng công ăn việc làm của nó. Cô con gái bảo cha, “Mọi việc đều tốt đẹp cả cha à, và con chỉ ước mong có một điều, là trời thương mà mưa cho nhiều, thì cây cối của con nó mới được tươi tốt và sinh hoa kết quả được. Sau đó, ông lại đến thăm đứa con gái thứ hai lấy người đóng gạch, và cũng hỏi thăm nó về tình hình sức khỏe và công việc, cô trả lời, “con chẳng muốn gì nhiều, chỉ có một điều thôi, trời thương mà nắng nhiều cho chứ đừng mưa nữa, thì gạch của con mới khô và tốt được.” Ông liền bảo với cô, “Chị con thì xin trời mưa, còn con lại xin cho trời nắng, vậy thì bố biết phải xin trời làm sao để giúp được cho cả hai con đây?”

Trời cũng không thể chiều lòng hết mọi người

30

nai con và mẹ

Nai con một hôm nói với mẹ, “Mẹ lớn hơn cả chó, lanh lợi hơn mà chạy cũng nhanh hơn, mẹ lại còn có sừng để tự vệ; vậy sao mà, mẹ lại sợ cái bọn chó săn ấy thế?” Nai mẹ cười và bảo: “Mẹ biết hết đó con à, con trai, mọi điều con nói đều đúng. Mẹ có được những điều con nói đấy, nhưng cứ mỗi khi chỉ mới nghe tiếng sủa của cái lũ chó săn ấy thôi, thì bốn cái chân của mẹ cứ tự nhiên mà bỏ chạy. ”

Không thể dùng lời lẽ để thuyết phục kẻ nhát đảm

CHƯƠNG 8,9,10 ĐANG HOÀN THIỆN

Một trận lũ lớn cuốn hai cái bình trôi xuống sông; một cái được làm bằng đất nung còn cái kia bằng đồng. Trong lúc bọn chúng bị vùi dập trong dòng sông cuộn cuộn, giữa đủ thứ mảnh vỡ, cái bình đồng hét to gọi cái bình đất nung, "Hãy ở sát cạnh bên tôi và tôi sẽ cố hết sức để bảo vệ anh."

Nhưng cái bình đất nung, lúc này đang lo lắng tột độ, đáp lại, "Cảm ơn anh, tôi vô cùng cảm kích sự quan tâm của anh, nhưng đây đúng là điều tôi e ngại nhất đấy! Nếu tránh xa anh, tôi có thể trôi xuôi dòng sông để rồi chạm bến đỗ an toàn. Nhưng nếu chúng ta đụng vào nhau một lần thôi là tôi sẽ bị vỡ tan thành muôn mảnh."

Từ hàng thế kỷ nay, Aesop và những truyện ngụ ngôn của ông đã luôn là người bạn đồng hành thân thiết của các độc giả nhỏ tuổi. Nhiều thế hệ triết gia và nhà văn khi nhắc đến Aesop cũng ngợi ca ông là người nắm giữ những chân lý cốt tủy về con người. Và nay, thông qua giọng kể hóm hỉnh của Fiona Waters cùng với những bức vẽ minh họa cực kỳ sống động, hài hước và tinh tế của Fulvio Testa, *Ngụ ngôn Aesop* sẽ mang đến cho bạn đọc một phiên bản gần gũi, hiện đại hơn của 60 truyện ngụ ngôn nổi tiếng nhất của Aesop.

Giá: 82.000đ

ISBN 978-604-69-6802-3

